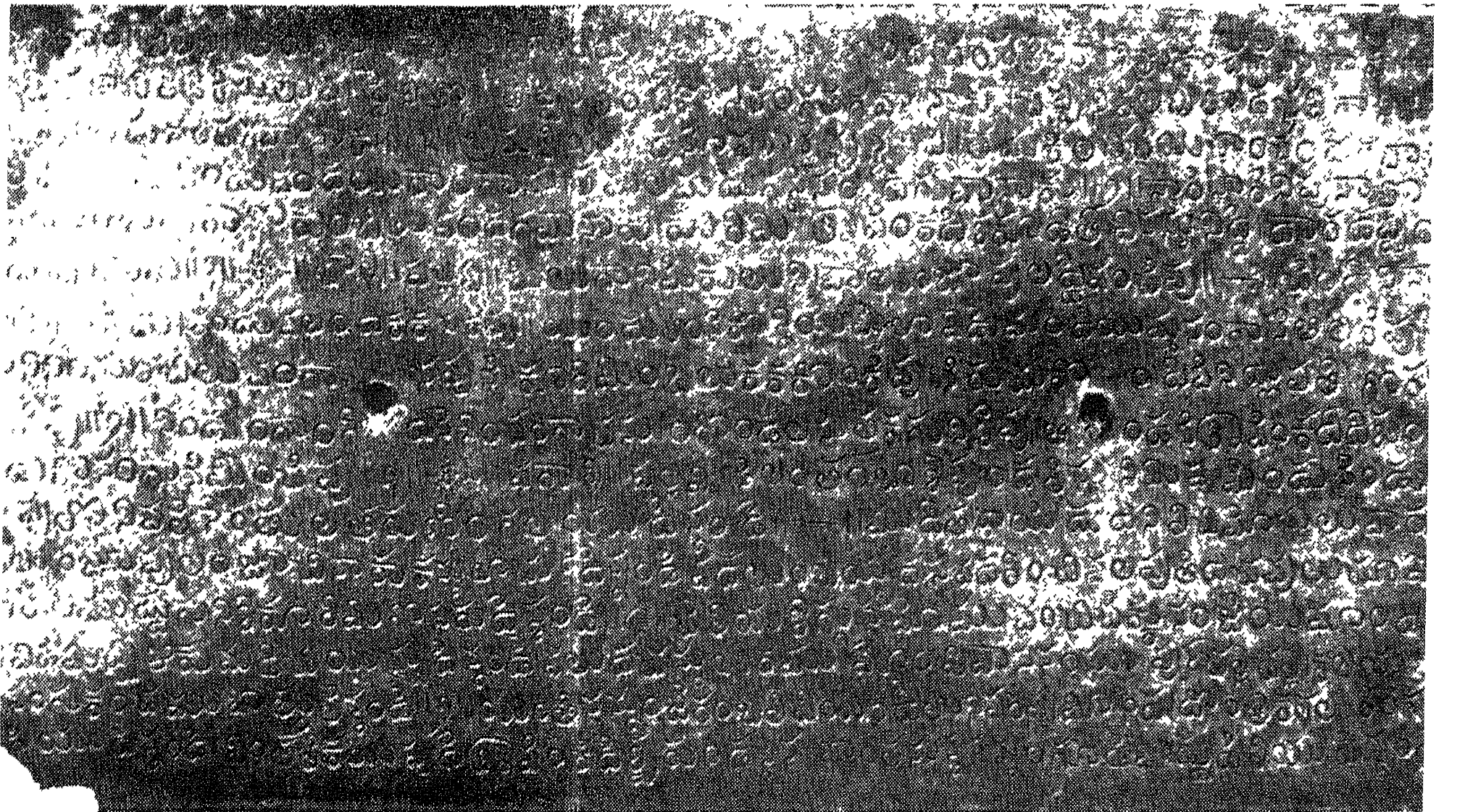
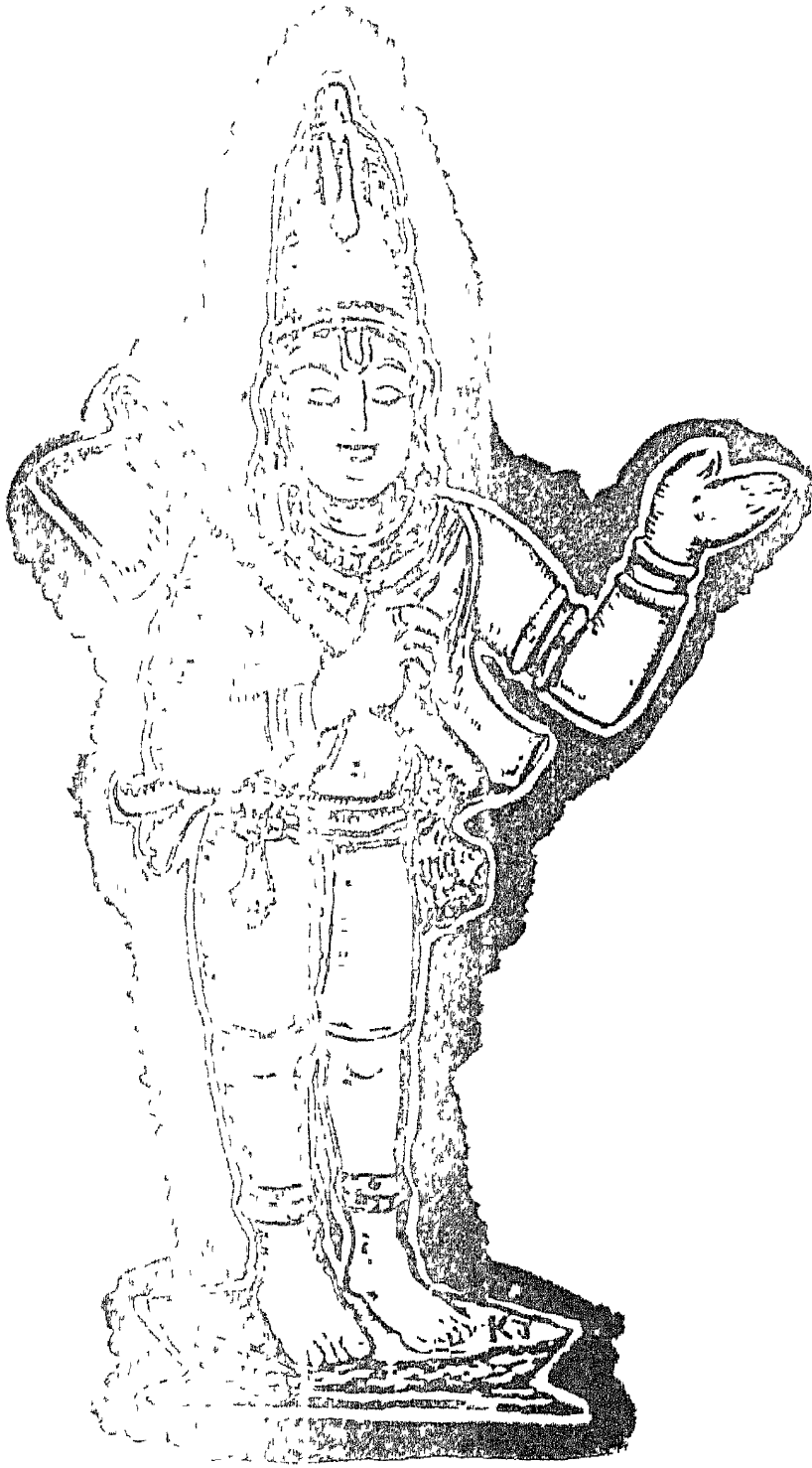

సప్తగిరి

మే 1980

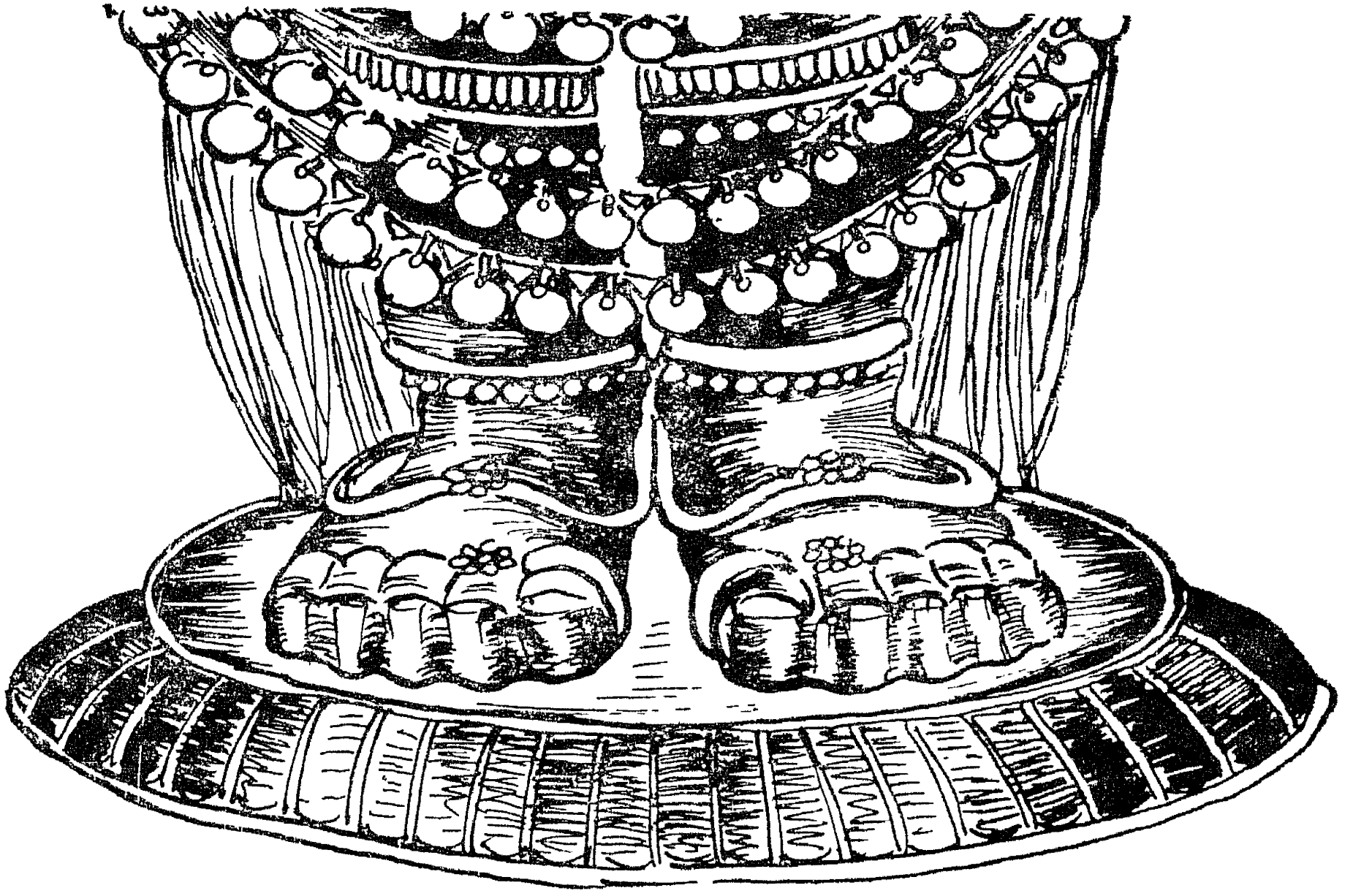
తిరుమలే తిరుపతి దేవస్థానగళ మాస పత్రిక

ತಲಂಚರೋ ಜನುಲು ಯೀತನಿ ಪುಣ್ಯನಾಮಮುಲು
ಸುಲಭಮುನನೇ ಸರ್ವಶುಭಮುಲು ಗಲುಗು

ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ.

ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹನುಮಜ್ಜ ಯಂತಿ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅನ್ನಮ ಜಯಂತಿ. ಭಕ್ತಾ
ಗ್ರೇಸರ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಭಕ್ತಾಗ್ರಗಣ್ಯ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ
ಪಾರವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿ. ಎಂತಲೇ ಕವಿವಾಣಿ ನುಡಿಯುತ್ತದೆ- 'ಈತನ ಪುಣ್ಯನಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿರಿ;
ಸರ್ವಶುಭಗಳೂ ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ'.

ದಾಚುಕೋ ನೀಪಾದಾಲಕು ದಗ ನೇಜೇಸಿನ ಪೂಜಲಿವಿ
ಪೂಚಿ ನೀ ಕೀರಿತಿ ರೂಪ ಪುಷ್ಪಮುಲಿವಿಯಯ್ಯಾ || ಪಲ್ಲವಿ ||

ಒಕ್ಕ ಸಂಕೀರ್ತನೇ ಚಾಲು ಪೊಡ್ಡೆಕ್ಕೆ ಮುಮ್ಮು ರಕ್ಷಿಂಚಗ
ತಕ್ಕಿನವಿ ಭಂಡಾರಾನ ದಾಚಿ ವುಂಡನೀ
ವೆಕ್ಕಸಮಗು ನೀ ನಾಮಮುವೆಲಸುಲಭಮು ಫಲಮಧಿಕಮು
ದಿಕ್ಕೈ ನನ್ನೇಲಿತಿವಿ ವಿಂಕ ನವಿ ತೀರನಿ ನಾ ಧನಮಯ್ಯಾ || ದಾಚು ||

ನಾ ನಾಲಿಕಪೈ ನುಂಡಿ ನಾನಾ ಸಂಕೀರ್ತನಲು
ಪೂನಿ ನಾಚೇ ನಿನ್ನು ಬೊಗಡಿಂಚಿತಿವಿ
ವೇನಾಮಾಲ ವೆನ್ನುಡಾ ವಿನ್ನುತಿಂಚ ನೆಂತವಾಡ
ಕಾನಿಮ್ಮನಿ ನಾಕೇಪುಣ್ಯಮು ಗಟ್ಟಿತಿವಿಂತೇನಯ್ಯಾ || ದಾಚು ||

ಈನಾಟಿ ಗರ್ವಮುಗಾದು ನೀ ಮಹಿಮೇ ಕೊನಿಯಾಡಿತಿಗಾನಿ
ಚೇಮುಂಚಿ ನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರಮು ಚಿಪ್ಪಿನವಾಡಗಾನು
ನೀವಾನ ಬಾಡೇವಾಡನು ನೇರಮು ಲೆಂಚಕುಮಿ
ಶ್ರೀ ಮಾಧವ ನೇ ನೀದಾಸುಡ, ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶುಡವಯ್ಯಾ || ದಾಚು ||

ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ (ಆ. ಸಂ.)

ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಪ್ರಿಯ ವಾಠಕ,

ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ 1949ನೇ ವರುಷದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಿರು ಮಾಸಿಕವಾಗಿ ಆರಂಭವಾದ ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಆಸ್ತಿಕ ಜನರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ನಡೆದು, ಈ ಹೊತ್ತು ಐದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಗಿರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಓದುಗರನ್ನು, ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ತಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಈಗ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಹತ್ತನೆಯ ವರ್ಷ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯೊಡನೆ ನಾವು 11ನೆಯದ ರತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 20,000 ಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಅನುಗ್ರಹದೊಂದಿಗೆ ಈ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ನಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ, ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಹರಡಿಸುವುದು; ತನ್ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಆಡಳಿತದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಎಂತಲೇ ನಾಡಿನ ನಾನಾ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೂ, ಮನೆಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬಂತೆ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪುನಃ ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು, ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಉಲ್ಲಾಸ, ಉದ್ಯೋಧಕವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು, ಯುವ ಜನತೆಗಾಗಿ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ಮನವನ್ನು ನೆರೆಹಿಡಿಯುವ, ಜ್ಞಾನದಾಯಕವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು, ಧರ್ಮ ರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸ್ಥಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೂ ಇವೆಲ್ಲದರೊಂದಿಗೆ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಓದುಗರನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುತ್ತವೆಯೆನ್ನು ಓದುಗರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರು, ಚಿತ್ರಗಾರರು. ಈ ಹೊಸ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸನಾತನ ಧರ್ಮ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಜನದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅಭಿಮಾನ, ಅಂತರಂಗಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸಗಳು ಕಾರಣವಾಗುವಂತೆಯೇ, ಸಪ್ತಗಿರಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಲು ಅದಕ್ಕೆ ಓದುಗರ ಅಭಿಮಾನ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಲೇಖಕರು ಏಜಂಟರು ಓದುಗರು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಒಪ್ಪಿತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಸಪ್ತಗಿರಿ ಹಾರೈಸುತ್ತದೆ.

—ಸಂಪಾದಕ.

ಸಪ್ತಗಿರಿ,

ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಪತಿ.

ಪ್ರಗಿರಿ

ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ 50 ಪೈಸೆ.

ಸಂವತ್ಸರ ಜಂದಾ 6 ರೂ.

ಸಂಪುಟ 10]

ಮೇ 1980

[ಸಂಚಿಕೆ 12

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು:

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್,
ಐ.ಐ.ಎಸ್.,

ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು : 2322

ಸಂಪಾದಕರು:

ಕೆ. ಸುಬ್ಬಾರಾವು, ಎಂ.ಎ.,

ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ.
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು: 2254

ಮುದ್ರಣ:

ಯಂ. ವಿಜಯಕುಮಾರರೆಡ್ಡಿ,
ಮೇನೇಜರ್, ತಿ. ತಿ. ದೆ. ಪ್ರೆಸ್, ತಿರುಪತಿ.
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು : 2340

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಸಂಪಾದಕರು,

ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು,
ತಿರುಪತಿ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ :

	ಪುಟ.	ಸಂ.
ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ	...	5
ಕಲಾವೈಭವದ ನಾಡು ಜಾವಗಲ್	...	7
ಭಾರತೀಯ ವಿಚಾರಧಾರೆ	...	8
ಭಕ್ತಿಭಂಡಾರಿಬಸವಣ್ಣ	...	11
ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಥರು	...	13
ಪುರಾಣ ಪ್ರಪಂಚ	...	17
ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	...	21
ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮರ್ಮ	...	25
ಭಗವದ್ಗುಣಗಣ	...	33
ನಾರ್ತಾಲಹರಿ	...	37
ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ	...	39

ಮುಖಚಿತ್ರ : ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ

ಚಿತ್ರ - ಕೆ. ಜಗದೀ

ಪ್ರಕಟನಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಾವೇಶ

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪ್ರಕಟನಾ ಶಾಖೆಯು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವೂ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಸಲಹೆಗಳನ್ನು, ಘಡೆಯಲು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ, ಧರ್ಮ ನಿರತರ ಒಂದು ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 29, 30 ರಂದು ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಭಾಷೆಯ ಯೋಜನಾ ಸಮಾವೇಶದಂತೆ ಎರಡು ದಿನ ನಡೆದ ಈ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ದಿನಾಂಕ 29, ಮಾರ್ಚ್ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತೆಲುಗಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರದ ಅಂಗವಾಗಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಹಿಂದೆ ಈ ಶತಕದ ಮೊದಲರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಕಲಾ ಶಾಲೆಯ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತೆಂದೂ ಆದರೆ ಆಗ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗುರುತಿಸುತ್ತ, ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಸಾರ ಪರಿರಕ್ಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವೂ, ಏಕರೂಪವೂ ಆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಭಾಷಾ ಸಂಧಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಹಾಕುವಂತಹ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನೆಗಳನ್ನು ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿಯೂ ಲೇಖಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೋರಿದರು.

ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ಶ್ರೀ ರಾಮಲಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿಯವರು (ಪೌರ ಸಂಬಂಧ ಶಾಖಾಧಿಕಾರಿ) ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿ, ಸಮಾಜದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಜನಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ

ಅಗತ್ಯವೆಂದೂ, ಕೃತಿಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದೂ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೋರಿದರು.

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪ್ರಕಟನಾ ಶಾಖೆಯ ಸಂಘಟಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ರಘುನಾಥಾಚಾರ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾಗಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿದರು.

ತೆಲುಗು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಕೋದಂಡ ರಾಮರೆಡ್ಡಿ, ಕರುಣ ಶ್ರೀ, ದಿವಾಕರ್ಲ ವೆಂಕಟಾಪಧಾಸಿ, ಪುಟ್ಟಪತಿ ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ, ರೇಷಾಚಾರ್ಯ, ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಸುಮಾರು ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ; ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ವಿಶ್ವಕೋಶ ರಚನೆ; ಪ್ರಕಟನೆ, ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಈಗ ಅನುಸಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ವಾವಿಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ ನವರ ಪ್ರಕಟನೆಗಳ ಪುನರ್ಮುದ್ರಣ, ತೆಲುಗಿನ ಪೆದ್ದಬಾಲಶಿಕ್ಷದ ಪುನಃ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪ್ರಕಟನೆ ಮೊದಲಾದವು. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತ ಭಾಗವತಗಳ ತೆಲುಗು ಅನುವಾದ, ತೆಲುಗು ಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಸಲಹೆಗಳೂ ಉಂಟಾದವು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಚಾರ್ಯರ ಭಾಷ್ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಗೋವಿಂದರಾಜೀಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟನೆ, ಆಲ್ವಾರ್‌ಗಳ ಕೃತಿಗಳ ತೆಲುಗು ಪ್ರಕಟನೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಅದೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಯೋಜನಾ ಸಮಾವೇಶ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಂದರೆ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಪಾಂಡುರಂಗಿ, ಈ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ, ಕೆ. ಎನ್. ವರದರಾಜ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಗೋಪಾಲರೆಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗಳ ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಸುಲಭದರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೂ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ವಿಶ್ವಕೋಶ ವ್ಯಾಪ್ತವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ವಿವರಣೆಗಳು, ಭಾಷ್ಯಗಳ ಅನುವಾದಗಳು ಸುಲಭದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು, ಹಲವರಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಯಿತು. ಸಂತವಾಣಿಯಂತಹ ನುಡಿ ರತ್ನ ಕೋಶಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಪಾಂಡುರಂಗಿಯವರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಅಂಚು ಸಂಜೆಯ ಹಿಂದಿ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾವತ್. ಶ್ರೀಲಾಲಿ ಮೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಹಿರಿಯರ ಕೃತಿ

(40ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ)

ತೆಲುಗು ವಿದ್ವಾಂಸ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್, ಶ್ರೀ ರಾಮಲ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ, ಶ್ರೀ ರಘುನಾಥಾಚಾರ್ಯ

ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ

—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾವ್

ಮೈತ್ರೇಯ ಮಹಾಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮವು ಉತ್ತರ ಸಿನಾಕಿನೀನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೊಂಡು ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವರದಾನ ನೀಡಿದೆ. ಹಾಗೂ ಭೂತ ಪ್ರೇತಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆದಿರುವವರ ಫಲವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ನಾಗರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ನೋಡಲು ದೇಶವಿವೇಶಗಳಿಂದ ಜನರು ಯಾತ್ರೆ ಬೆಳೆಸಿರುವುದು ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ ಉತ್ತರ ಸಿನಾಕಿನೀ ನದೀತೀರ ದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 78 ಕಿ. ಮಿ. ಮತ್ತು ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಿಂದ 7 ಕಿ. ಮಿ. ದೂರ ದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರವಿದೆ ಹಾಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸತ್ಯವು ಸಹಾ ಇದೆ.

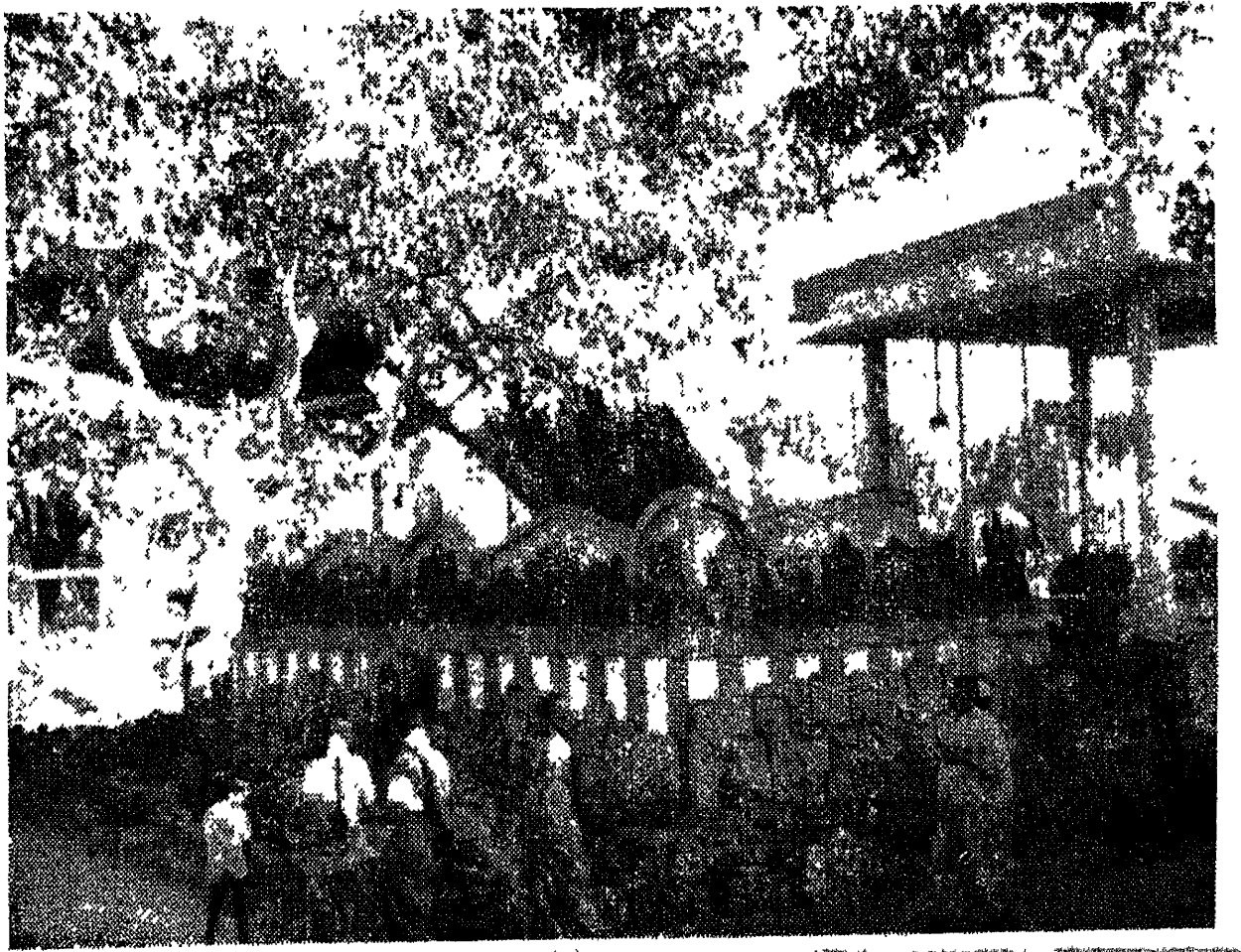
ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದನಗಳ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಯು ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳು 25 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ತಿಂಗಳು 31 ರಿಂದ ದೇವರ ರಥೋತ್ಸವವೂ ಇದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಅಲದ ಮರಗಳು, ಅರಳಿಮರಗಳು ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಂಪನ್ನಂಟು ಮಾಡಿವೆ. ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಚಿರಕಾಲ ನೆನೆಯುವರು.

ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬರಲು ಮತ್ತು ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಉಚಿತ. ಮೈತ್ರೇಯ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಉತ್ತರ ಸಿನಾಕಿನೀ ನದೀತೀರದ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮಾಂಧಾತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೇ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಕಾರಣಾಂತರವಾಗಿ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಯು ನಾರದ, ಪರ್ವತರಿಬ್ಬರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ, ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಂಧಾತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿ ಅವನಿಂದ

ಅದರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿ, ಮಾಂಧಾತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಗಂಡು ಸಂತಾನ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲು ಕೇಳಿದನು. ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಯು ದಂಡಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರೇಯ ಋಷಿಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಶಿವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರೆಂದು ಹೇಳಿ, ನೀನು ಸಂಸಾರ ಸಹಿತ ಉತ್ತರ ಸಿನಾಕಿನೀ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಆ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಸತ್ಕಾರಮಾಡು, ಅವರ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಸಂತಾನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಯೆಂದರು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಆ ರಾಜನು, ಪ್ರಯಾಣ ಬದ್ಧನಾಗಿ, ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಋಷಿಗಳು ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನ ಆಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು, ನಿನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ದಶರಥನ ಮಗನಾಗಿ, ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು, ರಾಮಾವತಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು, ನಿನ್ನ ಸೂರ್ಯವಂಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ರಾಮನ ಅವತಾರವಾಯಿತು, ರಾಮಾವತಾರ ವಾದಮೇಲೆ ದ್ವಾಪರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪಂಚಪಾಂಡವರು, ದ್ವೈತವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ವಿರಾಟನಗರಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾತವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ

ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಮರದ ಮೇಲಿಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ವರ್ಷ ಕಳೆದಮೇಲೆ ಬಂದು, ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ನಿಮ್ಮ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅಗ್ನಿದೇವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅವುಗಳು ಶಮೀ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿವೆ, ನೀವು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ ನಕುಲನು ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ತಂದು ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ 'ನೀವು ಭಾರತ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಿಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಅರ್ಧರಾಜ್ಯ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿದನು.

ಅವರಿಂದ ಭಾರತ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಆಗ ವಿದುರ, ಉದ್ಧವ, ಅಕ್ಬೂರ ಮೂವರು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಗಳು ಈ ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಮಗೆ ಈ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು, ಈ ಕಾರಣವಾಗಿ ವಿದುರ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ, ನೀವುಗಳು ರಾಮೇಶ್ವರದ ವರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಹೊರಡಿ, ಯುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡಬೇಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆ

ಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಅವನಿಂದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಸಿದನು. 18 ದಿನಗಳ ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ 18 ಅಕ್ಷೇಹಿಣೀ ಸೈನ್ಯವೂ ಕೌರವರೂ ಹತರಾದರು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು, ಧರ್ಮರಾಯ, ಭೀಮ, ಅರ್ಜುನ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ರಾಜ್ಯ ಕೊಡಿಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದನು.

ಮಾಂಡವ್ಯ ಮಹಾಋಷಿಗಳಿಂದ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದ ಯಮಧರ್ಮರಾಯನು - ವಿದುರನಾಗಿ, ದಾಸಿಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ದಕ್ಷಿಣದತ್ತ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಸಮ್ಮತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದನು. ಆತನು ಋಷಿಶಾಪ ನಿವೃದ್ಧಾತ್ಮನಾಗಿ ಮೈತ್ರೇಯ ಮಹಾಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಮಹಾಋಷಿಗಳು ಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವನೇ ಯಮಧರ್ಮರಾಜನೆಂದು, ಯಮಲೋ

ಕದಲ್ಲಿ ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ರಾಜ್ಯವು ಅನಾಯಕವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸಿನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೊರಡು, ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ಪಾಪ, ಪುಣ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರು - ಆದರೆ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಆವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಕಲಿಯುವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಲಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಈ ಪಿನಾಕಿನೀ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಅವರವರ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಿ. ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಹೊಂದಲಿ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಕೃಷ್ಣನೂ ಸಹ ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಬಂದು, ಆಕ್ರೂರ, ಉದ್ಧವ ಇವರಿಂದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು. ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಭಕ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬಂದು

ಇಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಲಿ ಎಂದು ವರ ನೀಡಿದನು.

ಮೈತ್ರೇಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳು, ತಾವು ಮುಂದೆ ನಿರರ್ಪಣಕ್ಕಾಗಿ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವುದಾಗಿಯೂ, ಮುಂದೆ ಕಲಿಯುವವು ಹುಟ್ಟಿ ಭಗವದ್ಧ್ಯಾನ ವಿರಲವಾಗುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ದೂರವಾದರು. ಅವರಿಬ್ಬ ಆಶ್ರಮ ಸ್ಥಳವೇ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥವೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಪೂಜಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ, ಮತ, ಪಂಥ, ಕುಲ, ವಾದಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಪುನೀತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

★

ನಾರಾಯಣವನ. ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಯವರ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ.

26-5-80

ಸೋಮವಾರ

ಧ್ವಜಾರೋಹಣ.

2-6-80

ಸೋಮವಾರ

ರಥೋತ್ಸವ.

3-6-80

ಮಂಗಳವಾರ

ಚಕ್ರಸ್ಥಾನ.

ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದೈವವನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ದೈವಕೃಪೆ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು.

ಕ ಲಾ ವೈ ಭ ವ ದ ನಾ ಡು

ಜಾ

ವ

ಗ

ಲೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭಾಮಣಿ. ಎಸ್.

ಭರತಖಂಡದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೊಯಿಸಳ ಅರಸರು ನೀಡಿರುವ ಕಾಣಿಕೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ಹೊಯಿಸಳರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಗೆ ಅರಸರುಗಳ ಜತೆ ಅವರ ಮಾಂಡಲಿಕರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೀಡಿರುವ ಕಾಣಿಕೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ರಾಜರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಕಲಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ದೇಗುಲಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ “ಜಾವಗಲ್” ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಪುರಾಣ ಮಹತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸ್ಥಳ.

ಹಿಂದೆ ನೀಲಗಿರಿರಾಯನೆಂಬ ದೊರೆ ರಾಜ್ಯ ವಾಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಪಶುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಗೆ ಹಾಲುಕರೆದು ಮೇಯಲು ಕಳುಹಿಸಿ ಸಂಜೆ ಬಂದಾಗ ಹಾಲು ಕರೆಯಲು ಹೋದರೆ ಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಚಿಂತಿತನಾದ ದೊರೆ ತನ್ನ ಆಳುಗಳಿಗೆ ನಾಳೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ದಂಡಿಸುವೆನೆಂದು ಹೆದರಿಸಿದನು. ಆ ದಿನ ಗೋಪಾಲಕರು ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹಸುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದ ಬಳಿ ಇರುವ ಒಂದು ಹುತ್ತದ ಬಳಿ ಹಸುಗಳು ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಹಾಲು ತೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಗೋಪಾಲಕರು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ದೊರೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವನು, ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉಪವಾಸಮಾಡಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ದಯಾಮಯನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ತಾನು “ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ” ನಾಗಿ ಇರುವುದಾಗಿಯೂ ಆ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು “ಜಾವಗಲ್”ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ದೊರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹುತ್ತವನ್ನು ಆಗಸದಾಗ ತೊಳಸಿಯ ಹುತ್ತದ ಬಳಿ ಇದ್ದಿತೆಂದೂ ಹಾಗೂ “ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ” ಶಿಲಾವಿಗ್ರಹ ಸಹ ಇದ್ದಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪೀಠದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಎಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ “ದೇವರು ಬಂದೂರು” ಬಳಿ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟನೆಂದು ಎಷ್ಟು ಎಳೆದರೂ ಬರದಿದ್ದಾಗ, ದೊರೆ

ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಆ ಊರಿನ ಸಮಸ್ತವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದಾಗ ಚಲಿಸಿದನೆಂದೂ, ನಂತರ “ಜಾವಗಲ್ ನಲ್ಲಿ” ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತೆಂದೂ ಕಥೆ ಇದೆ.

ಈ ಕಥೆ ನಿಜಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಲಿ ಅಥವಾ ಉಹಾಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಲಿ, ಸುಮಾರು 5 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಈ ಭವ್ಯ ಕೃಷ್ಣಶಿಲೆಯ ವಿಗ್ರಹ ದರ್ಶನದೊಡನೆ ಎಂತಹ ನಾಸ್ತಿಕನೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಿಸುವಂತೆ ಅಗುತ್ತದೆ. ಹುತ್ತದ ಬಳಿ ಇದ್ದ “ತುಳಸಿಗಿಡ”ವನ್ನು ಸಹ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ “ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣು” ಮತ್ತು “ಆಂಜನೇಯ”ನ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ.

ಜಾವಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹೊಯಿಸಳರ ದೇಗುಲವಿದೆ. ನವರಂಗದ 3 ಕಡೆಯೂ ಗರ್ಭಾಂಕಣಗಳಿವೆ. ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ “ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ”ಯ 5 ಅಡಿಯ ಕಪ್ಪುಶಿಲೆಯ ವಿಗ್ರಹವು ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದೇವಿ, ಭೂದೇವಿ ಯವರ ವಿಗ್ರಹಗಳೂ ಇವೆ. ನವರಂಗದ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ “ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ” ಸ್ವಾಮಿಯೂ ಅದರ ಎದುರಿಗೆ “ಕೊಳಲು ಗೋಪಾಲನ” ವಿಗ್ರಹದ ಪ್ರಭಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳು, ಸುರಹೊನ್ನೆ ಮರವು ಸಹ ಇದೆ. ಗರ್ಭಾಂಕಣದಲ್ಲಿ 1 ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಸ್ವಾಮಿಯ ಗರ್ಭಾಂಕಣದ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲೂ “ಕೊಳಲು ಗೋಪಾಲನ” ಮೂರ್ತಿ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೇ “ಜಯ ವಿಜಯರ” ಮೂರ್ತಿಗಳು ಕೆತ್ತಿದಿವೆ. “ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ” ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ “ಗಜಲಕ್ಷ್ಮಿ” ವಿಗ್ರಹವು ಹಾಗೂ ಜಯ ವಿಜಯರ ಚಿತ್ರಗಳು ಕೆತ್ತಿದಿವೆ. ಮೂಲಸ್ಥಾನದ “ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ”ನ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದ ಬಳಿ “ಜಯವಿಜಯರು” ಹಾಗೂ ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ “ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ” ಮತ್ತು ಮಹಿಷಾಸುರಮರ್ದಿನಿ ವಿಗ್ರಹವು ಇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊಯಿಸಳರ ದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸಹೊಳಲು, ನುಗ್ಗೇಹಳ್ಳಿ, ಹಾರ್ನಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದುವ ಕಡೆ ಇದೇ ತರಹ ಇದೆ.

ಈ ದೇವಾಲಯದ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೋಮಲವಾಗಿ ಕಲಾವೈಭವವು ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕ

ವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಸಲ ನೋಡಿದರು ತೃಪ್ತಿಯೇ ಸಿಗದೆ ಕಲೆಯು ತನ್ನ ಬಲೆಯನ್ನು ಹೆಣೆದು ನೋಡುವವರನ್ನು ಪುನೀತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

9 ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಗರ್ಭಾಂಕಣದ 3 ಕಡೆಯೂ ತಲಾ 1 ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಇವೆ. 4 ನುಣುಪಾದ ಕಂಬಗಳು, ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ 12 ಕಂಬಗಳು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ. ಈ ದೇಗುಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಶಿಲ್ಪಿ ತನ್ನ ಅಸಾಧಾರಣ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು, ತನ್ನ ಕಲಾಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಧಾರೆಯೆರೆದು ತಲೆತಲಾಂತರಗಳು ಕಳೆದರೂ ಸಹ ಅಚ್ಚಳಿಯದಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಿರಿಸೊಬಗನ್ನು ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಮಾಂತ್ರಿಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದೇವಿ, ಭೂದೇವಿಯೊಂದಿಗಿರುವ “ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ” ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿ ಇದೆ. ಮಹಾರಥೋತ್ಸವವು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಮೆಯಂದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ರಥೋತ್ಸವದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ, ಗರುಡವಾಹನ, ಶೇಷವಾಹನ, ಅಶ್ವವಾಹನ, ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರ ಮಂಡಲೋತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಯುಗಾದಿ, ನವರಾತ್ರಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಮತ್ತು ರಾಮನವಮಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷೋತ್ಸವಗಳು ಹಾಗೂ ಧನುರ್ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳ ಪೂರ್ತ ವರ್ಷ ಪೂಜೆ ನೆಯ್ಯಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಮುಖಮಂಟಪವನ್ನು ಈಚೆಗೆ ‘ನಾಗಿನಾಯಕಯ್ಯ’ ನೆಂಬ ಪಾಳೇಗಾರನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನೆಂಬ ಅಂಶ ಅಲ್ಲಿರುವ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಗರುಡ ಗಂಭದ್ರದಲ್ಲಿ ಗರುಡನ ಚಿತ್ರವು ಹಾಗೂ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹು ಎತ್ತರದ ದೀಪದ ಕಂಬವೂ ಇವೆ. ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಸಾಲು ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಅಂಶ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ, ಕಾಳಿಂಗ ಮರ್ಧನ, ವಾಮನ, ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಗರುಡನ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಆದಿಶೇಷನ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ತೊಡಿಯಮೇಲೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಗಿಯುತ್ತಿರುವ ಉಗ್ರನರಸಿಂಹ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವ, ಕೊಳಲು ಗೋಪಾಲ, ಗರುಡ, ಸೀತಾರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅಂಜನೇಯ, ಜಪಮಾಲಾ ಸರಸ್ವತಿ, ನೃತ್ಯ ಭಂಗಿಯ ಪಾರ್ವತಿ, ಯೋಗನರಸಿಂಹ

ಮುಂತಾದ ಶಿಲ್ಪಗಳು, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತದ ಚಿತ್ರಗಳು, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ವಿವಿಧ ನಾಮಗಳಿರುವ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅನೆಗಳ ಸಾಲು ಸಹ ಕೊರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಗೋಪುರವು ತನ್ನ ಕಲಾವೈಭವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಲಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಛಿದ್ರ ಮಾಡುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಆಗಿದೆ.

ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 1 ಲಿಂಗ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಶಾಸನ ಕೆತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ನೋಡುವವರೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಶಾಸನಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ದೇವಾಲಯದ ಹೊರಾಂಗಣ ವೆಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ.

ದೇವಾಲಯದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಗುಡಿ ಇದೆ. 5 ಅಡಿ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೆಯ ಮಹಾತಾಯಿಯ ವಿಗ್ರಹ ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಭಾವಳಿಯಲ್ಲಿ “ಸಿಂಹಲಾಟವು” ಹಾಗೂ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಗಳು ಹೊತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ (ಪೀಠವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವಂತೆ) ಇದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯೇ “ವಿಷ್ಣುಕ್ಷೇತ್ರ” ಹಾಗೂ 12 ಜನ ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳ ಶಿಲಾಪ್ರತಿಮೆಯು ಇದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯವು ಸಹ ಬೇಲೂರು, ಹಳೆಬೀಡುಗಳ ದೇವಾಲಯದಷ್ಟೇ ಪುರಾತನವೆಂದೂ ಜಕ್ಕಣಾಚಾರಿಯ ಶಿಲ್ಪವೇ ಇದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಿಗಿದೆ.

ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರ

ಇಲ್ಲಿಯೇ (ಜಾವಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ) ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪಾಳುಬಿದ್ದಿರುವ ದೇಗುಲವಿದೆ. ಮಹಾದ್ವಾರದ ಮುಖ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ 4 ನುಣುಪಾದ ಕಂಬಗಳು, 12 ವಿನ್ಯಾಸದ ಕಂಬಗಳು ಇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಳದ್ವಾರದಲ್ಲಿ 4 ನುಣುಪಾದ ಕಲ್ಲು ಕಂಬಗಳು ಹಾಗೂ 12 ವಿನ್ಯಾಸದಿಂದಿರುವ ಕಂಬಗಳು ಮತ್ತು 9 ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳು ಇವೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಥಿಲವಾಗಿದ್ದು 8 ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳು ಜಿನ್ನಾಗಿದ್ದು ಕಮಲಗಳು ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಗರ್ಭಾಂಕಣದ ಮೇಲಿನ ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದು ಸ್ವಾಮಿಯಲಿಂಗವು ಒಡೆದು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯವು ಹಿಂದೆ ಬಹುಮೆಲೆನವಾಗಿದ್ದು ಜಾವಗಲ್‌ನ ಯುವಕ ಮಂಡಲಿಯವರು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕಡೆ ವೀರ ಭದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಗುಡಿ ಇದ್ದು ಈಗ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಭುವನೇಶ್ವರಿ 4 ಕಂಬಗಳು ಸಹ ಇವೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಂಜನೇಯ, ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ, ಬನಶಂಕರಿ, ಮತ್ತು ಕರಿಯಮ್ಮನ ದೇಗುಲಗಳು ಇವೆ. ಕರಿಯಮ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೊಯಿಸಳರು ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆಯ ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೈನ ಬಸದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ಜೈನ ಬಸದಿ ಇದೆ.

ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯ

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅರಸೀಕೆರೆಯಿಂದ ಬಾಣಾವರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಹಾರ್ನಳ್ಳಿ ಮೇಲೆ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇಲೂರಿನಿಂದಲೂ, ಹಾಸನದಿಂದ, ಸಾಲಗ್ರಾಮ ಹಾಗೂ ಹಗರೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಳೆಬೀಡು ಮುಖಾಂತರ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪೌಠಶಾಲೆ, ಸಬ್ ಪೋಸ್ಟ್, ಆಫೀಸ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿವೆ.

ಹೊಯಿಸಳರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕಾಣಿಕೆ ಮಹತ್ತರವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಸೇರಿದೆ. ಜಾವಗಲ್ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಜನತೆ ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು ಕಲ್ಲಿದೆಯ ಕಟುಕನೂ ಸಹ ಮರುಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಹಾಕಿಸಿ ಶಿಲಾ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳವಾದ ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳು ಜನಜೀವನದ ಜೀವನಾಡಿಯಾಗಿ ಸಂತ್ಯಸ್ತ ಬದುಕಿನ ಸಂಕೇತವಾಗಿ, ಶಾಂತಿಯ ನೆಲೆಯಾಗಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗಿರುವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯ ಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಇಂದಿಗೂ ನಾವು ಕಾಣುವ ದೇಗುಲ, ಬಸ್ತಿ, ನಾಸ್ತಿಕತೆಯಿಂದ ದೂರಸರಿಸಿ ಆಸ್ತಿಕತೆ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಪವಾಡ ಮಂದಿರಗಳಾಗಿವೆ.

ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ

ಭಾರತೀಯರ ವಿಚಾರದಾರೆ

ತನ್ನ ಸುತ್ತಲಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜೀವನ-ಇವುಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚ (ಅಚಿತ್), ಜೀವಾತ್ಮ (ಚಿತ್) ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮ (ಈಶ್ವರ) ಈ ಮೂರರ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಲವಲವಿಕೆಯು ಮಾನವನ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಶಾರೀರಿಕ ಹಸಿವೆಯಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವ ಈ ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಸಿವೆಯನ್ನು ಇಂಗಿಸುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾನ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಾಗೂ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿವೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಬೌದ್ಧಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರದಿಂದ ಅಂದರೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿ, ಅಪರೋಕ್ಷ ಅನುಭೂತಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಈಗ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗಾಜಿನನಳಿಕೆ, ದೂರದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರ, ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕಯಂತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಆದ ಸತ್ಯಸಂಶೋಧನೆಯು ಅಧಿಕ ಮಹತ್ವದ್ದೂ, ವಿಶ್ವಸನೀಯವೂ ಆಹುದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಇಡೀ ಸೃಷ್ಟಿಯು ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಅದರ ವಿಕಾಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿರುವ ಈ ನಿಯಮ ಬದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ವಿಕಸನ ಶೀಲತೆಗಳ ಅರಿವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆದರೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರೇರಕ ಆಗಿರುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಈಶನ-ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಈ ಸಾಧನಗಳು ಅಜ್ಞಾ, ಅಸಮರ್ಥ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸ್ವರೂಪವು ಅಸ್ಥಿರ ಅಪೂರ್ಣ ಹಾಗೂ ಅವಿಶ್ವಸನೀಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಅಭಿಮತವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಮೂಲಸತ್ಯದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಒರೆಗಲ್ಲಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಉಂಟಾದ

ಜ್ಞಾನವುಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತೀರ ತಪ್ಪು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರವು ಅಶಕ್ತವಾದಾಗ ತರ್ಕವಾದವನ್ನು ಒತ್ತಿಹಿಡಿದು ತಳ್ಳಿಬಿಟ್ಟು, ಮಾನಸಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆದ ಪರಿಶೋಧನ ಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತನೆ ಆಗಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರಹಸ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ತಿಳಿದ ನಂತರ, ಅವ್ಯಕ್ತ ಪರಮಾತ್ಮತತ್ತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಳಗಣ್ಣನ್ನೇ (ಅಂತಃ ಚಕ್ಷುಸ್ಸನ್ನು) ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶರಣು ಹೊಂದಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಪ್ರಾಚೀನಋಷಿ, ಮುನಿ, ಜ್ಞಾನಿ ಮಹಾತ್ಮರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ನಡೆಯದಿದ್ದ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾ

ರದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಕೇವಲ ಅಂತಃಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಲದೇಶ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ಅಬಾಧಿತವಾದ ನಿತ್ಯತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟುಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರ ಅಸಾಧಾರಣ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿಯು ಅಪಾರುಷೇಯವೆನ್ನುವುದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಸ್ತರವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಭಾರತೀಯಋಷಿಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶಾಲಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಭೌತಿಕ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣ

ವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಾಣಬಂದಿದೆ. ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಳೆಯುವಶಕ್ತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದ್ದ ಈ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಸತ್ಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನ ವಿಚಾರಮಾಡುವಾಗ, ವಸ್ತುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ, ಪರಸ್ಪರಾವಲಂಬಿತ್ವ, ವಸ್ತುವಿನ ಗತಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಗುವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು, ಅದರ ವಿಕಾಸ, ಉತ್ಪತ್ತಿ, ವಿನಾಶ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವುಕಾಲ ನಡೆದ ಧ್ವಂಸದಿಂದ ಒಂದು ನೂತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮೂಲಸ್ಥಿತಿಯ ವಿರೋಧ ಮತ್ತು ನಾಶಗಳಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಕಸಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಹೊಸ ವಿರೋಧಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಅದು ಮತ್ತೆ ನಾಶ ಅಥವಾ ಧ್ವಂಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಧ್ವಂಸವು ಮತ್ತೆ ಧ್ವಂಸ ಆಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಬೇರೆ ಹೊಸ ತೊಂದು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಬಾಳದು; ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಕಾಸ ಆಗದೆ ಇರದು; ಈ ವಿಕಾಸವು ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ ಆಗದು; ವಿರೋಧವು ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿನಾಶದೊಳಗಿನಿಂದಲೇ ವಿಕಾಸದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಜನ್ಮಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ತತ್ತ್ವಗಳು ಹಾಗೂ ನೀತಿಮೌಲ್ಯಗಳು ಅಖಂಡಿತವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇರಲಾರವು. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಡನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವತಃ ಅಹಂಕಾರದ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವುದು, ಸ್ವಂತದ ಮೇಲಿನ ಆತನ ಪ್ರೇಮ, ಇದು ಮಾನವನ ಮೂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದ, ಆಂದೋಲ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ ಬಿ.ಏ. ಬಿ.ಟಿ.

ನದ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯೆಯ ನಿಜವಾದ ಆರಂಭ ಬಿಂದುವು ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಹೊರತು ಸಮಾಜವಲ್ಲ. ಇತರರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವ ಈ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಆಸುರೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾನವ ಸಮಾಜದಿಂದ ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಜಗತ್ತಿನ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಮಂಗಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ದೃಷ್ಟಿ, ಕೋನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಅತಿಯಾಸೆ, ಅತಿನೋಹ, ಅತಿಲೋಭ, ಅಧಿಕಾರಪ್ರಿಯತೆ ಇವುಗಳಲ್ಲದ ದೈಹಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸವೇ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ ಸಾರ್ಥಕತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಜೀವನಾದರ್ಶವಾಗಬೇಕು. ಪಾಶನೀಡಂಡಸತ್ತೆ ಅಥವಾ ಪರಲೋಕದ ಭಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನರಕ, ಜನ್ಮಾಂತರಗಳ ಭೀತಿಗೆ, ಅಯೋಗ್ಯರು ಸಗ್ಗದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿಗಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಭಯದ ಬೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಾರಿಯಲ್ಲಿಡಲು ಈ ನರಕದ ಭಯ, ಸ್ವರ್ಗದ ಆಸೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನ ಆಸೆ, ಭಯಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವುದು ಕೈಂತಲೂ ತನ್ನ ಭಯವು ತನಗೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಶುದ್ಧವಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ದಾರಿ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಧನದಿಂದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ-ಹುಮ್ಮಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿತವಾದವನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಪಾಲಿಸುವ ವಿವೇಕದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದುದೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಜ್ಞಾನದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದು, ಪಂಚಮಹಾ ಭೂತಗಳ ಮೇಲಣ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಖ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುವುದು ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಸುಖಸಾಧನಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದಲೇ ಸುಖವು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತತ್ವದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದ ಈ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತತೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾನವರನ್ನೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಭೂತಲದಲ್ಲಿಯೆ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಣ

ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಸ್ವಂತದ ಮೇಲಣ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನವ ದೇಹವು ಹೇಗೆಂದು ಆತ್ಮದನೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅಖಿಲ ವಿಶ್ವವಾದರೂ ಜೈತನ್ಯರೂಪಿ ಸೂತ್ರಪ್ರಾಂದರಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಮಾನವ ಸಿಂಡವು ಈ ವಿಶ್ವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿಯೆ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಆಗಿದೆ-ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರೇಮ ಉದಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ-ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸಹಭಾವನೆ, ಪ್ರೀತಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬಲ್ಲವು. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಈ ವಿಷಯದ ಅರಿವನ್ನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿರುವುದು ಗೀತಾಚಾರ್ಯಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸುಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ದಿವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ.

ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜ್ಞತೆ, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಅನುಭವ, ವಿಜ್ಞಾನಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗ ಶೂರತೆಯ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ಣಲಘುತ್ವ-ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮವಾದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಸೂತ್ರಬದ್ಧ ಸ್ಫುಟತ್ವ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನೆಯ ಉದಾತ್ತತೆ ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಗಳ ಚಿಂತನೆಯಾದ ವೇದ ಮತ್ತು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ನಿಯಮಾವಳಿ ಎನಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಅಂಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ರಸಾತ್ಮಕ, ವೈಷಯಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಆಸೆ-ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಗೊಂಡು ಅವನು ನಿಸರ್ಗದ ನೇರವಾದ ನಿಯಮದಂತೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಇವರ ಸಂಬಂಧವು ಉಪಭೋಗ್ಯಜಡವಸ್ತು ಹಾಗೂ ಉಪಭೋಕ್ತ ಸಚೇತನ ಎಂದು ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಜಡದ ಪ್ರವಾಹವು ಚೇತನದ ಲಾಭದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಡೀವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಗುಣ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಮಾನವ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಡಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಶರೀರವು ವಿಶ್ವದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ದೇಹವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ದೇಹದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗಿನ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು

ಪಡೆಯಲು ಕೆಲವು ಸಾಧನಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಕೈ, ಕಾಲು, ನಾಣಿ, ಗುದ, ಉಪಸ್ಥಿ ಎಂಬೀ ಐದು ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ಮೂಗಿನಿಂದ ಗಂಧದ ಕಿವಿಯಿಂದ ಶಬ್ದ, ಕಣಿನಿಂದ ರೂಪದ, ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ರಸದ, ಚರ್ಮದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶದ-ಹೀಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಐದು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿವೆ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಈ ಗಂಧ, ಶಬ್ದ, ರಸ, ರೂಪ, ಸ್ಪರ್ಶ ಎಂಬೀ ಐದು ವಿಷಯಗಳೂ ಕಾಂತಗಳೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಯಾವುದರಭರವಸೆಯಿಂದ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ಆಗುವ ಸಂಸಾರಗಳ ಏಕೀಕರಣವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿದೆ. ಅರನೆಯ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯವಾದ ಈ ಮನಸ್ಸು ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಂತರಿಕ ಜ್ಞಾನಸಾಧನ ಅಥವಾ ಅಂತಃಕರಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಎಂಬ ಈ ಅಂತರೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿ ಮಾನವನ ಹತ್ತೂ ಬಾಹ್ಯೇಂದ್ರಿಯಗಳು ನಡೆಯುವುದೇ ವಿವೇಕವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವಿಯೆಂಬ ಸನಾತನ ತತ್ವ (ಈಶ್ವರ) ಇರುವ ದೇಹವೆಂಬ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ವಿವೇಕವೇ ಕಲಶ ಪ್ರಾಯವಾದುದು. ಈ ಮನಸ್ಸು ಕಾರ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡುಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಭಾಗವು ಸಾರಾಸಾರ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಗ್ರಾಹ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಂತಹುದಾಗಿದ್ದು, ಬುದ್ಧಿ ಎನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವು ಸಂಕಲ್ಪ-ವಿಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದವುಗಳೇ. ಮನಸ್ಸು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಯು ಮನಸ್ಸಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಇವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಚೇತನವೊಂದಿದೆ. ಸ್ವಸುಖಸಾಧನಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವ ಚಿತ್ತ ಇದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥ ಪರಾರ್ಥವೆಂದು ಭೇದವೆಣಿಸುವ ಮತ್ತು ನಾನು ಎನ್ನುವ ಅಹಂಕಾರ ಇದೆ. ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಇಡೀ ಶರೀರದ ಅಂದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಏಕೀಕರಣಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಆತ್ಮ ಅಂದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಒಂದಿದ್ದು ಅದು

(31ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ)

ವೀರಶೈವ ಮತ ಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಬಸವೇಶ್ವರರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1140 ರಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೇವಾಡಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು, ಇವರ ತಂದೆ ಮಾದರಸ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಮಾದಲಾಂ ಬಿಕೇಶೈವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ನಂದಿ ಕೇಶ್ವರನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ಮಗುವಿಗೆ ಬಸವ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಬಸವಣ್ಣ ಎಂಬ ಮುದ್ದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಬಸವನು ಚುರುಕಾಗಿಯೂ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಮತಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಮಲಪ್ರಭಾನದಿಯು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯನ್ನು ಸೇರುವ "ಕೂಡಲಸಂಗಮ" ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಾತವೇದ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಸವನು ಹಿಂದಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಹಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪಂಡಿತನಾದನು. ಆಗ ಕಳಚುರಿವಂಶದ ಅರಸನಾದ ಬಿಜ್ಜಳನು ಕಲ್ಯಾಣನಗರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಬಲದೇವನೆಂಬ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಯಿದ್ದನು. ಬಲದೇವನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಂಗಾಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಸವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನಮಾಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಬಸವನಿಗೆ ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನದೊಡನೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳಸಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ತರುವಾಯ ಬಲದೇವನು ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬಿಜ್ಜಳನು ಬಸವನಿಗೆ ನೀಡಿದನು. ಬಸವಣ್ಣ ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದಲೂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಬಿಜ್ಜಳನು ಸಂತಸಗೊಂಡನು, ಹಾಗೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಸೇನಾಧಿಪತಿಯಾಗಿಯೂ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಬಸವಣ್ಣನವರ ಶಿವಭಕ್ತಿ

ಬಸವಣ್ಣನವರ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನೂ ರಾಜಕಾರ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರಿದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನೂ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ಕಂಡ ಬಿಜ್ಜಳನು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಎಲ್ಲ ಹೊಣೆಯನ್ನೂ ಬಸವಣ್ಣನವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು, ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಉಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಸವಣ್ಣನವರು ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು, ಹಾಗೂ ಶಿವಶರಣರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದರು. ಅವರ ಬಹಳ ಸರಳ ಹೃದಯದವರು, ದಯಾಪರರು, ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ತೇರಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಹರಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹರಡುವುದಕ್ಕೂ, ಶಿವಭಕ್ತರ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಅವರು ಆ ಹಿರಿಯ ಪದವಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಳವೂರಿದ್ದ ಜಾತಿಭೇದಗಳನ್ನೂ, ಕೀಳುಮೇಲೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಅವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ, ವೀರಶೈವಮತ ಎಂಬ ಒಂದು ಹೊಸ ಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೂಲ ತತ್ತ್ವಗಳು ಇಂತಿವೆ: ಎಲ್ಲಾಜಾತಿಯವರೂ ಸರಿಸಮಾನರೇ, ಎಲ್ಲರೂ ಈಶ್ವರನ ಮಕ್ಕಳೇ, ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು; ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಒಡೆಯನಾದ ಶಿವನನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿ ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಉಳಿವುಂಟು. ಈ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದರು. ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆ, ಕಾರ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಶಿವನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಿವಶರಣರಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರು ಶಿವನನ್ನು ಸೇರಬಹುದು ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ

ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮೇಲು ಕೀಳೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲದೆ-ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತ ಅದನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಎಂದು ಬರೆದು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೂರೈಸಬೇಕು, ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಬಯಸದೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತ ಅದನ್ನು ಶಿವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿಗೈಯ್ಯುವ ದುಡುವು "ಕಾಯಕ" ಎನಿಸುವುದು. "ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ" ಎಂಬ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಾರಿದರು. ಅವರು ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ಬಾಳತೊರಿದರು. ತಾವು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಶಿವಾರ್ಪಿತವಾದ ಕಾಯಕವೆಂದೇ ಬಗೆದು ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ-ಆದರೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. "ಪರೋಪದೇಶೇ ಪಾಂಡಿತ್ಯಂ" ಎಂದಿರದೆ, ಅವರ ಉಪದೇಶ ಮತ್ತು ನಡತೆ-ಇವೆರಡೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದವು. ಹಾಗೆ ಎರಡೂ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು.

ಎನ್ನ ನಡೆಯೊಂದು ಪರಿ !

ಎನ್ನ ನುಡಿಯೊಂದು ಪರಿ !

ಎನ್ನೊಳಗೇನೂ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲ ನೋಡಯ್ಯ !

ನುಡಿಗೆ ತಕ್ಕ ನಡೆಯ ಕಂಡರೆ

ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ ತನ್ನೊಳಗಿಪ್ಪನಯ್ಯ !

ಬಸವಣ್ಣನವರ ಉಪದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ದೇಶದ ಜನರು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಈ ಹೊಸ ಮತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದರು. ದಲಿತ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಉತ್ಸಾಹವೂ, ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯೂ ನೆಮ್ಮದಿಯೂ ದೊರಕಿದವು.

ಅನುಭವ ಮಂಟಪ

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮತವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಭವ ಮಂಟಪ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಎಂಬ ವಯೋವೃದ್ಧರೂ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರೂ ಈ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಹಲವಾರು ಶರಣರು ಬಂದು ಕಲ್ಯಾಣನಗರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಡೋಹರ ಕಕ್ಕಯ ಎಂಬ ಚಮ್ಮಾರನೂ, ಮಡಿವಾಳ ಮಾಚಯ್ಯ ಎಂಬ ಅಗಸನೂ, ಮೋಳಿಗೆಯ ಮಾರಯ್ಯ ಎಂಬ ಸೌದೆ ಕಡಿಯುವವನೂ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ ಎಂಬ ದೋಣಿಕಾರ ಮೊದಲಾದವರು ಇದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನೂ ಮತಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅನುಭವ

ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳೂ ಪ್ರವಚನಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಅನುಭವ ಮಂಟಪದವರ ಮುದ್ರೆ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಉಕ್ತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಕನ್ನಡನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಗದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವಕ್ಕೆ “ವಚನ” ಎಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಚನಗಳು ಒಂದು ಹೊಸ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ರೂಪಿಸಿದವು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವೀರಶೈವರು ಇತ್ತ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ, ಮುದ್ರೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಾತಿ ಭೇದವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಶಿವ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನುಡಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆಯಿಂದಲೂ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಹಳ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಹರಳಯ್ಯ ಎಂಬ ಚಮ್ಮಾರನ ಮಗನಿಗೂ ಮಧುವರಸನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗಳಿಗೂ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿ

ಸಿದರು. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರೀ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಯಿತು. ಆಗಿನ ಸಮಾಜ ಇಂಥ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರೀ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿ ಎದ್ದಿತು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರು ಬಿಜ್ಜಳನಲ್ಲಿ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರು. ಬಿಜ್ಜಳನು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಮೇಲೆ ಕಡುಗೋಪಗೊಂಡನು. ಇದನ್ನರಿತ ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ಬಿಜ್ಜಳನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಬಿಜ್ಜಳನ ಸೈನ್ಯವು ಬಸವೇಶ್ವರರನ್ನೂ ಅವರ ಸಂಗಡಿಗರನ್ನೂ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಯಿತೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರು. ಅಂತೂ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕಲ್ಯಾಣನಗರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೂಡಲಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಅಲ್ಲೇ ತಂಗಿದ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1196 ರಲ್ಲಿ ಶಿವೈಕ್ಯವಾದರು.

ಬಸವೇಶ್ವರರ ತತ್ತ್ವಬೋಧೆಗಳು

ಶಿವನೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ಒಡೆಯ. ಅವನನ್ನು ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ನಾವು ಅವನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕು ಅವನ ಕೃಪೆಯಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಕೈಗೊಂಡು ವುದು ಎಂಬುದು ಬಸವಣ್ಣನವರ ದೃಢನಂಬಿಕೆ. ಇದನ್ನೇ ತನ್ನ ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿರುವರು.

ನೀನೊಲಿದರೆ ಕೊರಡು ಕೊನರುವುದಯ್ಯ !

ನೀನೊಲಿದರೆ ಬರಡು ಹಯನಹುದಯ್ಯ !

ನೀನೊಲಿದರೆ ವಿಷವಮೃತವಹುದಯ್ಯ !

ನೀನೊಲಿದರೆ ಸಕಲ ಪಡಿ-ಪದಾರ್ಥ ಇದಿರಲ್ಲಿ ಪ್ಪವು ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ

ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಬರಿಯ ತೋರಿಕೆಗೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ; ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಜನರ ವರ್ತನೆ ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ

ಕಲ್ಲನಾಗರ ಕಂಡರೆ ಹಾಲನೆರೆ ಎಂಬರು

ದಿಟದನಾಗರ ಕಂಡರೆ ಕೊಲ್ಲೆಂಬರಯ್ಯ !

ಉಂಬ ಜಂಗಮ ಬಂದರೆ ನಡೆ ನಡೆ ಎಂಬರು ಉಣದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಬೋನವ ಹಿಡಿ ಎಂಬರಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ್ಯನ ಶರಣರ ಕಂಡು ಉದಾಸೀನವ ಮಾಡಿದರೆ

ಕಲ್ಲತಾಗಿದ ಮಿಟ್ಟಿಯಂತವ್ವುದಯ್ಯ !

ಘೋರ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಶಿವನನ್ನು ಒಲಿಸಲಾಗದು; ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ಭಕ್ತಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ

(29 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ)

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ತಿರುಮಲೆ

ಸಹಸ್ರ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವಾದ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಿನದಂದು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ಶ್ರೀ ದೈವಕ್ಕೆ 1008 ತುಪ್ಪದ ಬತ್ತಿಯ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮೇ	7	ಬುಧವಾರ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್	25	ಗುರುವಾರ
ಜೂನ್	3	ಮಂಗಳವಾರ	ಅಕ್ಟೋಬರ್	21	ಮಂಗಳವಾರ
ಜುಲೈ	1	ಮಂಗಳವಾರ	ನವೆಂಬರ್	14	ಶುಕ್ರವಾರ
ಜುಲೈ	28	ಸೋಮವಾರ	ಡಿಸೆಂಬರ್	12	ಶುಕ್ರವಾರ.
ಆಗಸ್ಟ್	28	ಗುರುವಾರ			

ಭಕ್ತರು 2000 ರೂ. ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದಿನಗಳಂದು ಸಂಜೆ 6 ರಿಂದ 7 ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವ, ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು.

ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಥರು

- ಶ್ರೀಮತಿ ಎ. ಜಾನಕಿ, ಎಂ. ಎ

ಭಕ್ತ ಶಿರೋಮುಣಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಥರು ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವುದು ವೇದಾಂತ ಮಹಾದೇಶಿಕರೆಂಬ ಅಭಿಧಾನದಿಂದ. ಅವರು ಆಚಾರ್ಯರೂ ಹೌದು, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯೂ ಹೌದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಕ್ತರ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸುವರು. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಥರ ಕೃತಿಗಳು ಅವರ್ಣನೀಯ, ಅನುಪಮ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತ. ಅವರ ಭಕ್ತಿಯೂ ಸರಳ ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಉದಾತ್ತ. ವೆಂಕಟನಾಥರ ಸಮಸ್ತ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಭಕ್ತಿಯ ಹೊನಲು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಭಕ್ತಿ ಭಾಗೀರಥಿಯು ನಮ್ಮಂಥಹ ಪಾಮರರನ್ನು ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಭವಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮಂದಾಕಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯೇ ಆಚಾರ್ಯರ ರೂಪವೆತ್ತು ಮೈದೋರಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ರಸವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ವೆಂಕಟನಾಥರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ಪಠಿಸಿದರೂ ಈ ಭಕ್ತಿಯ ಉದಾತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಪರಿಚಯ ತಾನಾಗಿಯೇ ಆಗುವುದು. ಅವರು ಸ್ತುತಿಸದ ಅರ್ಚಾಮೂರ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಅವರು ಪಾಡದ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರವಿಲ್ಲ, ಅವರು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ ಭೂಭಾಗವಿಲ್ಲ ಇಂದು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದು ಅವರ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಾತ್ಮೆಯಿಂದ.

ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸಮಸ್ತ ಗುಣಗಳೂ ವೆಂಕಟನಾಥರಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಆಕಿಂಚನ್ಯ. ತಾನು ಅಲ್ಪ, ದೀನ, ಅಸಮರ್ಥ ತಾನು ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು, ತಾನು ಬೇರಾವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಯೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ಶ್ರೀವೆಂಕಟನಾಥರ ದಯಾಶತಕವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಉದ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆಯು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ!

ಅಹಮಸ್ಮೈ ಪರಾಧ ಚಕ್ರವರ್ತಿ
ಕರುಣೇತ್ಯಂಚ ಗುಣೇಷು ಸಾರ್ವಭೌಮಿ |

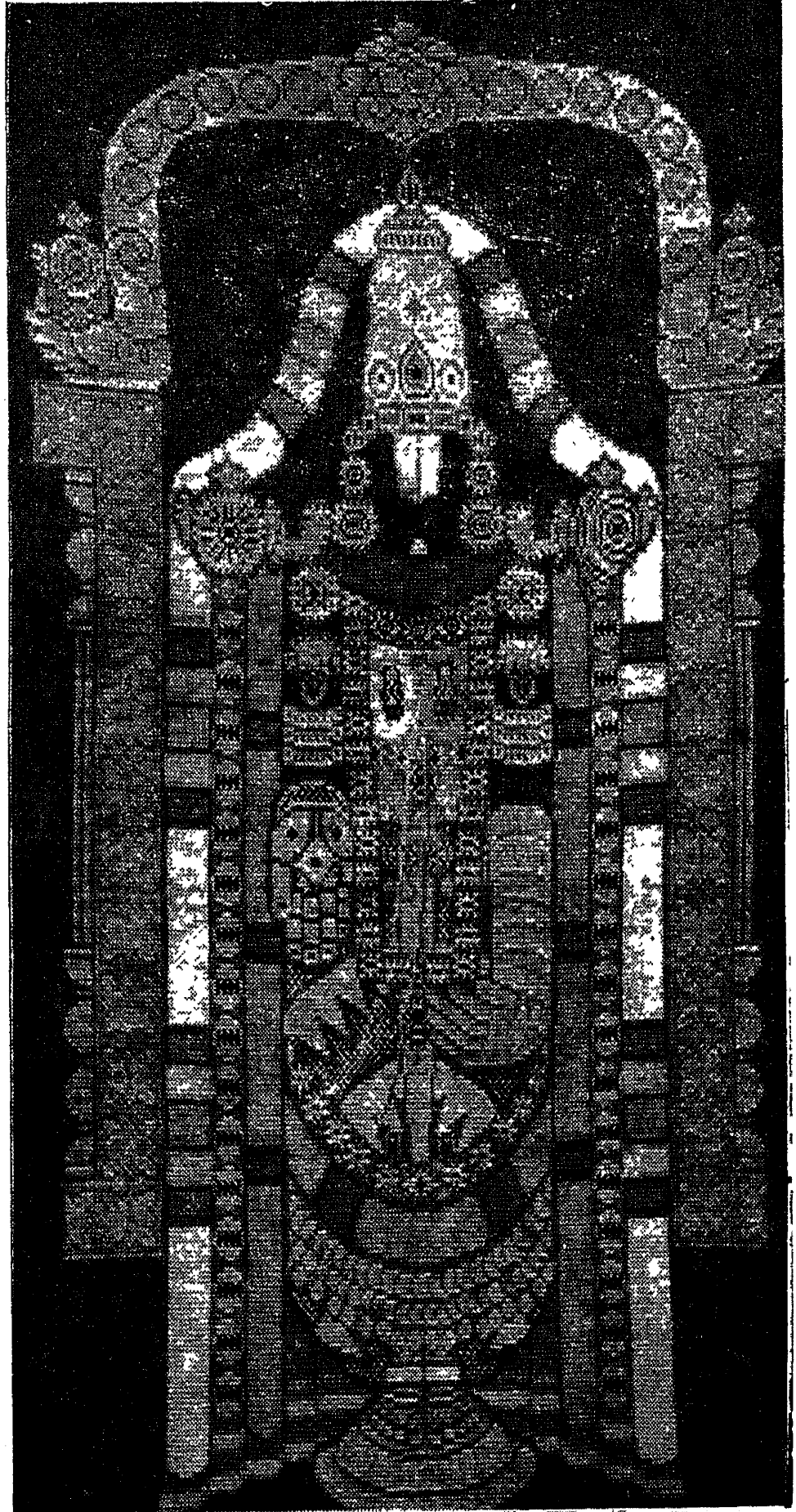
ವಿದುಷೀಸ್ಥಿತ ಮೊದ್ವಶೀಂ ಸ್ವಯಂ ಮಾಂ
ವೃಷಶೈಲೇಶ್ವರ ಪಾದಸ್ಯಾತ್ಮಕುರು ತ್ವಂ ||

ಪರಮಸಿತನ ಕೃಪೆಗೆ ವೆಂಕಟನಾಥರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ಪಾತ್ರರು ಬೇರಾರಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಥರು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಕಿಂಚನ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಜ್ಞಾನಸಮುದ್ರನು, ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಗಣ್ಯ. ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಲಂಘಿಸಿದವನು.

ಅಜ್ಞಾನವಾರಿಧಿ ಮಮಾಯಧುರಂಧರಂ ಮಾಂ
ಆಜ್ಞಾವಿಭಂಜನ ಮಕಿಂಚನಸಾರ್ವಭೌಮಮ್

ವಿಂದನ್ ಭವಾನ್ನಿಬುಧ ನಾಥ ಸಮಸ್ತವೇದೀಕಿಂ
ನಾಮ ಪಾತ್ರಮಸರಂ ಮನುತೇ ಕೃಪಾಯಾಃ (ದೇವನಾಯಕ ಪಂಚಾಶತ್)

ಪರಮಸಿತನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಭಕ್ತನ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳನ್ನು ದಯೆಯಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಥರು ದಯಾಶತಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ

ದಯಾದೇವಿಗೇತರರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟನಾಥರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬಂದರೆ ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದೆಂದು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಗವಂತನ ದಯೆ ಅಪಾರ. ವೆಂಕಟನಾಥರ ವಿನಯ ಸೀಮಾ ತೀತ. ಭಕ್ತನ ಅಂಹಕಾರ ನಿರಸನಕ್ಕೆ ಎಂಥ ಅದ್ಭುತ ನಿದರ್ಶನ!

ಮಯಿ ತಿಷ್ಠತಿ ದುಷ್ಯತಾಂ ಪ್ರಧಾನೇ
ಮಿತದೋಷಾನಿತರಾನ್ ವಿಚಿನ್ವತೀತ್ವಮ್ |
ಅಪರಾಧಗಣೈರಪೂರ್ಣ ಕುಕ್ಷಿಃ
ಕಮಲಾಕಾಂತ ದಯೇ ಕಥಂ ಭವಿತ್ರಿ ||

ಭಕ್ತ ವೆಂಕಟನಾಥರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವ ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಷಯವಾಸನೆ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಬಾಧಕ. ತಪ್ಪವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಈ ಕುದಿಯಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಪರಮಾತ್ಮನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇದೆ. ಅವನ ಚರಣ ಮಕರಂದದಲ್ಲಿ ಮೀಯಿಸು ಎಂದು ವೆಂಕಟನಾಥರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ

ವಾತ್ಸಲ್ಯಶೈವಿಷಯರಾಗತಯೋ ವಿವೃತ್ತೈಃ

ವ್ಯಾಘೋರ್ಣ ಮಾನ ಮನಸಂ ವಿಬುಧಾಧಿ
ನಿತ್ಯೋಪತಪ್ತ ಇತಿಮಾಂ ನಿಜಕರ್ಮ ಘರ್ವೈಃ
ನಿರ್ದೇಶಯ ತ್ವಪದಪದ್ಮಮಧುಸ್ರವಾಹಮ್
(ದೇವನಾಯಕ ವಂಚಾಶತ್)

ಸಂಸಾರ ಒಂದು ಬೃಹತ್ತಾದ ಅರ್ಣವ. ಈ ಸಂಸಾರ ನಾಗರವನ್ನು ದಾಟಲು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಸಮರ್ಥರು. ನಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿಸುವ ನೌಕೆ ಭಕ್ತಿ. ಅದನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲೂ ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ಭಕ್ತ ವೆಂಕಟನಾಥರು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸಂಸಾರವನ್ನು ದಾಟಲು ಸಹಾಯಕರವಾದ ಸೇತು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ತ್ವದ್ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೋತಮವಲಂಬಿತುಮಕ್ಷಮಾಣಾಂ
ವಾರಂ ಪರಂ ವರದ ಗಂತು ಮನೀಶ್ವರಾ
ಣಾಮ್ |

ಸ್ವೈರಂ ಲಿಲಂಘಯಿಷತಾಂ ಭವವಾರಿರಾಶಿಂ
ತ್ವಾಮೇವ ಗಂತುಮಸಿ ಸೇತುರಭಂಗುರ
ಸ್ತ್ವಮ್

ಭಗವಂತ ರೂಪಿಯಾದ ಸೇತು ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಈ ಸಂಸಾರಾರ್ಣವದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಿದೆ.

ವೆಂಕಟನಾಥರು ಅವರುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮನ್ನೂ ಭಗವಂತ ಪಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಕಾಕಾಸುರ, ಗಜೇಂದ್ರ, ದ್ರೌಪದೀ, ವಿಭೀಷಣ, ಕಾಳೀಯ, ಗೋಪಿಯರು, ಅಂಬರೀಷ, ಮೊದಲಾದವರು ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದವರು.

ಕಯಾಧುಸುತ ವಾಯಸ ದ್ವಿರದಪುಂಗವ
ದ್ರೌಪದೀ
ವಿಭೀಷಣ ಭುಜಂಗಮಾ ವ್ರಜಗಣಾಂಬರೀಷಾ
ದಯಃ |
ಭವತ್ಪದಸಮೂತ್ತಿತ್ಯಾ ಭಯವಿಮುಕ್ತಿ ಮಾಪು
ರ್ಯಥಾ
ಲಭೇಮಹಿ ಕಥಂ ಮಯಂ ಸಪದಿ ರಂಗನಾಥ
ತ್ವಯಾ ||

ಅಭೀತಿ ಸ್ತನಃ

ಭಕ್ತನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಣ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ಮದಾವಿಶ್ವಾಸ. ವೆಂಕಟನಾಥರಲ್ಲಿ ಈ ಗುಣಗಳು ಅಗಾಧವಾಗಿವೆ. ವರದರಾಜ ಸಂಚಾರತನ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನ ದಯೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕರುಣಾ

ಪ್ರಕಟಣ ಶಾಖೆ. ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಹೊಸ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು.

ಎಳೆಯರ ರಾಮಾಯಣ - ಶ್ರೀ ಮೈ. ನ. ನಾಗರಾಜ

ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೆಲೆ : ೩-೦೦

ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ - ಕನ್ನಡ ತಾತ್ಪರ್ಯದೊಡನೆ

ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೆಲೆ : ೨-೦೦

ಧಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಕ್ಕಳ ವಿಭಾಗ :

ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಬೆಲೆ : ೦-೫೦

ಶ್ರೀ ನ್ಯಾಸರಾಯರು - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ

ಬೆಲೆ : ೦-೪೦

ವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಮಾರಾಟ ವಿಭಾಗ,

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ತಿರುಪತಿ.

ಮುಯನಾದ ಭಗವಂತ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೆ ನಡೆಸಿ
ಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಮುಂದಿನ ಸ್ವಲ್ಪದೂರವನ್ನು
ನಡೆಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ಭಾರವೇನೂ ಆಗಲಾರದು.

ಅಜ್ಞಾತ ನಿರ್ಗಮನನಾಗಮ ವೇದಿನಂಮಾಂ
ಅಂಧಂ ನ ಕಿಂಚಿದವಲಂಬನಮಶ್ನು ವಾನಮ್
ಏತಾವತೀಂ ಗಮಯಿತುಃ ಪದವೀಂ
ದಯಾಲೋಃ

ಶೇಷಾಧ್ಯಲೇಶನಯನೇ ಕ ಇವಾತಿ ಭಾರಃ

ಪರಿಶುದ್ಧವೂ, ನಿರ್ಮಲವೂ, ಅಹೇತುಕವೂ
ಆದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಕ್ತ, ದೇವರ ಉಪಾಧಿ
ಯನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.
ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಉದ್ಧಾರವಾಗದೆ ಹೋದರೆ
ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಕನೆಂಬ ನಿನ್ನ ಉಪಾಧಿ
ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು. ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀನು ಹೇಗೆ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ವೆಂಕ
ಟನಾಥರು.

ಭೂಯೋಽಪಿ ಹಂತ ವಸತಿಯದಿ ಮೇ ಭವಿತ್ರಿ
ಯಾಮ್ಯಸು ದುರ್ವಿಷಹವೃತ್ತಿಷು ಯಾತ
ನಾಸು |

ಸಮ್ಯಗ್ವಿಷ್ಯತಿ ತತಃ ಶರಣಾಗತಾನಾಂ
ಸಂರಕ್ಷಿತೇತಿ ಬಿರುದಂ ವರದ ತ್ವದೀಯಮ್ ||
ವರದರಾಜ ಪಂಚಾಶತ್

ನಿರ್ಮಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಭಕ್ತರಾದ ವೆಂಕಟನಾಥರು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯ
ಣನ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿತ್ವವನ್ನು ವರದರಾಜ
ಪಂಚಾಶತ್‌ನ ಕೆಳಗಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಮತ್ಕಾರ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಾಂತ
ರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಭಗವಂತ ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕಾರ್ಥಿ
ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

ಭಕ್ತಸ್ಯ ದಾನವಶಿಶೋಃ ಪರಿಪಾಲನಾಯ
ಭದ್ರಾಂ ನೃಸಿಂಹ ಕುಹನಾಮಧಿಜಗ್ಮುಷ್ಠೇ
ಸ್ತಂಭೈಕವರ್ಜ ಮಧುನಾಪಿ ಕರಿಶೈಲನಾಥ
ತ್ರಿ ಲೋಕೈರ್ಮೇತದಖಿಲಂ ನರಸಿಂಹಗರ್ಭಂ

ಸರ್ವಾಂತರಾಮಿಯೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ, ದಯಾ
ಸಾಗರನೂ ಆದ ಭಗವಂತನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರುವ
ದಾದರೆ, ಭಗವಂತನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟನಾ
ಥರು ಇರುವುದಾದರೆ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿ
ಶುದ್ಧವಾದ ಭಕ್ತಿ ಇರುವುದಾದರೆ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ
ಸಂಸರ್ಗ ಸದಾ ಇರುವುದಾದರೆ, ವೆಂಕಟನಾಥರಿಗೆ
ಈ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಜೀವನವೇ ಮೋಕ್ಷವಾದೀತು.
ಎಂಥಹ ದಿವ್ಯವೂ ಪರಿಶುದ್ಧವೂ ಆದ ಭಾವನೆ!

ತ್ವಂಚೇತ್ಯಸಿದಸಿ ತವಾಸ್ಮಿ ಸಮೀಪತಶ್ಚೇತ್
ತ್ವಯ್ಯಸ್ಮಿ ಭಕ್ತಿರನಘಾ ಕರಿಶೈಲನಾಥ

ನಂಸೃಜ್ಯತೇ ಯದಿಚ ದಾಸಜನಸ್ತ್ವದೀಯಃ
ಸಂಸಾರ ಏಷ ಭಗವನ್ನಪವರ್ಗ ಏವ
ವರದರಾಜ ಪಂಚಾಶತ್

ಆ ಪರಮ ಪುರುಷನ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹ
ವನ್ನು ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಕ್ತಪ್ರವರ
ವೆಂಕಟನಾಥರಿಗೆ ಈ ತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸುಖದ
ಮುಂದೆ ಮೈಕುಂಠವಾಸವೂ ನಗಣ್ಯವಾದದು. ಈ
ಸುಂದರವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು
ಮೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯೇ ಮೈದೋ
ರದು.

ನಿರಂತರಂ ನಿರ್ವಿಶತಸ್ತ್ವದೀಯಂ
ಅನ್ವಷ್ಟ ಚಿಂತಾಪದ ಮಾಭಿರೂಪಮ್
ಸತ್ಯಂಶಪೇ ವಾರಣ ಶೈಲನಾಥ
ಮೈಕುಂಠವಾಸೇಪಿ ನಮೇಭಿಲಾಷಃ

ಭಕ್ತಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ
ಕಾಣಬಹುದು. ಭಕ್ತನಿಗೆ ಧನಕನಕಾದಿ ನಶ್ವರ
ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ನೂ ಸೇತವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
ಕ್ಷೇಣಿಕವೂ, ನಾಶಹೊಂದುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಸ್ತಿತ್ವ
ದಲ್ಲಿರುವುದೂ ಆದ ಮೂಢರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಈ
ವಸ್ತುಗಳು ಭಕ್ತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಗಣ್ಯ. ಧೂಳಿಗೆ
ಸಮಾನ. ಶಾಶ್ವತವೂ ಪರಮಸುಂದರವೂ, ಪರಮ
ಸಂಪೂಜ್ಯವೂ ಆದ ಭಗವಂತನೆಂಬ ಧನವನ್ನು
ಹೊಂದಿ ಧನಿಯಾದ ವೆಂಕಟನಾಥರು, ಎಂಥಹ
ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಗಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಈ
ಕೆಳಗಿನ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ!

ನಾಸ್ತಿ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತಂ ಕಿಂಚಿತ್
ನಮಯಾ ಕಿಂಚಿದಾರ್ಜಿತಮ್
ಅಸ್ತಿ ಮೇ ಹಸ್ತಿ ಶೈಲಾಗ್ರೇ
ವಸ್ತುಪೈತಾಮಹಂ ದನಂ

ನಾನು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಗಳಿಸಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೇ
ನಮ್ಮ ಪೂಜ್ಯ ತಂದೆಯವರೂ ಏನನ್ನೂ ಗಳಿಸಿ
ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪಿತಾಮಹನಾದ
ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀ
ವರದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯ ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹ
ವೆಂಬ ದಿವ್ಯವೂ, ಶಾಶ್ವತವೂ, ಆದ ಧನ ಹಸ್ತಿಶೈಲ
ದಲ್ಲಿದೆ.

ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿ
ಸುವ ಅದ್ಭುತ ಧೈರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕಿದೆ? ಭಕ್ತಿ
ಮಂದಾಕಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಹನಿಯನ್ನೂ ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಕ್ತೋತ್ತ
ಮನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಭಕ್ತ ಪ್ರವರ ವೆಂ
ಕಟನಾಥರು ಇಂಥಹ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸು
ವವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು. ವೆಂಕಟನಾಥರ
ಒಂದೊಂದು ಕೃತಿಯೂ ಭಕ್ತಿಯ ಭಂಡಾರ. ಈ

ಭಕ್ತಿ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ
ನಿರಾಶನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ
ಒಂದೊಂದು ಶ್ಲೋಕವೂ ಒಂದೊಂದು ರತ್ನ. ಪ್ರತಿ
ಯೊಂದು ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಾಂತಿ
ಇದೆ. ಈ ಭಕ್ತಿ ಭಂಡಾರದ ಪರಿಚಯವನ್ನು
ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ
ವಷ್ಟೆ. ಭಕ್ತ ವೆಂಕಟನಾಥರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾ
ವಿತರಾಗಿ ಲೇಶಮಾತ್ರದಾದರೂ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ
ದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತರಾದರೆ ಆ ಭಕ್ತೋತ್ತಮನಿಗೆ ನಾವು
ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ
ವೆಂಕಟನಾಥರಂತೆ ಮಹಾವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸಮಸ್ತ
ಭಾರವನ್ನೂ ಆ ಪರಮಪಿತನಿಗೆ ಹೊರಿಸಿ ನಿಶ್ಚಿಂತ
ರಾಗೋಣ.

ಭಗವಂತನ ಸರ್ವಸಕ್ತಿ ಸಮನ್ವಿತನು ಅಘಟನ
ಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನು. ಅವನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ
ವಾದದ್ದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಚತುರ್ಮುಖ ಪ್ರಭೃ
ತಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾಗದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅನಾ
ಯಾಸವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನು.
ಪರಮ ಪಿತನ ಪಾದಧೂಳಿ ಹಣೆಯ ಬರಹವನ್ನೇ
ಆಳಿಸುವ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹಯ
ಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರದ ಈ ಶ್ಲೋಕ ಪರಮಪಿತನ
ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟನಾಥರಿಗೆ ಇರುವ
ಮಹಾವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಲುಪ್ತ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಲಿಪಿಕ್ರಮಾಣಾಂ
ಸುರೇಂದ್ರ ಚೂಡಾಪದ ಲಾಲಿತಾನಾಂ
ತ್ವದಂಘ್ರಿರಾಜೀವ ರಜಃ ಕಣಾನಾಂ
ಭೂಯಾನ್ಪ್ರಸಾದೋ ಮಯಿನಾಥ ಭೂಯಃ

ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕೇವಲ ಭಗವಂತನೊ
ಬ್ಬನೇ ಶಕ್ತ. ಅವನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರಾರೂ ರಕ್ಷಕ
ಕರಿಲ್ಲ.

ತಯಿ ರಕ್ಷತಿ ರಕ್ಷತೈಃ ಕಿಮನ್ಯೈಃ
ತ್ವಯಿ ಚಾರಕ್ಷತಿ ರಕ್ಷತೈಃ ಕಿಮನ್ಯೈಃ
ಇತಿ ನಿಶ್ಚಿತಧೀಃ ಶ್ರಯಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ
ನೃಹರೇ ವೇಗವತೀ ತಟಾಶ್ರಯಂತಾಂ
ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೊಂ
ದಿದಮೇಲೆ ಇನ್ನೇತರ ಭಯ? ಕಾತರವೇಕೆ!

ಸಂಸಾರಾವರ್ತ ವೇಗ ಪ್ರಶಮನ ಶುಭದೃಗ್ಗೇ
ಶಿಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಿತೋ ಹಂ

ಸಂತೃಪ್ತೋನ್ಯೈರುಪಾಯೇರನುಚಿತ
ಚರಿತೇ ಸ್ವದ್ಯ ಶಾನ್ತಾಭಿ ಸನ್ನಿಃ

ನಿಃ ಶಂಕಸ್ತತ್ಪದ್ಯಷ್ಟಾನಿರಧಿಕದಯಂ
ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಕಂ ತ್ವಾಂ
ನೃಸ್ಯ ತ್ವತ್ಪಾದಪದ್ಮೇ ವರದ ನಿಜಭರ ನಿರ್ಭರೇ
ನಿರ್ಭಯೋಸ್ಮಿ ನ್ಯಾಸವಿಂಶತಿ

★

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು — ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ

ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಗಳ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ದರಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿದ ದರಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ದರಗಳನ್ನು 1 ಜನವರಿ 1980 ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಸ್ತಿಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಉತ್ಸವ:

ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವದ ದರವನ್ನು ರೂ 1000-00 ದಿಂದ ರೂ 1500-00 ಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿಷೇಕ:

ಅಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪುನಃಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಿಧ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ (ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ) ಮುಂಗಡ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಭಿಷೇಕ	ಶುಲ್ಕ	ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ	ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಪೂರಾಭಿಷೇಕ	ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 500-00	ಸಾಯಣ ಮಂಟಪ	16
ಕರ್ಪೂರದ ಬಟ್ಟಲು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 300-00	ರಾಮರ್ ಮೇಡೈ	20
ಪುನುಗು ಬಟ್ಟಲು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 200-00	ಸ್ನಾನ ಮಂಟಪ	60
ಇತರ ಬಟ್ಟಲುಗಳು	ಪ್ರತಿಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ 100-00	ತಿರುಮಾಮಣಿ ಮಂಟಪ	100

ಸಹಸ್ರ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆ:

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸಾವಿರದೊಂಟು ತುಪ್ಪದದೀಪ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ರೂ 2000-00 ಗಳ ಶುಲ್ಕ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಸೂಚನೆ:

1 ಜನವರಿ 1980 ರಂದು ಮತ್ತು ಅನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ನಡೆಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂಗಡ ಹಣ ನೀಡಿರುವವರು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿತ ದರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,
ತಿ.ತಿ.ದೇ.

ಪುರಾಣ ಪ್ರಪಂಚ

ನಾರಾಯಣಂ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ನರಂಚೈವ
ನರೋತ್ತಮಂ |
ದೇವೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ವ್ಯಾಸಂ ತತೋಜಯ
ಮುದೀರಯೇತ್ ||

ಹಿಂದೂಗಳ ಮತ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅವು ವೇದಗಳಿಗಿಂತ ಈಚಿನವಾದರೂ ಅವುಗಳಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಹಾಭಾರತದಂತೆ ಇವನ್ನೂ ಪಂಚಮ ವೇದವೆಂದು ಭಾರತೀಯರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ವೇದಗಳಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನೂ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನೂ ಆರೋಪಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರಭೂತವಾದವು. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಧಾನ ಸಾಧನಗಳು. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದರ್ಶನಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯಕವಾಗುವವಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಭಂಡಾರವಾಗಿವೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪುರಾಣವೂ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಎಣಿಸಲಾಗದು. ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾಸಂಗದಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಯುಗದ ಹಿಂದೂ ದರ್ಶನ, ಧರ್ಮ, ಇತಿಹಾಸ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಅರಿವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಪುರಾಣಗಳ ಅರ್ಥ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.

ವಾಯುಪುರಾಣದ

ಯಸ್ಮಾತ್ಪುರಾಹ್ಯನತೀದಂ ಪುರಾಣಂ ತೇನ
ಹಿ ಸ್ಮೃತಂ
ನಿರುಕ್ತಮಸ್ಯಮಿವ ವೇದ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ
ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳು ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಷಯಗಳ ವಿವರಣೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕತೆಯೆಂಬ ಅರ್ಥಮಾತ್ರವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಶಬ್ದವು ಇತಿಹಾಸ,

ಗಾಥ, ಆಖ್ಯಾನ, ನಾರಾಶಗ್ಂಸ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅನುಸಂಧೇಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು, ತಪಸ್ವಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪುರಾಣಗಳು ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ಅನೇಕಸಲ ಅವುಗಳ ಕರ್ತೃಗಳೂ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಮರೆತು ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಪುರಾಣಗಳು ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗುತ್ತ ಬಂದಿರಬೇಕು.

ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪುರಾಣಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ತೈತ್ತಿರೀಯ ಆರಣ್ಯಕದಲ್ಲಿ (೨-೯) 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ನೀತಿಹಾಸಾಃ ಪುರಾಣಾನಿ ಕಲ್ಪಾಃ ಗಾಥಾ ನಾರಾಶಗ್ಂಸೀಃ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಅಥರ್ವವೇದದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಿಷ್ಟನೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪರಮಪುರುಷನಿಂದ ಚತುರ್ವೇದಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಪುರಾಣಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. (೧೧-೭-೨೪) ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಬೃಹದಾರಣ್ಯ ಕೋಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಮುಂದಿನ ವಾಕ್ಯವಾದ 'ಸಹೋವಾಚ,ಯುಗೈದಂ ಭಗವದ್ವ್ಯೋಮಿ ಯಜುರ್ವೇದಂ ಸಾಮವೇದ ಮಾಧರ್ವಣಂ, ಚತುರ್ಥಮಿತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಂ ಪಂಚಮಂ ವೇದಾನಾಂ ವೇದಮಿತಿ' ಎಂಬ ಭಾಗದಿಂದ ಪುರಾಣವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುವುದು. ಶಾಂಖ್ಯಾಯನ ಸೂತ್ರ' (೧೭೫) 'ಆಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರ' (೧೦-೭) 'ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ' (೧೩-೩-೧) ಗಳಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ದಿನ 'ಪುರಾಣಂ ವಾಯುಪ್ರೋಕ್ತಂ ಆತ್ರಾಪ್ಯೇಯಂ' ಎಂದಿದೆ. ಗೌತಮಧರ್ಮ ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಶಾಸನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಪುರಾಣವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ಪುರಾಣಗಳು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವೂ ಜನಪ್ರಿಯವೂ ಆಗಿದ್ದುವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವೇದಗಳಿಗೂ ಪುರಾಣಗಳಿಗೂ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇವೆರಡೂ

ಪೂರಕಗಳು. ಭಗವಂತನ ಮುಖದಿಂದ ಆವಿರ್ಭೂತವಾದ ವೇದಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಧರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞರೂ ಮಹಾಮುಹುರೂ ಆದ ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಕಾಲದೇಶವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳಿಗೂ ಸುಗಮವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭುಸಮ್ಮಿತಾರೂಪವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿತವಾದ ವೇದರಾಶಿಯ ಉಪಬ್ರಹ್ಮಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸುಹೃತ್ಸಮ್ಮಿತಾರೂಪವಾದ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಪುಣ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಪನಿವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತರಾದ ಅನೇಕ ಮಹತ್ತರ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಡಕಮಾಡಿ ಅಷ್ಟಾದಶ ಪುರಾಣಗಳನ್ನನುಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ಅಂಗಾನಿವೇದಾಶ್ಚತ್ವಾರೋ ಮೀಮಾಂಸಾ
ನ್ಯಾಯವಿಸ್ತರಃ
ಪುರಾಣಂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂ ಚ ವಿದ್ಯಾ
ಹೈತಾಶ್ಚತುರ್ದಶ ||

ಎಂಬ ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಪುರಾಣಗಳು ಮಾನವನ ಜನ್ಮಸಾರ್ಥಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯ ಏಕದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾಭಾರತದ

ಯದಿ ವಿದ್ಯಾಶ್ಚತುರ್ವೇದಾಃ ಸಾಂಗೋಪ
ನಿಷದಾಃ ದ್ವಿಜಃ
ನಚೇತ್ಪುರಾಣಂ ನಂ ವಿದ್ವಾಃ ನೈವ
ನಸ್ಯಾದ್ವಿಚಕ್ಷಣಃ

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದ ಪ್ರಕಾರ ಪುರಾಣವನ್ನು ಓದದ ಮನುಷ್ಯನು ವಿಚಕ್ಷಣನೆನಿಸಲಾರನು. ಆದುದರಿಂದ ಆದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಸಂಗವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರಬೇಕು. ವೇದೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದರೂ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪುರಾಣಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಅಮರ ಸಿಂಹನು ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ 'ಸರ್ಗಶ್ಚ ಪ್ರತಿರ್ಸರ್ಗಶ್ಚ ವಂಶೋ ಮನ್ವಂತರಾಣಿ ಚ ವಂಶಾನುಚರಿತಂಚೈವ ಪುರಾಣಂ ಪಂಚಲಕ್ಷಣಂವ;

ಡಾ|| ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್, ಎಂ.ಎ. ಬಿ.ಟಿ.,

ಎಂದು ಅಯ್ದು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದನು, ಕೆಲವು ಪಾಠದ ಪ್ರಕಾರ 'ವಂಶಾನುಚರಿತ' ದನ್ನಾ ನದಲ್ಲಿ 'ಭೂವ್ಯಾಧೇ ಸಂಸ್ಥಾನಂ' ಎಂಬುದು ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಪುರಾಣ ದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪಂಚ ಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ವರ್ಣ ನೆಯೂ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವುಗ ಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ವಿಷ್ಣು ಪು ರಾಣ ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪುರಾಣವೆಂದು ಕರೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದುಎಳೆಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷಣ ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕೆಲವಂತೂ ವಿಶ್ವಕೋಶದಂತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಕಾಲಾನುಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಚ ಲಕ್ಷಣ ಭಾಗಗಳು ಗ್ರಂಥದ ನಲವತ್ತನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿ ಮೆಯಿವೆ. ಈ ಪಂಚ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ದಾನ, ವ್ರತ, ತೀರ್ಥ, ಶ್ರಾದ್ಧ, ಮೊದ ಲಾದವು ಪಂಚಲಕ್ಷಣಗಳು ವಾಸ್ತವ ಸ್ವರೂಪವಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುವು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಲಕ್ಷಣ ಗಳು ಉಪ ಪುರಾಣಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದೂ, ಮಹಾ ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ದಶಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದೂ ಉಕ್ತವಾಗಿ, ಭಾಗವತ (೩-೯-೧೦) ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಸರ್ಗೋತ್ಪಾದ್ಯ ವಿವರ್ಗಶ್ಚ ವೃತ್ತಿ ರಕ್ಷಾಂತ
ರಾಣಿಚ
ವಂಶೋವಂಶಾನುಚರಿತಂ ಸಂಸ್ಥಾ (ಮುಕ್ತಿಃ)
ಹೇತುರಪಾತ್ರಯಃ
ದಶಭಿರ್ಲಕ್ಷಣೈರ್ಭುಕ್ತಂ ಪುರಾಣಂ ತದ್ವಿಧೋ
ವಿದುಃ

ಕೇಚಿತ್ಪಂಚ ವಿಧಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಹದಲ್ಪ
ಮೃವಸ್ಥಯಾ ||

ಅದನ್ನೇ ಮತ್ಸ್ಯಪುರಾಣವು ಇನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಸ್ವರ್ಕ ರುದ್ರಾಣಾಂ ಮಹಾ
ತ್ಮ್ಯಂ ಭುವನಸೃಚ
ಸಸಂಹಾರ ಪ್ರಧಾನಾಂಚ ಪುರಾಣಂ ಪಂಚ
ವರ್ಣಕೆ
ಧರ್ಮಶ್ಚಾರ್ಥಶ್ಚ ಕಾಮಶ್ಚ ಮೋಕ್ಷಶ್ಚ
ವಾತ್ರ ಕೀರ್ತ್ಯತೆ
ಸರ್ವೇಷ್ಟಪಿ ಪುರಾಣೇಷು ತದ್ವಿರುದ್ಧಂ
ಚ ಯತ್ಪಲಂ ||

ಈ ಶ್ಲೋಕವೂ ಪುರಾಣಗಳ ಪೂರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಪುರಾಣ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಮಹಾ

ಭಾರತದಂತೆ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಪುರಾಣ ವಸ್ತು ಪ್ರಾಚೀನವಸ್ತು ಕಥನವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗಳನ್ನೂ ಆಕ್ರಮಿಸಿದೆ.

ಸಂಪ್ರದಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಹಾ ಪುರಾಣ ಗಳು ೧೮ ಮತ್ತು ಉಪ ಪುರಾಣಗಳು ೧೮ ಆಗಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾ ಪುರಾಣಗಳ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಏಕರೂಪವಾಗಿವೆ. ಬ್ರಹ್ಮ, ಪದ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ವಾಯು, ಭಾಗವತ, ನಾರದೀಯ, ಮಾರ್ಕಂ ಡೇಯ, ಆಗ್ನಿ, ಭವಿಷ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮ ವೈವರ್ತ, ವರಾಹ, ಲಿಂಗ, ಸ್ಕಾಂದ, ವಾಮನ, ಕೂರ್ಮ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಗರುಡ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ಅವು. ಕೆಲವು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುವಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಶಿವಪುರಾಣವನ್ನೂ ಭಾಗವತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ದೇವೀ ಭಾಗವತವನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಮುಂದಿನ

ಮದ್ವಯಂ ಭದ್ವಯಂಚೈವ ಬ್ರತ್ರಯಂ
ನಚತುಷ್ಟಯಂ
ನಾಲಿಂಪಾಗ್ನಿ ಪುರಾಣಾನಿ ಕೂಸ್ಯಂ
ಗಾರುಡಮೇವಚ ||

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದೆ. ಉಪಪುರಾಣ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮತೀಯವೂ ಈಚಿನವೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕಾಂಶಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಾಸಂ ಗದಿಂದ ಸನತ್ಕುಮಾರ, ನರಸಿಂಹ, ನಂದ, ಶಿವ ಧರ್ಮ, ದೂರ್ವಾಸ, ನಾರದೀಯ, ಕಪಿಲ, ವಾಮನ, ಉಶನಸ್, ಮಾನವ, ವರುಣ, ಕಲಿ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಸಾಂಬ, ಸೌರ, ಪಾರಾಶರ, ಮರೀಚ ಮತ್ತು ಭಾಗವತ ಎಂಬುವು ಉಪಪುರಾ ಣಗಳೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂ ಸರ ಪ್ರಕಾರ ಉಪಪುರಾಣಗಳು ೧೯ ಮತ್ತು ಕೆಲವರ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ಆಗಿರುವುದುಂಟು. ಹಜರಾ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಉಪಪುರಾ ಣಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಬೆಳಕನ್ನೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ.

ಪಂಚಲಕ್ಷಣಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಆರ್ವಾಚೀನವೆಂದು ಭಾವಿಸ ಬಹುದು, ಪಂಚಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅತಿನಿಕಟವರ್ತಿ ಯಾದುವು ಪ್ರಾಚೀನವಾದುವೆಂದೂ ಅವುಗಳಿಂದ ದೂರವಾದುವು ಆರ್ವಾಚೀನವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ವಾಯು, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ ಗಳು ಪ್ರಾಚೀನವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹಾಪುರಾಣಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತ ನಾಗಿರುವ ಶಿವವಿಷ್ಣು ದೇವತಾಪ್ರಾಮುಖ್ಯದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ಸಾತ್ವಿಕ, ತಾಮಸ, ರಾಜಸಗಳೆಂದು ವಿಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಅದರ ವಿನರವು 'ಪಾದ್ಮ ಪುರಾಣ' ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಮಾತ್ಸ್ಯಂ ಕೌರ್ಮಂ ತಥಾಲ್ಪೈಂಗ್ಯಂ ಶೈವಂ,
ಸ್ಕಾಂದಂ ತಥೈವಚ
ಆಗ್ನೇಯಂಚ ಷಡೈತಾನಿ ತಾಮಸಾನಿ
ನಿಬೋಧಮೆ |
ವೈಷ್ಣವಂ ನಾರದೀಯಂ ಚ ತಥಾ ಭಾಗವತಂ
ಶುಭಂ
ಗಾರುಡಂ ಚ ತಥಾ ಪದ್ಮಂ ವಾರಾಹಂ ಶುಭ
ದರ್ಶನ |
ಸಾತ್ವಿಕಾನಿ ಪುರಾಣಾನಿ ವಿಜ್ಞೇಯಾನಿ
ಶುಭಾನಿವೈ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಬ್ರಹ್ಮ ವೈವರ್ತಮಾರ್ಕಂಡೇ
ಯಂ ತಥೈವಚ
ಭವಿಷ್ಯಂ ವಾಮನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮ್ಯಂ ರಾಜ-
ಸಾನಿ ನಿಬೋಧಮೆ

'ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ
ಅಷ್ಟಾದಶ ಪುರಾಣೇಷು ದಶಭಿರ್ಗೀಯತೇ
ಶಿವಃ
ಚತುರ್ಭಿಃ ಭಗವಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ
ದೇವೀ ತಥಾಹರೇಃ |

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಪುರಾಣಗಳು ಶಿವ ವಿಷಯಕವೆಂದೂ ನಾಲ್ಕು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷಯಕವಾ ದುವೆಂದೂ ಎರಡೆರಡು ದೇವೀ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ವಿಷಯಕಗಳಾದುವೆಂದೂ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮತ್ಸ್ಯಪುರಾಣ'ದಲ್ಲಿ

ಸಾತ್ವಿಕೇಷು ಪುರಾಣಕೇಷು ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ
ಮಧಿಕಂ ಹರೇಃ
ರಾಜಸೇಷು ಚ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಧಿಕಂ
ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಯಾ ವಿದುಃ
ತದ್ವದಗ್ನೇಶ್ವರಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ತಾಮಸೇಷು
ಶಿವಸ್ಯ ಚ
ಸಂಕೀರ್ಣೇಷು ಸರಸ್ವತಾಃ ಪಿತೃಣಾಂಚ
ನಿಗದ್ಯತೆ |

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕ, ರಾಜಸ, ತಾಮಸ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇವತಾ ಪಕ್ಷಪಾ ತವು ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.

ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳ ಆವಿರ್ಭಾವ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಂದಿನ ಶ್ಲೋಕವಿದೆ.

ಆಖ್ಯಾನೈಶ್ವಾಪುಷ್ಪಾಖ್ಯಾನೈಃ ಗಾಥಾಭಿಃ
ಕಲ್ಪಶುದ್ಧಿಭಿಃ
ಪುರಾಣಸಂಹಿತಾಂ ಚಕ್ರ ಪುರಾಣಾರ್ಥ
ವಿಶಾರದಃ ||

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಾಸರು ವೇದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪುರಾಣ ಸಂಹಿತೆಗಳನ್ನೂ ಆಖ್ಯಾನ, ಉಪಾಖ್ಯಾನ, ಗಾಥಾ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಯ್ದನೆಯ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸೂತ ರೋಮಹರ್ಷನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದರೆಂದೂ, ಆತನು ಅದನ್ನು ಆರಾರಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ತನ್ನ ಮೂರುಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದನೆಂದೂ, ಅವರೊಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಅದನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆಂದೂ ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸೂತ ಕೃತವಾದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ರೋಮ ಹರ್ಷಣೀಯವೆಂದೂ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕಾಶ್ಯಪಿಕಾ, ಸೌವರ್ಣಿಕಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಸಪಾಯಿನಿಕಗಳೆಂದೂ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಇವು ನಾಲ್ಕೇ ಮೂಲಸಂಹಿತೆಗಳು. ಇವು ಯಾವುವೂ ಈಗ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ.

ವಾಯುಪುರಾಣವು ಪುರಾಣಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಪುರಾಣಂ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ಪ್ರಥಮಂ
ಬ್ರಹ್ಮಣಾಸ್ಮತ್ಯುತಂ
ಅನಂತರಂಚ ವಕ್ತ್ರೇಭ್ಯೋ ವೇದಾನ್ತಸ್ಯ
ವಿನಿರ್ಗತಾಃ ||

ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ವೇದದರ್ಶನಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸೂತನಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ಅದರ ರಕ್ಷಣಾ ಭಾರವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ವಹಿಸಿದನು. ಈ ಸೂತನು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿಲೋಮ ಜನ್ಯನೆನಿಸಿದ ಸೂತನಂತಲ್ಲದೆ ಶುದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಯಜ್ಞ ಮಧ್ಯೋದ್ಭವನಾದವನು. ಇವನು ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದನು.

‘ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ’ ವ್ಯಾಸರು ಒಂದು ಪುರಾಣ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ (೩-೬-೧೫). ಅದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪುಲಸ್ತ್ಯರು ಪರಾಶರರಿಗೆ ಒಂದು ಪುರಾಣಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೆಂದೂ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಶಿವಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಾಶರ ಮತ್ತು ಶೈವಾಲಿಗಳು ಕೆಲವು ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕಶ್ಯಪರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ರೋಮಹರ್ಷಣರೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರುಗಳಾದ ಸೌವರ್ಣಿಕ ಮತ್ತು ಶಾಂತಸಾಯನರೂ ಪುರಾಣ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದು ‘ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ’ದಲ್ಲಿಯೇ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಾಸರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪುರಾಣಸಾಹಿತ್ಯ

ವೆಲ್ಲ ಇವರುಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿ ಸಂಶೋಧಿತವಾಗಿ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಆ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ‘ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ’ವೂ ಒಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅದರ ಕರ್ತೃವು ವ್ಯಾಸರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಅವರ ಹೆಸರೇ ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಊಹೆ.

ಅಷ್ಟಾದಶಪುರಾಣಾನಿ ಕೃತ್ವಾ ಸತ್ಯವತೀ
ಸುತಃ
ಭಾರತಾಖ್ಯಾನಮಖಿಲಂ ಚಕ್ರೇ ತದುಪ
ಬ್ರಂಹಣಂ ||

ಎಂಬ ಮತ್ಸ್ಯಪುರಾಣದ (೫೭-೭೦) ಉಕ್ತಿಯು ಈ ಅಂಶವನ್ನೇ ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಮೇಲೆಯೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಚೀನ ಕತೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದೂ ಕಾಲಾನುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರ್ವವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬಹುವಿಷಯ ಪೂರಿತವಾಗಿ ಮಹಾಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಬೃಹದಾಕಾರವನ್ನು ತಾಳಿವೆ. ಪ್ರಥಮತಃ ಅವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೈಪಿಡಿಗಳು. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಪಾರಣನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ, ಜೀವನಸ್ವರೂಪ, ಅವನಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಸಾರ ಸ್ವಭಾವ, ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಉಪಾಯ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಅವನಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಮುಕ್ತಿ ಪದವಿ ಮುಂತಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ತತ್ತ್ವಗಳು ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇವರೊಬ್ಬನೆ ನಾಮಹಲವು ಎಂಬ ತತ್ತ್ವ ನಿರೂಪಣೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾರವನ್ನೂ ಸಾರುವ ಸಾರತಮವಾದ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಯಾಗಿವೆ.

ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಚಾರ, ಆಹ್ನಿಕ, ಶಾಚ, ಆಶ್ರಮಧರ್ಮ, ಭಕ್ಷ್ಯಾಭಕ್ಷ್ಯ, ದಾನದ್ರವ್ಯ ಶುದ್ಧಿ, ಗೋತ್ರಪ್ರವರ, ಕಲಿಸ್ವರೂಪ, ಕಲಿವ್ರಜ್ಯ, ಕರ್ಮವಿಪಾಕ, ನರಕ, ನೀತಿ, ಪಾತಕ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ, ರಾಜಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕಾರ, ಶಾಂತಿ, ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮ, ತೀರ್ಥ, ತಿಥಿ, ಉತ್ಸರ್ಗ, ವರ್ಣಧರ್ಮ, ವಿವಾಹ, ವ್ರತ, ವ್ಯವಹಾರ, ಯುಗಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದುವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಂತೂ ಅವಕ್ಕೆ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನವೇ ದೊರಕಬೇಕು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂಬತ್ತು ಪುರಾಣ

ಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರವು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿತವಾಗಿದೆ. ‘ಮತ್ಸ್ಯಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ತಕ್ಷವಿದ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಂಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳೇ ಇವೆ. ಮಹಾನಗರ ಸ್ಥಾಪನ ವರ್ಣನಾ, ಸುವರ್ಣಮಯ ಸಭಾಸ್ಥಾನವರ್ಣನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಂದನ ನಿರ್ಮಾಣವರ್ಣನಾ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸ್ವಾಂತ ಪುರಾಣಾಂತರ್ಗತವಾಗಿವೆ. ಗರುಡಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಾದಾ ರಾಮ, ದುರ್ಗ, ದೇವಾಲಯ, ಮಠಾದಿವಾಸ್ತು ಮಾನ ವರ್ಣನಂ, ಪ್ರಾಸಾದಲಿಂಗ ಮಂಟಪಾದಿ ಶುಭವಾಸ್ತು ಲಕ್ಷಣನಿರೂಪಣಮ್, ಸಾಲಗ್ರಾಮ ಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಮ್, ದೇವಾಗಾರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ವಿಧಿಃ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಅಗ್ನಿ ಪುರಾಣದಲ್ಲಂತೂ ಶಿಲ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿವರಣೆಗೆ ೧೯ ಪ್ರಕರಣಗಳೇ ಮೀಸಲಾಗಿವೆ. ನಗರ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಾದ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳು ವಿನಾ ಉಳಿದುವೆಲ್ಲ ವಿಗ್ರಹ ಶಿಲ್ಪ ವಿಷಯಕವಾದುವು. ನಾರದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ದೇವಾಯತನ, ವಾಪೀಕೂಪ ತಟಾಕಾದಿ ನಿರ್ಮಾಣಂ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವಿದೆ.

ಅದೇ ನಾರದೀಯ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಕಥನಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಾ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ನಿರುಕ್ತ, ಜ್ಯೋತಿಷ, ಕಲ್ಪಗಳೆಂಬ ವೇದಾಂಗಗಳ ವಿವರಣೆಗಳೂ ಪಶುಪಾಶ ವಿವೋಕ್ಷಣ, ಮಂತ್ರಶೋಧನ, ದೀಕ್ಷೆ ಮಂತ್ರೋದ್ಧಾರ, ಪೂಜೆ, ಪ್ರಯೋಗ, ಕವಚ, ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯಗಳೂ ವ್ರತಗಳೂ, ಅಷ್ಟಾದಶ ಪುರಾಣಗಳ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ, ರುಕ್ಮಾಂಗದ ಚರಿತ್ರೆ, ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಾತ್ಮೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವುಗಳೂ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಾಂತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಾರದಸ್ತುತಿಯೂ ಅನೇಕ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಲಿಕೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಅಲಂಕಾರ ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿರುವ ಭಾಗವು ಸಂಪ್ರದಾಯಸಂಧದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಧಾರಾನಗರದ ಭೋಜರಾಜನು ತನ್ನ ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾದ ಸರಸ್ವತೀಕಂಠಾ ಭರಣದಲ್ಲಿ ರಸವನ್ನು ಒಂದು ಗುಣವನ್ನಾಗಿಯೂ ಉಪಮಾ, ಆಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅಗ್ನಿ ಪುರಾಣವು ಭಾರತೀಯ ವಿವಿಧವಿದ್ಯಾಕೋಶ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩೮೧ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗದ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ವಸಿ

ಷ್ಠನಿಗೆ ಉಪದಿಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಲಿಂಗ, ದುರ್ಗಿ, ಗಣೇಶ ಆರಾಧನೆಯ ವಿಷಯಕವಾದುದು. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಥನವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಖಗೋಳ, ಜ್ಯೋತಿಷ, ಭೂಗೋಳ, ರಾಜನೀತಿ, ವ್ಯವಹಾರ, ವೈದ್ಯ, ಭಂದಸ್ಸು, ವ್ಯಾಕರಣ, ವೈವಾಹಿಕ, ಔದ್ಯೋಗ ವಿಷಯಗಳು ಕೂಡ ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತಸಾರ ಸಂಗ್ರಹವೂ ಬೇರೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಾರಾಂಶವೂ ಕಥಿತವಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹುದೇ ಆದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶ್ವಕೋಶ ಗರುಡ ಪುರಾಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೮೭ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಎರಡು ಖಂಡಗಳಾಗಿ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವಖಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಹರಿವಂಶದ ಕಥೆಗಳೂ, ವಿಶ್ವವಿವರಣೆ, ಖಗೋಳ ಜ್ಯೋತಿಷ, ಶಕುನ, ಭವಿಷ್ಯ, ಸಾಮುದ್ರಿಕ, ವೈದ್ಯ, ಭಂದಸ್ಸು, ವ್ಯಾಕರಣ, ರತ್ನಪರೀಕ್ಷೆ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಷಯಗಳು ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ, ಪ್ರೇತಕಲ್ಪನೆಯ ಉತ್ತರಖಂಡದಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಪೈತೃಕ ವಿಧಿಗಳ ವಿವರಣೆಯಿದೆ.

ಪುರಾಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣವೇ ಇತರ ಪುರಾಣಗಳಿಗಿಂತ ರೂಪಾಂತರವಾಗದೆ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದು. ಪುರಾಣ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವಿದೆ. ೬ ಅಂಶಗಳು ೧೨೬ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಭಾಗವತಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವೇ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣನೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಮಥನ, ಧ್ರುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಹ್ಲಾದರ ಕತೆಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಮೂರನೆಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ. ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರವಂಶಗಳ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಮುನ್ನೋಟವಾಗಿದೆ. ಆಯ್ದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾ ವರ್ಣನೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದೆ. ಸರಳವಾದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತವಾದ ಭಾವಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ರಮಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಶಂಕರ ರಾಮಾನುಜರು ಈ ಪುರಾಣಗಳಿಂದ ಅನುವಾದಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಚಿನದಾದರೂ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯವಾದುದು ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ. ಇದರ ೧೨ ಸ್ಕಂದಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ವಂಶ, ಅವತಾರ ಮತ್ತು ಲೀಲೆಗಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷ್ಣ ಲೀಲಾ ವಿಷಯಕವಾದ ಹತ್ತ

ನೆಯ ಸ್ಕಂದವು ಬಹುಜನಾಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಭಾಗವತವು ವ್ಯಾಸರ ಸಮಾಧಿ ಭಾಷೆಯೆಂದು ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ ಮತ. ವಲ್ಲಭ ಚೈತನ್ಯ ಪಂಥ ಗಳೆರಡೂ ಇದರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಭಾಗವತಕ್ಕೆ ಸುದರ್ಶನಸೂರಿಕೃತ 'ಶುಕಸಂಕ್ಷೇಪ', ವೀರರಾಘವಾಚಾರ್ಯರ 'ಭಾಗವತಚಂದ್ರಿಕಾ', ವಿಜಯಾಧ್ವಜರ 'ಪದರತ್ನಾವಳಿ' ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ 'ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೀಪ', ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರ 'ಸುಬೋಧಿನಿ', ಕಂಠರಾಚಾರ್ಯರ 'ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಲೀಲೆ', ಜೀವಗೋಸ್ವಾಮಿಗಳ, 'ಕ್ರಮಸಂದರ್ಭ', ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳೂ ಶ್ರೀಧರ ಸ್ವಾಮಿಗಳ 'ಶ್ರೀಧರ'ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ.

ಉಳಿದ ಪುರಾಣ ಉಪಪುರಾಣಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವರಣೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ದೇವಿಭಾಗವತವು ವಾರ್ವತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಕಾರಣ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಗ್ರಂಥ. ಯೋಗವಾಸಿಷ್ಠ, ವಿಷ್ಣುಧರ್ಮೋತ್ತರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಕಿಪುರಾಣಗಳೂ ಪುರಾಣಗಳಂತಹುದೇ ಆದ ವಸ್ತು ಕಥನಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಪುರಾಣ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಭಾರತೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ಅರಿವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪುರಾಣಗಳ ಶ್ಲೋಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಆರೂಕಾಲು ಲಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪಪುರಾಣ ಪುರಾಣಗಳೂ ಮತ್ತು ಒಂದುಕಾಲು ಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕವಾದುವು. ಇಷ್ಟು ಬೃಹತ್ಪ್ರಮಾಣದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು.

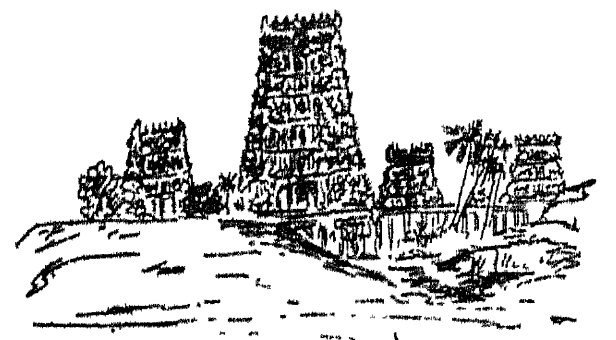
ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಿನ್ನಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪುರಾಣಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೃತಿಗಳೆಂದೂ ಕಳೆದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷದಿಂದೀಚಿನವೆಂದೂ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಅವು ಬಹು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವೆಂದು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿವೆ. ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ. ಈಗಿರುವಂತೆ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾಲಕ್ಕೂ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ. ಮೂಲಪುರಾಣಗಳು ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದವು. ಅವು ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ, ಸಂಗ್ರಹ, ವಿಸ್ತರಣ, ನಿಕ್ಷೇಪಣಗಳಿಂದ ನಾನಾ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಪುರಾಣಗಳು ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವು. ಈಗಿನ

ಪುರಾಣಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕದ ಆದಿ ಶತಮಾನದ ವುಗಳೆಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು.

ಈ ಪುರಾಣ ಉಪಪುರಾಣಗಳೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳೊಡನೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಜಯ ಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯನವರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರೋಕ್ತಿ ವಿಲಾಸ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸುದೈವವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಚೀನ ಪುರಾಣಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಗಣ್ಯರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಅನುವಾದಿತವಾಗಿ ಬಹು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಪುಟಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ೩೨೮ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದಿವೆ. ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಟ್ಟಿಗೆ ೧೭೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಬೃಹತ್ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತಾವ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಅಪಾರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಪೂಜೆ, ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ, ಈಶ್ವರವಾದ, ವಿಶ್ವದೈವೈಕ್ಯವಾದ, ದೈವಭಕ್ತಿ ದರ್ಶನ, ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಮೃತನಿಯಮಗಳು, ಔದ್ಯೋಗ ದೈಹಿಕಗಳು ಪೈತೃಕ ಕರ್ಮಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕೃತವಾಗಿವೆ. ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ರಾಜಚರಿತ್ರೆಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮಕುಲಗಳ ಪರಂಪರೆಯೂ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.

೧೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಪುರಾಣಗಳು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪ್ರಯೋಜಕವೆಂದೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅಳವಡಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದೂ ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅವುಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಅವು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಹು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಭಂಡಾರವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದೆ.

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

ಕಲ್ಯಾಣಾಧ್ಯುತ ಗಾತ್ರಾಯ ಕಾಮಿತಾರ್ಥ
ಪ್ರದಾಯಿನೇ
ಶ್ರೀ ಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾ
ಯತೇ ನಮಃ
ನಮಸ್ತೇ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜಾಯ ನಮಸ್ತೇವ್ಯಾಸ
ಯೋಗಿನೇ |
ನಮಃ ಪುರಂದರಾರ್ಯಾಯ ವಿಜಯಾರ್ಯಾಯ
ಯತೇ ನಮಃ ||

ದಾಸ ಎಂದರೆ ದೈವ ಭಕ್ತ ಎಂದರ್ಥ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತವಲಯದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರು ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಹರಿದಾಸರ ಈ ಪಂಥ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೩೧೪ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ವೇಳೆಗೆ ಉಗಮ ಹೊಂದಿ ಇಂದಿಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಕಡಲ ತೀರದ ಪಾಜಕದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿ ಬಂದು ಭರತಖಂಡದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ದೈವತಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂಬ ಹೊಸ ದರ್ಶನವನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀಡಿ, ಕನ್ಯಾಕು ಮಾರಿಯಿಂದ ಹಿಮಾಲಯದವರೆಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸರಳವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ) ಸಾವಿರಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಹರಿದಾಸರು. ಹರಿದಾಸ ಲತೆ ಕುಡಿವರಿದು ಈಗಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಲಿದೆ.

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವ ಹೊಳೆಯಲ್ಲ. ಸದಾಹರಿಯವ ಜೀವಂತರು.

ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಈ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ದೀಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಹರಿಗುರು ಸೇವೆಯನ್ನು, ನಾಡನುಡಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಪುನೀತರಾಗಿ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ದೈವತದರ್ಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವರೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ದಾಸರೇ (ಹರೇರನುಚರಾಃ). ಮೂಲಗುರು ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರೇ ಈ ಪರಂಪ

ರೆಗು ಮೂಲಗುರುಗಳು. ಇದು ನಿಜವಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪಂಥದ ಉಗಮ ವೃದ್ಧಿಗಳ ಲೋಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ನರಹರಿತೀರ್ಥರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದುಕೊಂಡರೂ, ಪಂಥದ ಸ್ಥಾಪಕ ಸಂವರ್ಧಕರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಜರು-ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಜರು.

ಚಂದ್ರಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದು ಆ ಮೇಲೆ ವಿಜಯನಗರದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೂ ಆದ ಸಾಲ್ವ ನರಸಿಂಹರಾಯ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕನಕಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದ. ವ್ಯಾಸರಾಜರು ಆಕಾಲದಲ್ಲೇ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ತಿರುಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು (1486-1498).

ಹರಿದಾಸರು ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಇದ್ದರೂ ಆನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಮುಖರು ಕೃತಿಕಾರರು ಅಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಂದು ಪೆಸರಾಂತ ಕೆಲವರ ನಾನಾವಳಿಯನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ನಾಲಗೆ ಪವಿತ್ರವಾದೀತು. ಅಂತಹ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕರೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ನರಹರಿತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಜರು, ವ್ಯಾಸರಾಜರು, ವಾದಿರಾಜರು, ವಿಜಯೊಂದ್ರರು. ಪವಿತ್ರ ಧರ್ಮ ಪೀಠಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಯತಿವರೇಣ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ಉದ್ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಲಲಿತವಾದ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಗುರು ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿಷ್ಯರು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರು, ಕನಕದಾಸರು. ಪುರಂದರ ದಾಸರಿಂದ (ಅವರ ಕಾಲವಾದಮೇಲೆ) ವ್ಯಾಸಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತವನ್ನು ಪಡೆದು ಇತೋಪ್ಯತಿಯವಾಗಿ ದಾಸ ಪಂಥ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಎರಡನ್ನೂ ಸಂವರ್ಧನಗೊಳಿಸಿದವರು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ ವಿಜಯದಾಸರು. ಈ ಮಹನೀಯರು ಈ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಂದಿತ್ತು ಅಂಕಿತೋಪದೇಶ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರು.

ವಿಜಯ ದಾಸರ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಷ್ಯರು ಮೋಹನದಾಸರು ಅಥವಾ ವೇಣುಗೋಪಾಲದಾಸರು ಮತ್ತು ಭಾಗಣ್ಣನವರು. ಭಾಗಣ್ಣನವರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ

ಪ್ರಮುಖರು ಮಾವಿನಯ ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರು ಮತ್ತು ಹೆಳವನಕಟ್ಟಿಗಿರಿಯಮ್ಮನವರು.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ದೈವದತ್ತವಾಗಿ ಅಂಕಿತ ಪಡೆದು ಆನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಕಾಖಂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸರು. ಹೀಗೆಯೇ ಗದ್ವಾಲ್ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಚಿಂತಲವೇಲಿಯ ಪ್ರಾಣದೇವರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನದತ್ತ ವಾಸುದೇವ ವಿಠಲ ಅಂಕಿತ ದಿಂದ ಕೃತಿರಚನೆ ಮಾಡಿರುವವರು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಯಾಚಾರ್ಯರು. ಇವರ ಅನಂತರ ವ್ಯಾಸ ತತ್ತ್ವಜ್ಞರೆಂದು ಯತಿಗಳಾದರು. ವೇಣೀ ಸೋಮ ಪುರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬೃಂದಾವನವಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಾಣದೇವರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತಪವಿದ್ದು ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು ಮೊದಲಕಲ್ಲು ಶೇಷದಾಸರು.

ಈ ಕಡೆ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ಆನೇಕ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು ಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರು, ಕರ್ಜಗಿದಾಸರು, ಹಂಡೇಕಾರದಾಸರು, ಮಾಣಮಧುರೆಯ ವೆಂಕಟದಾಸರು, ಶ್ರೀಶಪ್ರಾಣೇಶದಾಸರು, ಪ್ರೇಮದಾಸರು, ಮನೋಹರ ವಿಠಲದಾಸರು, ಕಂಪಲದಾಸರು.

ಮೋಹನದಾಸರ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ಮಧ್ವಪತಿ ವಿಠಲರು, ವಿಜಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ವಿಠಲರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಜಯೇಶ ವಿಠಲಕಾಂಕಿತರಾದ ಅಟ್ಟಾಜಿ ವೆಂಕಟರಾಯರು (Attachee to His Highness the Maharaja of Mysore).

ಡಾ|| ಕೆ. ಎಂ ಕೃಷ್ಣ ರಾವ್ ಎಂ. ಎ.

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆ:

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಸಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕವನ, ಕೀರ್ತನೆ, ಭಾವ, ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಯಸುವವರು ಕೆಳಗಣ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

1) ಲೇಖನಗಳು ಆರು ಪುಲ್‌ಸ್ಟೇಪ್ ಹಾಳೆಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಳೆಯ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬರೆಯಲಾಗಿರಬೇಕು.

2) ದೇವಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಆರ್ವಾಚೀನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಬರಹಗಳು ತತ್ತ್ವಬಂಧಿ ಫೋಟೋಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲಕರ.

3) ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು. ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಈ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ.

4) ಕೇವಲ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕಳುಹಿಸುವವರು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

5) ಸಪ್ತಗಿರಿಯು ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅನುವಾದ ಲೇಖನಗಳು ಲಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

6) ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಭಾವನೆ ಉಂಟು.

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಸಂಪಾದಕರು

ಸಪ್ತಗಿರಿ

೩. ೩. ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಪತಿ-517501

ಚಿತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಂ. ಪ್ರ.

ವೇಣುಗೋಪಾಲದಾಸರ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲೂರು ಸುಬ್ಬಣ್ಣದಾಸರು ರಘುಪತಿದಾಸರು, ಶ್ರೀಪತಿದಾಸರು ಶ್ರೀನಿಧಿದಾಸರು ವರದವಿಠಲರು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಮುದ್ದು ಮೋಹನದಾಸರು, ತಂದೆ ಮುದ್ದು ಮೋಹನ ವಿಠಲಾಂಕಿತರಾದ ನರ ಸೀಪುರದ ಸುಬ್ಬರಾಯದಾಸರು, ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಅಸ್ಮದ್‌ಗುರುನರಯ ಉರಗಾದ್ರಿವಾಸ ವಿಠಲಾಂಕಿತರಾದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಶ್ರೀ ಮ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು.

ಇವರುಗಳಲ್ಲದೆ ಸುರಪುರದ ಆನಂದದಾಸರು, ಶೇಷಾಚಾರ್ಯರು, ಬದರಿ ನರಸಿಂಹನ ಭಕ್ತರು ತಿಪ್ಪಣಾರ್ಯರು, ಮಹೀಪತಿ ದಾಸರು ಕೋಸಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ರಾಯಾಚಾರ್ಯರು, ರವನಹಳ್ಳಿ ಭೀಮಪ್ಪ, ಗುರು ರಾಮಾಚಾರ್ಯರು, ಮಣಾರುದಾಸರೇ ಮೊದಲಾದ ಇನ್ನು ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನವರೇ. ಈಗ ಇರುವವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಹರಿದಾಸರ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲ ಭಂಡೋಬದ್ಧವಾಗಿ ಇದ್ದು ತಾಳಲಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಮೇಲೆ ದಾಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಷ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಂಟು. ಹರಿದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾವಿರಾರು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ರಸಾಮೃತ ಹೊನಲಾಗಿ ಹರಿದಿದೆ. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದ ಸಪ್ತಮ ಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನವ ವಿಧ ಭಕ್ತಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರವಣ, ಕೀರ್ತನ, ಸ್ಮರಣ, ಪಾದ ಸೇವನ, ಅರ್ಚನ, ವಂದನ, ದಾಸ್ಯ, ಸಖ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮನಿವೇದನ-ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಶ್ರವಣ ಮನಕಾನಂದವೀಯುವ, ಭವಜನಿತ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವ, ವಿವಿಧ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಇಹಪರದಲ್ಲಿ ತಂದು ಕೊಡುವ, ಹೃದಯವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಹರಿದಾಸರು ತತ್ತ್ವೋಪದೇಶ ನೀತಿ ಬೋಧೆ ಮಾಡಿದರು.

ಆನಂದ ತೀರ್ಥರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ತತ್ತ್ವವಾದವನ್ನು ಸರಳಗನ್ನಡ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಸಹ ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗುವಂತೆ ರಸವತ್ತಾಗಿ ಹೃದಯ ಹಿಗ್ಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕುಂಟು.

ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ಪ್ರಮೇಯ ವಿಧಿ ನಿಶೇಧ ಅಜ್ಞೆಗಳೆಂಬ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ ಚಂದ್ರನ ಮೂಲಕ ಬಂದು ಹಿತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರು ವಂತೆ ಪ್ರಜೋದನೆ ನೀಡುವಂತಹ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ್ದು.

“ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಸತ್ಯದ ದೇಗುಲವಾದರೆ, ಕವನ ಸೌಂದರ್ಯದ ಗುಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾವ್ಯವೆಂಬ ಸೌಂದರ್ಯದ ಗರ್ಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವೆಂಬ ಸತ್ಯಮೂರುತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತವಾಗಿರುವುದೇ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಈ ತತ್ತ್ವ ನೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳೊಂದಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಲೋಕಸ್ವಭಾವದ ಪರಿಚಯವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿವೇಕ ವಿವೇಚನೆ ಉದಿಸುತ್ತದೆ. ಹರಿಕರುಣೆ ತಿಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಉದಿಸುತ್ತದೆ. ಹರಿಮಹತ್ವ ತಿಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮನನ ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿಯನುಗ್ರಹ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನವ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪ್ರಚಲಿತ ಪಾಠ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿಯಾದ ತಳಹದಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಹರಿದಾಸರೆ. (ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು) ಷಡ್ಜ ಪಂಚಮ ಮಧ್ಯಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಚತುಃಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ದ್ವಿಶ್ರುತಿ ನಿಲುಗಡೆಯ ಕಷ್ಟದ ಖರಹರ ಪ್ರಿಯ ರಾಗದಿಂದ ಅಂದು ಪಾಠ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕ್ಲೇಶವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾನಾಂತರವಾದ ಸುಲಭವಾದ ಮಾಯಾ ಮಾಳವ ಗೌಳ ರಾಗದಿಂದ ಪಾಠ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಲಕ್ಷಣ ಲಕ್ಷ್ಯಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಪುರಂದರ ದಾಸರೇ ರಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಸರಳೆ, ವರಸೆ, ಜಂಟಿ ವರಸೆ, ತಾಳಾಲಂಕಾರ, ಪಿಳ್ಳಾರಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರೂ ಅವರೇ. ಈ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಹಾಡು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಹರಿಭಕ್ತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಭವರೋಗಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾದವರೂ ಅವರೇ.

ಎಟ್ಟಿಯಾಪುರಂ ಸುಬ್ಬರಾಯ ದಿಕ್ಷೀತರ ಸಂಗೀತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ದರ್ಶಿನಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಸುಳಾದಿಯ ಸ್ವರ ಪ್ರಸ್ತಾರವಿದೆ. ತ್ಯಾಗ ರಾಜರ ನೌಕಾ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ತುಳಜಾಜಿಯ ಸಂಗೀತ ಸಾರಾಮ್ಯ

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಲಿದತ ಇವರ ರಾಗ ಸಂಚಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರ ವಚನಗಳಿಗೆ ಪುರಂದರ ದಾಸರ ವಚನಗಳೇ ಮಾದರಿ. ವೆಂಕಟಮುಖಿ, ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ದೀಕ್ಷಿತರು ಪುರಂದರದಾಸರ ಅಡಿಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.

ಸಂಗೀತ ವಿಲಾಸದ ತೊತ್ತಾಗದೆ ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಯ ಸಾಧನೆ, ನಾದೋಪಾಸನದಿಂದ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಗುರಿ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಕೇಳನೊ ಹರಿ ತಾಳನೋ, ತಾಳ ಮೇಳಗಳಿದ್ದು ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದ ಗಾನ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಪುರಂದರದಾಸರು. ಸಭಾಗಾಯನ ಗಾಯಕನ ಲಕ್ಷಣ ಶ್ರೋತೃವಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ತಾಳ ಬೇಕು ತಕ್ಕ ಮೇಳ ಬೇಕು ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳ ಬೇಕೆಂಬುವವರಿಗೆ ಶಾಂತ ವೇಳೆ ಬೇಕು

ಯತಿ ಪ್ರಾಸವಿರಬೇಕು | ಗತಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು
ಗಳ ಶುದ್ಧಿಯಿರಬೇಕು | ತಿಳಿದು ಪೇಳಲಿಬೇಕು
ಕಳವಳ ಬಿಡಬೇಕು | ಕಳೆಮುಖವಿರಬೇಕು
ಅರಿತವಿರಬೇಕು | ಹರುಷ ಹೆಚ್ಚಲಿಬೇಕು

ಭಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನ ಆದರ್ಶಗಳ ಸಮರಸ ಸಂಮಿಳನವನ್ನು ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಯತ್ನವಾದ ದೈವವಾದಗಳ ಮೇಳ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸಾರವೆಂಬ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಬಂಟಿನಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಹರಿಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಶಾಶ್ವತಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದಿರಿ ಎಂಬುದೇ ಹರಿದಾಸರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದೇಶ.

‘ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜೈಸಬೇಕು’
‘ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು’
‘ಕೇಶಾನಂದಗಳೇ ಶಾಧೀನ’
‘ತಲ್ಲಣಿಸದಿರು ಕಂಡ್ಯ ತಾಳು ಮನವೇ’
‘ಕಲ್ಲಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಕಠಿಣ ಭವತೊರೆಯೊಳಗೆ’
(ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಬಾರದು)
‘ಹೂವ ತರುವರ ಮನೆಗೆ ಹುಲ್ಲ ತರುವ’
‘ಹರಿಚಿತ್ತ ಸತ್ಯ-ಅವ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ’
‘ಆದರ ವಿಲ್ಲದ ಉಟ ಅಮೃತಾನ್ನವಾದರೇನು’
‘ಎಲ್ಲಾ ಲೊಳ ಲೊಟ್ಟಿ’

ಮುಂತಾದವು ಹರಿದಾಸರ ಟಂಕಸಾಲೆಯ ಮುದ್ರೆ ಪಡೆದ ಕೆಲವೇ ನಾಣ್ಯಗಳು-ಸಾವಿರಾರು ಇನ್ನೂ ಇವೆ.

ಹರಿದಾಸರ ಹಾಡುಗಳು ಶುಷ್ಕಹೃದಯಕ್ಕೂ ಅಮೃತಸೇಚನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೇಳುಗರ ಹೃದಯ

ಆದ್ರ್ವವಾಗಿ ಹಸನಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿವೆ.

ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೇಲಿ
ನೀಕೃತಿ ಪೇಳಿ ಆ
ಪ್ರಾಕೃತ ಹರಿಯಿಂದ
ಸ್ವೀಕೃತ ನೀನಾದ್ಯೊ

-ಎಂದು ಜಗನ್ನಾಥ ಹೇಳಿದ್ದು ಹರಿದಾಸ ವೃಂದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಮಾತು.

ಮಧ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಲ್ಲ ಗೀರ್ವಾಣವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆಚರಣೆಗೆ; ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಕಾಣದೆ, ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನತೆಗೂ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಣೀತ ಪ್ರಮೇಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಕಂದರವುಂಟಾಗಿ ಅದು ಆಳವೂ ಅಗಲವೂ ಆಗಹತ್ತಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜನತೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನವಿಲ್ಲದ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಅಪಾಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಥವ್ವಾಚಾರ್ಯರ ಅವತಾರ ಕಾಲವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಂಡಾಗ, ಈ ಉಪಯುಕ್ತ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರಕ ತತ್ತ್ವರತ್ನಗಳು ಕರಂಡಕದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಮಹೋದ್ದೇಶದಿಂದ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು ಮಾಧ್ವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು.

ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ದೇವಗಂಗೆಯ ಸಲಿಲ ಸ್ತೋತವನ್ನು ಭೂತಲಕ್ಕೆಳಸಿ ಮನೆಮನೆಗೂ ಮನಮನಕ್ಕೂ ತಲುಪಿಸುವ ಭಗೀರಥರಾದರು. ಸ್ವತಃ ಸಂಸ್ಕೃತ ದಿಗ್ಗಂಥಿ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು ತಾವೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರತಿದಿನ ತಮ್ಮ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಇದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮದ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಉದ್ಭವಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅನುವಾದವೆಂಬಂತೆ ಕೊಂಚವೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಬಾರದಂತೆ ಅವುಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧವಾಗಿ ಶ್ರವಣ ಮನಕಾನಂದವಾಗುವಂತೆ ಸಂಕೀರ್ತನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದರು. ಈ ಆದರ್ಶದಂತೆ ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೃದಯವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಮಿಲನದ ಕೃತಿಗಳು-ತಾಲ-ಲಯ ಗೇಯತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ರೂಪಕ, ಉಪಮಾನ ನೊದಲಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗುವಂತೆ

ಸೂಚನೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ಹುಂಡಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು “ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ತಿ. ತಿ. ದೇ., ತಿರುಪತಿ.” ಇವರ ಖಾತೆಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿ. ತಿ. ದೇ.

ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಗತವಾಗಿಯೇ ಹರಿದಾಸರು ಸೃಜಿಸಿದರು-

ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಢವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಲುಕುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಅಮಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾದ್ದರಿಂದ, ಹೃದಯ ನೆನೆದು ಕಣ್ಣಂಚಿನಿಂದ ಆನಂದ ಬಾಷ್ಪ ಸುರಿದು ಮೈಮರೆಯುವಂತಹ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹರಿದಾಸರು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿದರು.

ಪೌಢ ಗ್ರಂಥರಚನೆ-ಚರ್ಚೆ-ವಾದ ವಿವಾದ ಖಂಡನ ಮಂಡನ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳ ಕಸರತ್ತಿಲ್ಲದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜೀವಂತ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಹರಿದಾಸರು.

ಅನುಷ್ಠಾನ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದ ಅನುಸಂಧಾನ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾನಭಿಜ್ಞರಾದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮಂದಭಾಗ್ಯರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಈ ಅಮೃತ ಸೇವನದಿಂದ ಅನುಭಾವಿಗಳ ಅಪರೋಕ್ಷ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅನುಭವ ಪೂರ್ಣ ಸಂತಸಾಹಿತ್ಯಾವೃತ ಧಾರೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಪಾವನರಾಗಿ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧನವಾಯಿತು.

ಗೋಪಾಲದಾಸರ ವೈರಾಗ್ಯ ಸುಳಾದಿ, ವಿಜಯದಾಸರ ಹಬ್ಬಸುಳಾದಿ, ಜಗನ್ನಾಥದಾಸರ ನರಸಿಂಹ ಸುಳಾದಿ, 'ಫಲವಿದು ಬಾಳುದಕೆ ವೃಥಾ ಕೆಲೆದರೇನೋ ಕಾಲವ,' ಪುರಂದರದಾಸರ 'ಸತ್ಯಂ ಜಗಕಿದು ಪಂಚಭೇದವು.....' ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳು ಈ ಮಾತಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಾಗಿವೆ.

ಮಾಧ್ವಮತಾನುಯಾಯಿಗಳ ಮಾತೃಭಾಷಾ ವಿಮುಖತೆಯ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ-ಹರಿಮಹಿಮೆ ದೇವತೆಗಳ ಮಹತ್ವ-ನೀತಿ ಧರ್ಮಗಳ ಕಿಡಿಗಳಿಂದ ಪಾಪ ಭಸ್ಮವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ಸರಳ-ಸುಂದರ ಭಾಷೆ- ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಅಳವಡುವ ಮಧುರನಾದಮಯ ಭಾಷೆ, ಎಳೆದಷ್ಟೂ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಸೊಗಸು ಉಕ್ಕುವ ಹೃದಯ ಹಿಗ್ಗುವ ಶೈಲಿಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಹರಿದಾಸರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ವಿಶಾಲ ಹೃದಯದ ರಸಯೋಗಿಗಳಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹರಿದಾಸರು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ,

ವಿಶ್ವತೋಮುಖವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಪಂಡಿತ ಪಾಮರ-ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರವರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ನೀಡಿದರು; ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹರಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೇರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಯೋಗ್ಯವೂ ಪಾಪಭೀರುವೂ ಧರ್ಮಾಸಕ್ತವೂ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವೂ ಆದ ಸಭ್ಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ, ಅದರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದರು.

ಪ್ರಯತ್ನವಾದ, ದೈವ ವಾದಗಳ ಹೃದಯಂಗಮ ಸಂಗಮವನ್ನು ಹರಿದಾಸರು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಫಲಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತನಾದ ಪ್ರಭುವಿನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ - ಕೃಪೆಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿರಾಸೆಗೆ ಅಪಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ವಿಹಿತವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಹೃದಯದಿಂದ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ಅವರು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಉಂಬುದುಡುವುದೆಲ್ಲ ಅಂಬುಜಾಂಬಕನ ಸೇವೆ' ಎಂದು ತಿಳಿ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅತಿ ಮೋಹ, ಏಕ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಅಹಂ, ಮಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿ ಹರಿಬಂಟಿ

ನಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಸಾಧನೆಮಾಡುತ್ತ ಹರಿಕೃಪೆಯನ್ನು ಗಳಿಸು ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಗಿ ಆದ್ರ್ವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಹರಿದಾಸನಾಣಿ ಇಹಪರ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಇಂದಿರಾಧವನ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವುದು ಈ ತೆರನ ಸದ್ಬೋಧೆಯನ್ನು ಅವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಕರವಾದ ರಸವತ್ತಾದ ಅನುಭವದಿಂದ ಆಯ್ದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನಿತ್ತು ಶ್ರುತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಇದನ್ನು ಮಾಡು', 'ಇದನ್ನು ಬಿಡು' ಎಂಬ ನೇರವಾದ ಪ್ರಭು ಸಮ್ಮಿತವಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡದೆ ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಮನಂಬುಗುವಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಿ ಮನಸ್ಸು ಒಳ್ಳೆಯದರ ಕಡೆಗೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ವಾಲುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಕಾಣದವ ಹುಟ್ಟು
ಗುರುಡನೋ
ಸಂತತ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆ ಕೇಳಿದವ ಜಡಮತಿ
ಕಿವುಡನೋ
ಕುರುವೀರ ಸಖನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದೆ ಕುಣಿ
ದಾಡದವನೆ ಕುಂಟನೋ
(38 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿರಿ)

ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚನೆ

ಅಸಂಖ್ಯ ಯಾತ್ರಿಕರ ಅವಿರತ ಸಂದಣಿಯ ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ನಗರಗಳೊಡನೆ ಶ್ರೀಘ್ರಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮಾಂಕ

ತಿರುಪತಿ — 403 202

ತಿರುಮಲೆ — 403 208

ಯಾತ್ರಿಕರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ತಿ.ತಿ.ದೇ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮರ್ಮ

ಶ್ರೀ ಚಿಂಚೋಳಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಚಾರ್ಯ.

ಮಾನವ ಉತ್ತಮ ಜೀವಿ, ಇತರ ಎಂಬತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮಾನವ ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಈ ವಿಚಾರ ಸಕಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಡಾರ್ವಿನ್ ಎಂಬ ತನೂ ಸಹ ಜಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರದಾಸರು “ಮಾನವ ಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು. ಇದರ ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚುಪ್ಪಗಳಿರಾ” ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಮಾನವ ಜನ್ಮ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಮಾನವನ ಧರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗ ಬೇಕಾದದ್ದು ವಿವೇಕಿಯಾದ ಮಾನವನ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಈ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಆ ವಿಶೇಷವಸ್ತು ತಾನೇಯಾವುದು ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದರೆ, ಅದು ಅವನಿಗಿರುವ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಮಾನವನು ಈ ಅಪರೂಪವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಆಲೋಚನಾ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲನು.

ಮಾನವನಾದವನು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಕಾಶಲದಿಂದ ಮಹಾ ಕ್ರೂರ, ಹಾಗೂ ವಿಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಅನೆ, ಕರಡಿ, ಸರ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಅಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನೋಡಿ, ಸರ್ಕಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧ ಧರ್ಮಾವಲಂಬಿಗಳಾದ ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಕುರಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನೆ ಮೇಲೆ ಸಿಂಹವನ್ನೇ ಕೂರಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅನೆಯ ಕೈಲಿ ಸೈಕಲ್ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹುಲಿಮೇಲೆ ಕುರಿಯನ್ನು ಕೂರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇಹ ಬಲವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮ ಬಲದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಅಳಾಗಿ

ಅವನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿವೆ, ಅಂದಮೇಲೆ ಮಾನವನು ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಾನವ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಕಾಶಲದಿಂದ ಕೇವಲ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ನಿತ್ಯೋಪಯುಕ್ತವಾದ ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ನೀರು, ಯಂತ್ರಜಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಅದೇ ಮಾನವ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಹಾರುವ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜಲಂಜರದಂತೆ ಜಲಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ.

ಕೂತಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಯಾವ ಸಂಸರ್ಕವೂ ಇಲ್ಲದ ವಿಚಿತ್ರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದನ್ನು (ರೇಡಿಯೋ) ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಸಮಾಚಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಲ್ಲ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಈ ಮಾನವ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಎಂಬುದು ಅಪರೂಪ ಪದಾರ್ಥ. ಅಂತೆಯೇ ಸಿನಿಮಾದಿಗಳು.

ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನವ ಜಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ. ನವಗ್ರಹಗಳಿಗೂ ನವಗ್ರಹವೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟ.

ಹೀಗಾಗಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಆಗದ ಕಾರ್ಯವೇ ಇನ್ನಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಾಯಿತು. ಅದರೆ ಇಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ಶಕ್ತಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಅಥವಾ ಅವನೇ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದೇ ಮಾನವನ ಧರ್ಮದ ಮರ್ಮ.

ಜನನ ಮರಣಾದಿಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನೇ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಈ ಅಲ್ಪ ಮಾನವ, ತಾನೇ

ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರ ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಮಾಡಬಾರದ ಆಕಾರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಉನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ಬಲಿಪಶು ಜಪ್ಪರದ ಹಸಿರು ಎಲೆಯನ್ನು ತಿನ್ನುವಂತೆ ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಒಮ್ಮೆ ವಿವೇಕದಿಂದ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಸಕಲರಿಗೂ ಸುಖವೇ ಆಗಬೇಕೆಂದೂ ದುಃಖ ಬರಬಾರದೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೂ ಸುಖವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಆಲೋಚನಾ ತತ್ಪರನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮಾನವಾತೀತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಕ್ತಿ ಒಂದಿದೆ, ಅದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಆ ವಿಚಿತ್ರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ನಾವು ಪರಮಾತ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ಹಾವನ್ನು ಗರುಡ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಹುಲಿ ಸಿಂಹಾದಿಗಳನ್ನು ಬಲೆಯಿಂದಲೂ, ಅನೆಯನ್ನು ಅಂಕುಶದಿಂದಲೂ, ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲಗಾಮಿನಿಂದಲೂ, ಎತ್ತು, ಗಾಳಿ, ದನಾದಿಗಳನ್ನು ಮೂಗುದಾರದಿಂದಲೂ ಪಳಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮಾನವನನ್ನು ಪಳಗಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹಾವಿನ ಛಲ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಆದರೆ ಮಾನವನ ಛಲ ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಮತ್ತು ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವನಂತಹ ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿ ಇನ್ನಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇವನನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಜಗತ್ತೇ ನಾಶವಾಗುವುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರುಗಳು, ಋಷಿಗಳು, ಸಂತರುಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು ಇಂತಹ ಮಾನವನನ್ನು ಒಂದು ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಜಗತ್ತನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು, ಪುಣ್ಯ, ಪಾಪ, ನರಕ, ಸ್ವರ್ಗ, ಯುಕ್ತ, ಅಯುಕ್ತ, ಯೋಗ್ಯ, ಅಯೋಗ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಧಾರ್ಮಿಕವಾದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾನವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈತರನಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದ ಮಾನವನನ್ನು ನಂಬ

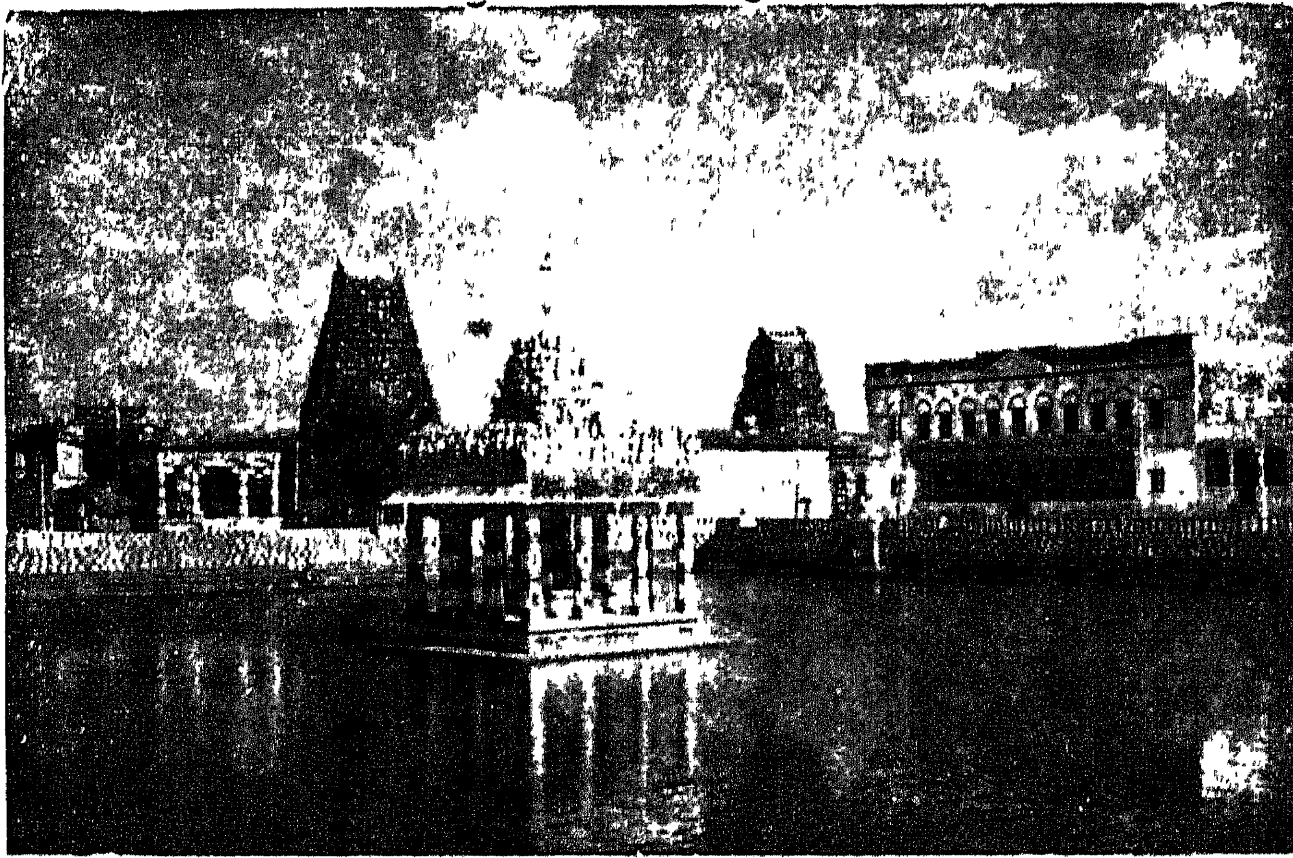
ಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವನು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂತೆಗೆಯಲಾರನು. ಆಸ್ತಿಕತ್ವ ಇಲ್ಲದ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಎಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಸಿಗದ ಮಾನವನನ್ನು ಜ್ಞಾನರಹಿತವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತತೆ ಒಂದೇ ಪಾಧಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊಂದಿದ ನಾಸ್ತಿಕ ಮಾನವನು ಸಹ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ. ಅಂತಹವನಿಂದ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಭಾರೀ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಕಲ ಮಾನವನಿಗೂ ಧರ್ಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಹಾಗಾದರೆ ಧರ್ಮ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಯಾವುವು? ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವರು ಯಾರು? ಏಕೆ? ಹೇಗೆ? ನಡೆಯಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ತರಂಗಗಳು ವಿವೇಚನೆಯಾದವನಿಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನೇ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾತಜ್ಞರು

“one Man's food is another man's poison” ಎಂದರು. ಒಂದು ಮಾಸ ಧರ್ಮವಲಂಬನ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಸಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಲಂಬನ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗಬಾರದು, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ “ಸ್ವಧರ್ಮೇ ನಿಧನಂ ಶ್ರೇಯಃ” ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ವರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮವಲಂಬಿಗಳಾಗಿರುವುದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ, ಸ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಪರಧರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದವ ಸಮಾಜವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನೆ? ಹಾಗೆ ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವಾದ, ಸಮಾಜ ಘಾತಕ ತನದ, ನೈಜತತ್ವಜ್ಞಾನ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದಲ್ಲ. ಇದು ಇದ ಮಿತ್ಥಂ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ,

ನಮ್ಮ ಆಗ್ರಹ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧಾಂತವಿರುದ್ಧ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಯಾವ ಗುಂಪಿನ ಯಾವ ಮಾನವನ ಮೇಲೂ ಇರಬಾರದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅವಯವ ದಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈನಿರುವ ಬೆರಳು ಐದು ರೀತಿ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೇ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿ ಜಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬೇಡ. ಆಹಾರ, ವಿಹಾರ, ಹಾವಭಾವಗಳು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇದು ನೈಜವಾದದ್ದು ಸಕ್ರಮವಾದದ್ದು ಈ ತೆರನಾದ ಭೇದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಉದಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ “ಪ್ರಪಂಚೋ ಭೇದ ಪಂಜಕಃ” ಎನ್ನುವರು. ಈ ತರನಾದ ಭೇದ ಜ್ಞಾನ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪಕ್ಷಿಗಳು

ಶ್ರೀ
ಪ
ದ್ಮಾ
ವ
ತಿ

ದೇ
ವಾ
ಲ
ಯ

ಆರ್ಮಿತ ಅಭಿಷೇಕ

ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿನ ಪದ್ಮಾವತೀದೇವಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಆರ್ಮಿತ ಅಭಿಷೇಕ ಸೇವೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ ರೂ 100/- ಸಲ್ಲಿಸಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು. ಗೃಹಸ್ಥರು, ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಒಟ್ಟು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕ್ಷೇರ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಅಭಿಷೇಕ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಸಾದಮಾತ್ರ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರು ಈ ಸಮವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದು, ಕೋಲು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಾಗ ದೂರ ಸರಿಯುವುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಆ ಪ್ರಾಣಿಗೇನೆ ಕಾಳುಹಾಗೂ ದೊಣ್ಣೆಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿದಾಗ ಮಾನವನಿಗೇಕೆ ಅದು ಸೇರದು? ಹೀಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ, ಜೀವ, ಜಡಾದಿಗಳಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ತ್ರಿವಿಧ ಜೀವಿಗಳ ಲಕ್ಷಣಾದಿಗಳನ್ನು ಅರಿತು ನಾನಾ ಧರ್ಮಾವಲಂಬನಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಕಲರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅಜರಿಸಲೇಬೇಕು. ಈ ಧರ್ಮಾವಲಂಬನವೇ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಮಗೆ ತಾಳಿ ಇದ್ದಂತೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೂ, ಧರ್ಮಾವಲಂಬನವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಪಶು ಸಮಾನರಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಕಲ ಭಾರತೀಯನೂ ಅಜರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಮಾತ್ಮನು ಸಕಲಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡವನು, ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನು. ಸರ್ವ ನಿಯಾಮಕ ಅನಂತ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಹಾಗೂ ಸರ್ವದೋಷ ದೂರನಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ.

ಜೀವಿಗಳಾದ ನಾವು ಅವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನ ಅನುಗ್ರಹ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಸುಖಿಸಬೇಕು.

ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದ ಶುದ್ಧ ಭಾಗವತ ಧರ್ಮಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಸ್ನಾನ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ, ಭಗವದ್ ಪೂಜಾ, ಭಜನೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಯಜ್ಞ, ಯಾಗಾದಿಗಳು, ಅನ್ನ ದಾನಾದಿಗಳು, ಪಾತ್ರರಿಗೆ ದಾನಾದಿಗಳು, ದೀನರಲ್ಲಿ ಮರುಕ ತೋರುವುದು, ಸತ್ಯ ನುಡಿಯುವುದು, ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣ ತತ್ಪರತೆ, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಚಾರ, ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಂಧ್ರಾಶ್ರಮ, ಉಷೀಕೇಶ್.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವಾದಿಗಳ ವಿವರ.

ಸೇವೆ	ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ	ಶ್ರೀ ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರಾಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 2/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50 ಪೈ	0-50
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	ರೂ 5/-	ರೂ 5/-
ತೋಮಾಲಸೇವಾನಂತರ ದರ್ಶನ	ರೂ 5/-	—
ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿವರ್ತನೆ	0-25	0-25

ಅಮ್ಮನವರ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ

	ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ	ಪಾರ್ವತಿ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 1/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50	0-50
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ವರ್ತನೆ	0-50	0-25

ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆ.
ತೆಗೆ

ದಧಿಪೂಜನ	ರೂ 45/-
ಪುಳಿಯೋಗರೆ	ರೂ 45/-
ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 60/-
ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 65/-

ಈ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತೆಗೆಯ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆಯೂ ಮಾಡಬಹುದು; ಮೇಲಿನ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಮೊರೆ ವ್ಯಯಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. 3/- ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ.

ಗಮನಿಕೆ

ವಿವಿಧಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಪ್ರಚಾರ, ಆಸ್ತಿಕರ ಅಭಿಮಾನಗಳು ದಿನ ದಿನ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಜಂದಾದಾರರಿಗೆ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪ್ರತಿಗಳು ಲಭಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರುವವರು ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

* ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರುವವರು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ 15 ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ಜಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಮಾರನೆಯ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಪತ್ರಿಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಹೊಸ ಜಂದಾದಾರರು ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಪಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಜಂದಾ, ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಜಂದಾದಾರರು ಕೊಪಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಂದಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸದ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಬಹಳ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಇತರ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಪಬ್ಲಿ ಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷನ್
ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್
ತಿರುಪತಿ-517501

ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾ ಧರ್ಮಸೂತ್ರವನ್ನರಿತು ಜೀವಿಸಬೇಕು.

ಪರವಿತ್ತಾಪಹರಣ, ಪರಸ್ತ್ರೀ ಗಮನ, ಪರನ ವಿಸ್ಮರಣೆ ಖಂಡಿತ ಇರಬಾರದು.

ಖುಣ ಮುಕ್ತರಾಗಿ, ಪಾಪ ದೂರರಾಗಿ, ಸಂತಜನಾನುರಾಗಿಗಳಾಗಿ, ಆಸ್ತಿಕರಾಗಿ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೃಪಾಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕು.

ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ ಬೇಕು, ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಬೇಕು, ಉಪವಾಸ, ವ್ರತಾಚರಣೆ ಬೇಕು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇತರರಿಂದ ನಮಗೇನಾಗಬಾರದೋ ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಮಾಡದೇ ನಮಗೆ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾಲಯಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವನೇ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನು. ನಾವಿರುವ ಭರತಖಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಭಾಗವತಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡ, ಮರ, ಪಶು, ಪ್ರಾಣಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾನವ ಬಹುವುಣ್ಯಜೀವಿ. ಭಾರತೀಯರ ಭಾರಿ ಆಸ್ತಿ ಎಂದರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆ. ಇದು ಇತರ ಖಂಡಗಳಿಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ನೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು "ಹರೇ ರಾಮ ಹರೇ ರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ಹರೇ ಹರೇ | ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಹರೇ ಹರೇ ||" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ಮಾತ್ರ ಮೂಢರಂತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಕೇವಲ ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿಗೆ ಸೀಮಿತರಾಗಿ ಕಾಲನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕಾರ್ಯಮಾಡಬಾರದು, ಇದು ಹೇಯಹಾಗೂ ನಿಂದ್ಯವಾ

ದುದು. ನಾವೇಕೆ ಹೀಗೆ ಧರ್ಮತಾತ್ಪಾರದಿಂದ ಕೂಡಬೇಕು? ನಾವು ಧರ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾ ವಿರುದ್ಧರಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವರುಗಳು ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಲೆ, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮತಾಂತರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಪರಾವಲಂಬನರಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ, ಹೇಯ ಹಾಗೂ ನಿಂದಾಸ್ಪದವಾದುದು.

ಈಗಲಾದರೂ ಸಕಲ ಭಾರತೀಯರೂ ಎಚ್ಚತ್ತು ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಆವರಿಸಿರುವ ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಯಾರೊಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವನನ್ನು ಮತಾಂತರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಅನ್ಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಉಳಿದೀತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮನಶಿಸಿತು. ಹಿಂದೂ ಬಾಂಧವರೇ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಪಾರ ಮಾಡದೇ ಒಂದಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಹಿಂದೂಗಳ, ಮಠಗಳ, ಗುರುಗಳ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ, ವಿದ್ಯಾಪೀಠಾದಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರಬೇಕು.

★

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ,
ನಾರಾಯಣವನ.

ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದ ಪವಿತ್ರಸ್ಥಳ.

ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೇಗುಲವನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಭಗವಾನನ ಅನುಗ್ರಹ ಪಡೆಯಿರಿ.

(12 ನೇ ಪುಟದ ತರುವಾಯ)

ಶಿವನನ್ನು ಒಲಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹುತ್ತವ ಬಡಿದರೆ ಹಾವು ಸಾಯುವುದೇ ಅಯ್ಯ
ಆಘೋರ ತಪವ ಮಾಡಿದರೇನು ?

ಅಂತರಂಗ-ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ವರನೆಂತು
ನಂಬುವನಯ್ಯ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವ ?

ಕಳುವುಮಾಡದಿರೋಣ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳದಿ
ರೋಣ-ಇವೇ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿ, ಬಹಿರಂಗಶುದ್ಧಿ
ಎಂದು ಬಸವೇಶ್ವರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಳಬೇಡ, ಕೊಲಬೇಡ, ಹುಸಿಯ ನುಡಿಯಲು
ಬೇಡ

ಮುನಿಯ ಬೇಡ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ಪಡಬೇಡ
ತನ್ನ ಬಣ್ಣ ಸ ಬೇಡ, ಇದಿರ ಹಳೆಯಲು ಬೇಡ
ಇದೇ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿ, ಇದೇ ಬಹಿರಂಗಶುದ್ಧಿ
ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವರ

ನೊಲಿಯುವ ಪರಿ !

ಸತ್ಯ ನುಡಿವುದನ್ನೂ ಸದಾಚಾರವನ್ನೂ
ಹೇಳುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ವಚನ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು

ದೇವ ಲೋಕ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕವೆಂಬುದು
ಬೇರಿಲ್ಲ ಕಾಣೆ ಭೋ

ಸತ್ಯವ ನುಡಿವುದೇ ದೇವಲೋಕ
ಮಿಥ್ಯವ ನುಡಿವುದೇ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ
ಆಚಾರವೇ ಸ್ವರ್ಗ, ಅನಾಚಾರವೇ ನರಕ
ನೀವೆ ಪ್ರವಾಣ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ.

ಜನರು ತಮ್ಮ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳಲು ಪುಣ್ಯನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಲು
ಹೋಗುವರು. ಆದರೆ ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನ, ಪರಧನದ
ಲೋಭ ಮೊದಲಾದ ಪಾಪ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತೊಳೆ
ಯಲು ಪುಣ್ಯನದಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಿಯಾವು ?

ತೊರೆಯಮೀವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ !
ತೊರೆಯಮೀವ ಸ್ವಾಮಿಗಳಿರಾ !
ತೊರೆಯಿಂಭೊ ! ತೊರೆಯಿಂಭೊ !
ಪರನಾರಿಯ ಸಂಗವ ತೊರೆಯಿಂಭೊ !
ಇವಕೆ ತೊರೆಯದೆ ಹೋಗಿ ತೊರೆಯಿಂದರೆ
ಬರುದೊರೆ ಹೋಹುದು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ

ದಯಾಗುಣದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಸವಣ್ಣ
ನವರು ಹೀಗೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ದಯವಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮವುದಾವದಯ್ಯ ?
ದಯವೇ ಬೇಕು ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ
ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮೂಲವಯ್ಯ
ಕೂಡಲ ಸಂಗಯ್ಯ ನಂತಲ್ಲದೊಲ್ಲನಯ್ಯ

ದೇವರನ್ನು ಭಕ್ತಪರಾಧೀನನೆಂದು ನಮ್ಮಪುರಾಣ
ಇತಿಹಾಸಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನೇ ಬಸವಣ್ಣನ
ವರು ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನುಡಿದಿರುವರು.

ಸಮುದ್ರ ಘನವೆಂದೆಂಬೆನೆ ?

ಧರೆಯ ಮೇಲೊರಗಿತ್ತು

ಆ ಧರೆ ಘನವೆಂದೆಂಬೆನೆ ?

ನಾಗೇಂದ್ರನ ಘನಾಮಣಿಯ ಮೇಲಡಗಿತ್ತು

ಆ ನಾಗೇಂದ್ರ ಘನವೆಂದೆಂಬೆನೆ ?

ಪಾರ್ವತಿಯ ಕಿರುಕುಣಿಕೆಯ ಮುದ್ರಿಕೆಯಾದ

ಅಂಥಾ ಪಾರ್ವತಿಯ ಘನವೆಂದೆಂಬೆನೆ ?

ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯಾದಳು

ಪರಮೇಶ್ವರನ ಘನವೆಂದೆಂಬೆನೆ ?

ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ಶರಣರ

ಮನದ ಕೊನೆಯ ಮೊನೆಯ ಮೇಲಡಗಿದನು
ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಶತಾಬ್ದಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿ
ಹೋದ ಭಕ್ತಿಭಂಡಾರಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ
ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಬೋಧಿಸಿದ ತತ್ವಗಳು ಎಲ್ಲಿ
ಡೆಯಲ್ಲೂ ಹರಡಿದವೆ. ಬಸವ ಜಯಂತಿಯ ಸಂದ
ರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು
ಒಳ್ಳೆಯದು.

★

ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಾವತೀ ಅಮ್ಮನವರ ದೇವಾಲಯ,

ತಿರುಚಾನೂರು.

ಆಲಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಸುಪ್ರಭಾತ	ಬೆಳಿಗ್ಗೆ	5-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	5-30	ವರೆಗೆ
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	,,	5-30 ಗಂಟೆಯಿಂದ	6-00	ವರೆಗೆ
ಮೊದಲನೆಯ ಗಂಟೆ	,,	6-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	6-30	ವರೆಗೆ
ಸರ್ವದರ್ಶನ	,,	6-30 ಗಂಟೆಯಿಂದ	1-00	ವರೆಗೆ
		ಮಧ್ಯಾಹ್ನ		
ಎರಡನೇ ಗಂಟೆ	ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	1-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	1-30	ವರೆಗೆ
ಸರ್ವದರ್ಶನ	,,	1-30 ರಿಂದ	ರಾತ್ರಿ 7-30	ವರೆಗೆ
ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ	ರಾತ್ರಿ	7-00 ರಿಂದ	ರಾತ್ರಿ 8-45	ವರೆಗೆ
ಏಕಾಂತಸೇವೆ, ತೀರ್ಮಾನ	ರಾತ್ರಿ	8-45 ರಿಂದ	ರಾತ್ರಿ 9-00	ವರೆಗೆ

ಗಮನಿಕೆ:- ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟು.
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆಯ ಟಿಕೆಟ್ ಬೆಲೆ 6-50 ರೂ. ಒಂದು ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ
ನಾಲ್ವರು ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ವದರ್ಶನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 1-50 ರೂ. ಟಿಕೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಕ್ತರು ಅಷ್ಟೋ
ತ್ತರ ಅರ್ಚನೆಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪೇಷ್ಕಾರ್.

ಸ ಪ್ರ ಗಿ ರಿ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ತನ್ನ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ, ಮತ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೇಖನಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳು, ಫೋಟೋಗಳು, ಬಣ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಚುರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಿಸಲು ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಕೆಳಗಿರುವ ಬೆ:ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಒಳಗಡೆ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ:	ಪೂರ್ತಿಪುಟ	ರೂ 80
	ಅರ್ಧಪುಟ	,, 50
	ಕಾಲುಪುಟ	,, 30
ರಕ್ಷಾಪುಟ: 4 ನೆಯ ಪುಟ	1 ಬಣ್ಣದ್ದು	ರೂ 200
	2 ,,	,, 250
	3 ,,	,, 300
ಕವರಿನೊಳಗೆ 2 ನೆಯ ಪುಟ, 3 ನೆಯ ಪುಟ	1 ಬಣ್ಣದ್ದು	ರೂ 150
	2 ,,	,, 200
	3 ,,	,, 250
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ:	1 ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಟ	ರೂ 150
	2 ಕೊನೆಯ ಪುಟ	,, 110
	3 ವಾರ್ತೆಯ ಪುಟಕ್ಕೆ ಇದಿರು ಪುಟ:	
	1 ಪುಟ	ರೂ. 100
	½ ಪುಟ	,, 60

ಸೂಚನೆ:- 4 ನೆಯ ರಕ್ಷಾಪುಟ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ 6 ಮಾಸಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಪಾವತಿಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ಕಾದಿರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕಟಣಾದರಗಳ ಮೇಲೆ 10%, 12 ಸಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 15% ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕೊಡದೆಯೇ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸದೆಯೇ ಯಾವ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನಾದರೂ ನಿರಾಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಇದಕ್ಕೂ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಚುರಣೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ,

ಸಂಪಾದಕರು,

ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ, ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ್.-517501

(10ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಅವಿಕಾರಿ, ಅಪರಿವರ್ತನೀಯ, ಅವಿನಾಶಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ (ಹೊಲ) ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ (ಹೊಲ ದೊಡೆಯ) ಎರಡರ ಜ್ಞಾನವೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗೆ ವಿವೇಕ, ಇಹಪರಗಳ ಫಲಭೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ, ಶಮದಮುಖದರ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಸಮಾಧಾನ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಮುಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರ ಇಚ್ಛೆ, ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದವನು ಮಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೆ ಅರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಹಾಗೂ ಸುಸಂಘಟಿತವಾದ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಉನ್ನತ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಚಾರ, ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಅಥವಾ ಮೋಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಜಾಗೃತವಾಗಿದ್ದ ಮನ - ಇವು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿದ್ದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ರೂಪಾಂತರಗಳಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಜಡದ್ರವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ಮ ತಕ್ತಿಯು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ವಸ್ತುಗಳೂ ಅವುಗಳ ಬಗೆಬಗೆಯ ರೂಪಗಳೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ದ್ರವ್ಯವು ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರಣ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದು, ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಈ ಮೂಲಗುಣದ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೃತಿ, ವಿಕಾರ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಶುದ್ಧ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆ, ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ತುದಿಯ ಅತ್ಯಂತ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ಪತನೋನ್ಮುಖ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಕಾಸೋನ್ಮುಖ ಪ್ರವೃತ್ತಿ - ಈ ಮೂರು ಅಂದರೆ ಸತ್ಯ, ತಮ, ರಜ ವೆಂಬ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿ - ಗುಣ ವಿಶೇಷಗಳು ಇಲ್ಲದ ವಸ್ತುವು ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಇರಲಾರದು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ರಜ, ತಮ ಈ ಮೂರು ಗುಣಗಳೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಕ ಆಂದೋಲನವು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ವಿಶ್ವವನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೂ, ಅದರ ಆಧಾರವಾದ ಅವ್ಯಕ್ತ ಮೂಲದ್ರವ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಲು ಮತ್ತು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ಊಹೆಗೆ ನಿಲುಕುವಂತಹದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವದ ಆದಿ-ಅಂತ್ಯಗಳೆರಡೂ ಅವ್ಯಕ್ತ ಆಗಿದ್ದು ಮಧ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅಖಿಲ ವಿಶ್ವ ಕ್ಷೇರ - ಅಕ್ಷರ, ವ್ಯಕ್ತ-ಅವ್ಯಕ್ತ

ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳದಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ಷೇತ್ರರೂಪಿ ಪಿಂಡದ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾತೃ ಅಥವಾ ಉಪಭೋಗ್ಯ ಜಡಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞೇಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಭೋಗ ಪಡೆಯುವ ಜೀವಾತ್ಮ ಇವೆರಡೂ ಭಿನ್ನವಸ್ತುಗಳು. ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯುವವನು ಪಿಂಡ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ, ಜೀವಾತ್ಮ ಎನಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಅನಾದಿಸಿದ್ಧಿ ತತ್ತ್ವ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅನಾದಿಯಾದ ಪ್ರಕೃತಿ-ಪುರುಷ ಇವೆರಡರ ಆಚೆಗೆ ಮೂರನೆಯದಾದ ಸನಾತನ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕ, ಅವ್ಯಕ್ತ, ಅಮೃತ ತತ್ತ್ವವೊಂದು ಸಕಲ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಪರಮಾತ್ಮ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅದರಿಂದ ಜಗತ್ತು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

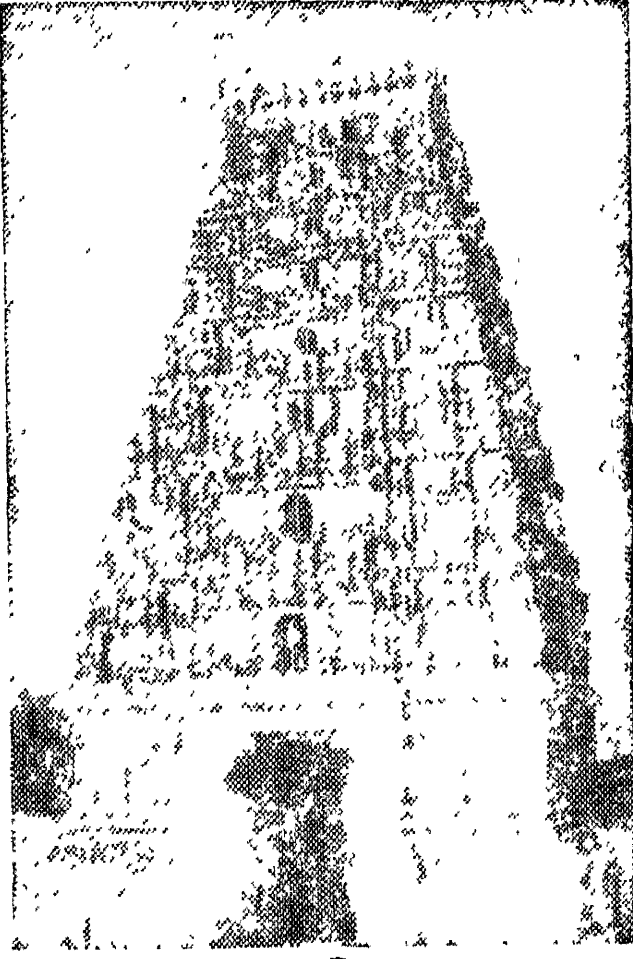
ಮಾನವನಿಗೆ ಸ್ವಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಪ್ರೇಮ, ಸ್ನೇಹಗಳು ಇತರ ಮಾನವರ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಜಗತ್ತು, ಜೀವ, ಜಗದೀಶ್ವರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮರಸ ದೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯ ಯಾವತ್ತೂ ವಸ್ತುಗಳು ಚೈತನ್ಯಮಯ ಏಕತ್ವದಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಯೂ ತಾನು-ಪರರು ಎಂಬ ಭಾವವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿ ಅಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ವಿಶ್ವದಷ್ಟು ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಾರ.

ಶಾರೀರಕ ಸುಖಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾನಸಿಕ ಸುಖವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುಖ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನವನ್ನು-ಸೀಮಿತವಾದ, ಮರಣಧರ್ಮವುಳ್ಳ ವಿನಾಶಿಯಾದ, ಜಡದಿಂದ ಅಸೀಮಚೈತನ್ಯಮಯ ಆನಂದಮಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಲು ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಹಂಬಲಿಸಬೇಕು. ಪಶುತ್ವ ಹಾಗೂ ದೇವತ್ವಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಹೊಸ್ತಿಲು ಮಾನವತ್ವ. ಪಶುತ್ವದಿಡೆಗೆ ಎಳೆಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಷ್ಟ ಭ್ರಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ, ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖದುಃಖ, ಮಾನಾಪಮಾನ, ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾರ್ಥ ಎಂಬೀ ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಂದ ಅತೀತ, ನಿರ್ವಿಶೇಷ, ಆನಂದಮಯ ಸರ್ವಭೂತಹಿತರತ ಅದ ದೇವಜೀವನದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞತ್ವ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಮಾತ್ಮ, ನರನು ನಾರಾಯಣ ಆಗಬೇಕು. ದೇವಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪಡೆದು ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಅಖಿಲ ಮಾನವತೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಅವಿರತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಶೀಲನಾಗಿರುವುದು ಸ್ಥಿತ ಪ್ರಜ್ಞನ ಲಕ್ಷಣ. ಪ್ರಾಣಿ

ಮಾತ್ರರ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರ ಉನ್ನತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತತೆಯಿಂದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವ ದುಷ್ಟರನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದು ; ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ, ಜಡತೆ, ಸಂಕುಚಿತತೆಗಳನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದು, ಎಲ್ಲಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು-ಇವೇ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯ ಜೀವನದ ಧ್ಯೇಯ. ಅಧಃಪಾತಗಳಿಗೆ ಇಳಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶಠಂ ಪ್ರತಿಶಾಠ್ಯಂ ಎಂಬಂತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಉಪಯೋಗಮಾಡುವುದೂ ಆತನಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಲ್ಲ. ಅವನ ವರ್ತನೆಯ ರೀತಿಯೇ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ಅವನ ಬುದ್ಧಿ, ನಡತೆಗಳೇ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆಧಿಕಾರ ಎಂಬ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತೊರೆದು ಯಾವ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅಖಂಡವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಸಫಲ ಜೀವನದ ಸೂತ್ರ. ವಿಶ್ವಸಂಸಾರದ ವಿಕಾಸೋನ್ಮುಖ ಯಜ್ಞಚಕ್ರವನ್ನು ನಡೆಸದ ಕರ್ತವ್ಯಭ್ರಷ್ಟನ ಜೀವನವು ವ್ಯರ್ಥ. ಅನಂತಕಾಲೀನ ಜೀವನದ ವಿಕಾಸವು ವೇಗದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಪರಾರ್ಥವು ಸಹಾಯಕ, ತ್ಯಾಗವು ಅವಶ್ಯಕ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಂಕುಚಿತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿವಾದದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಪುನರ್ಜನ್ಮವಾದವನ್ನು ನಂಬುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಈಗಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ಣಾವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅವಕಾಶವು ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಪಡಲಾಗದು. ತನ್ನ ಕರ್ಮದ ಫಲಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆಗಾರ ಎಂದು ನಂಬಿ ಅಂತರಿಕ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಉದಯಿಸುವ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಬೇಕು.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವನ ಧ್ಯೇಯ. ವೇದೋಕ್ತ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಪಕ್ವ ಜೀವನವನ್ನು ಸರ್ವಸದ್ಗುಣ, ಸರ್ವಶುಭಾಕರ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ಸರ್ವಲೋಕಸಾರ್ವಭೌಮ ಅದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೈಂಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮೋಕ್ಷ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೃಢವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವು ಆತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡು

**ಶ್ರೀ ಕಲ್ಯಾಣ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ
ನಾ ರಾ ಯ ಣ ವ ನ**

ಸಿಕ್ಕಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವಿವರಗಳು

ಸುಪ್ರಭಾತ ಉ	6-00 ರಿಂದ	6-30
ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನ	6-30	8-30
ತೋಮಾಲಸೇವೆ	8-30	9-00
ಕೊಲುಪು ಅರ್ಚನೆ	9-00	9-30
ಶಾಸ್ತ್ರನೋರೆ & ಗಂಟೆ	9-30	10-00
ಸರ್ವದರ್ಶನ	10-00	11-30
2-ಗಂಟೆ, ಶುದ್ಧಿ	11-30	12-00

(ಏಕಾಂತಂ)

ತಿರ್ವಾರ್ತನ	12-00	
ಸರ್ವದರ್ಶನ ಸಾ	4-00	6-00
ತೋಮಾಲಸೇವೆ, ಅರ್ಚನೆ	6-00	7-00

(ಏಕಾಂತ)

ಸರ್ವದರ್ಶನ	7-00	8-45
ಏಕಾಂತಸೇವೆ	8-45	9-00

ಆರ್ಜಿತಾದಿಗಳ ವಿವರಗಳು

ಅರ್ಚನೆ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರ	... ರು.	3-00
ಆರತಿ	... ರು.	1-00
ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಅರ್ಚನೆ	... ರು.	0-50
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	... ರು.	5-00
ಪೂಲಂಗಿ (ಗುರುವಾರವು ಮಾತ್ರ)	... ರು.	1-00
ಅಭಿಷೇಕಾನಂತರ ದರ್ಶನ ರು.	1-00

(ಶುಕ್ರವಾರ)

ತ್ತದೆ. ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯುತವಾದ ನಿತ್ಯಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯಪತ್ನಿಯರು ಸರ್ವದಾ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನ ದಿವ್ಯಕೈಂಕರ್ಯ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಕಾಲದ್ದು ಅವನ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆತನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಾದ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಆ ಕೈಂಕರ್ಯದಿಂದ ಸಿಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದೇ ಮೋಕ್ಷ ಎನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹೆಣ್ಣಾನೆಯ ನೃಶ್ಚಂದಿನ ಗಂಡಾನೆ, ದೀಪದ ರೂಪದಿಂದ ದೀಪದಹುಳು, ಹೂವಿನ ಪರಿಮಳ ಗಂಧದಿಂದ ದುಂಬಿ, ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹುಳುವಿನ ರುಚಿಯಿಂದ ಮೊನ್ನು, ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದೇ ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ವಶವಾದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಾಲಾಗುವಾಗ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿರುವ ಈ ಮಾನವರ ಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಆಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕಲಿತರೂ, ಎಷ್ಟು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಬಂದರೂ ಉತ್ತಮಕಾಲ ಅಧಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತು, ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅಧೀನರಾದವರು ಪರರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ಯರ ಧನವನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇತರರ ಮೇಲೆ ಅಪವಾದ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕಂಡರವನ್ನು ಕಿತ್ತುತಂದು ತಾವು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ, ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಏಷಯಗಳಿಗೆ ದಾಸರಾದವರ ಬದುಕು ಹೀನಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮಾನವರಲ್ಲಿಯ ಪರುಭಾವನೆಯ ವಿನಾಶಮಾಡಬೇಕು. ಈ ನೂತನ ಭವ್ಯವಿಚಾರ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರಮಾಡಲು ಅಶ್ಯಾಚಾರ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಕತ್ತಿ ಈ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೀತಿ, ಸಹನೆ, ಕರುಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೃದಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಇಂದ್ರಿಯದಾಸ್ಯದ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಆತನು ವಿಧಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿ, ಸಂತೋಷ, ಸಮಾಧಾನಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿರುವ ನೀತಿನ್ಯಾಯದೊಂದಿಗೆ ಇಚ್ಛಾ, ಕರ್ಮ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸಮರಸದಲ್ಲಿ ಬಾಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ನಿಜವಾದ ಸುಖಸಂತಸಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಉನ್ನತಿಗೆ ಹೆಣಗಾಡುವಂತೆ ಜನತೆಯನ್ನು ಶಕ್ತಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

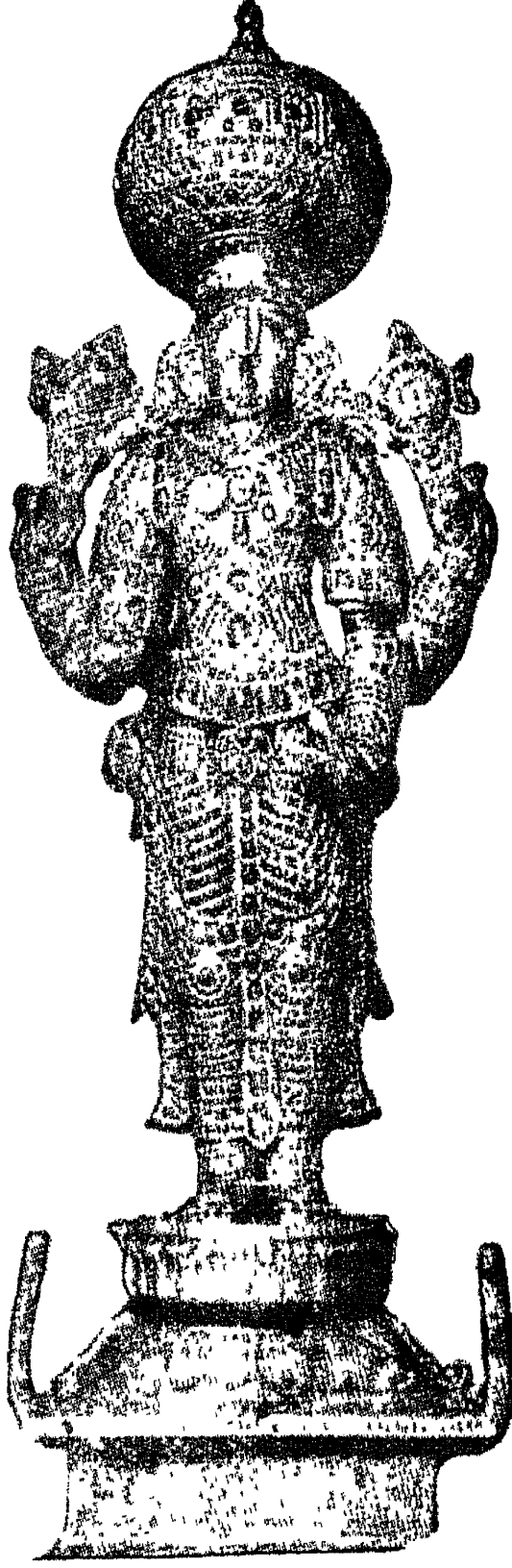
ಜನರ ಸಂಕಟ, ಕೊರಗು, ಬೇನೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೋಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸುಖಸಂತೃಪ್ತಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉದರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಚರಣೆ ಉಪದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅತಿ ಮಾನವರು ಹಾಗೂ ಸಾಧುಸಂತರು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಹಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚರಾಚರ ವಿಶ್ವದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡವ, ತ್ಯಾಗಿ, ಸಂಯಮ, ಶಮ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವ, ವಿಶ್ವಾತ್ಮಭಾವನೆಯುಳ್ಳವ, ದಯಾಮಯ, ದ್ವಂದ್ವಾತೀತ, ಪ್ರಾಣಿ ಮಾತ್ರರ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯುಳ್ಳವ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಂಪನ್ನ, ಕರ್ಮಯೋಗಿ, ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠ, ಅದಂತಹ ಪೂರ್ಣ ಪುರುಷನು ಮಾತ್ರ ಮಾನವತೆಯ ಇಂದಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲನು. ಅಂದರೆ, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ವಿಚಾರವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅನುಕಂಪದಿಂದ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತಿರುವ ಬಹುಜನರ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಾತೊರೆದು, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ, ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ತನ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಸುಖಗಳನ್ನು ಕಡಿಗೇಡಿಸಿ ಅಹರ್ನಿಶಿ ದುಡಿಯುವಂತಹ ದ್ರಷ್ಟಾರರು ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಾಹಕ ಜೋಡನೆಗಳನ್ನು ಅವು ಸರಸ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಂಟಕವಾಗದಂತೆ ನಿಯಮಿಸುವ ಆಂತಃಶಕ್ತಿಯ ಪುನರುದ್ಧರಣೆ ಹಾಗೂ ಈ ನಿಯಮನಶಕ್ತಿ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ವಿರುದ್ಧ ಶಕ್ತಿಗಳ ದಮನ ಅಂದರೆ ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನ ಇದೇ ಅವತಾರಪುರುಷನ ಕಾರ್ಯ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಜದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅಜ್ಞಾನ ಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೂತನ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸಾರಮಾಡುವುದು ; ಹಗಲಿರುಳೂ ಜಾಗರೂಕವಾಗಿದ್ದು ಸತ್ತಾಧಾರವರ್ಗವು ಮದಾಂಧವಾಗದಂತೆ ತಡೆದು, ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗಾದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪ್ರೇರೇಪಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ; ಏವೇಕಸತ್ತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಉಚ್ಛ್ರಮಟ್ಟವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಘನೀತಿಯ ನವ ಮಾನವರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ; ಇವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ. ಈ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಸ್ಪೃಹ, ತತ್ತ್ವನಿಷ್ಠ, ಧೈಯನಿಷ್ಠ, ಮಾನಸಿಕ ಪರಾಕ್ರಮಿ, ರೈತ-ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಿತ್ರ, ಪ್ರಲೋಭನಗಳಿಗೆ ಮನಸೋಲದ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿ, ಅದಂತಹ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನೆರವೇರಿಸಬಲ್ಲರು, ಇದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆ, ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಅದು ಸಿಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸೋಣ.

*

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಭಗವದ್ಗುಣಗಣ

ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನೆನಿತೊಹಾಡುವೆ-
ನೆಂಬ ಹಂಬಲ ತುಂಬಿದೇ |
ಮಾತು ಹೊಮ್ಮಲಿ ಪಾಂಚಜನ್ಯವ-
ನೊಮ್ಮೆ ಸೋಕಿಸು ಕೆನ್ನೆಗೇ

|| ೧ ||

೨. ಬಲ—

ಶ್ರಮದ ಮಾತಿಲ್ಲದೆಯೆ ಎಲ್ಲವ
ಧರಿಸಿ ಕಾಪಿಡುವಾತನು |
ನಿನ್ನ ಬಲ ಮತ್ತನ್ಯರಿಗಿರಲು
ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಸಾಧ್ಯವು

|| ೪ ||

ದೋಷಗಂಧವನ್ನಿತಿ ಸೋಕದ
ನಿನ್ನ ಮಂಗಳ ಗುಣಗಳು |
ಗಗನ ತಲದಲಿ ಮಿನುಗು ತಾರೆಗ-
ಳಂತೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕವು

|| ೨ ||

೩. ಐಶ್ವರ್ಯ—

ಮೂಜಗದ ಚೇತನಾಚೇತನ-
ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೊಡೆಯ ನೀನು |
ಅದರದರ ಧರ್ಮದೊಳು ಕರ್ಮಕ್ಕೆ
ನಿಲಿಸುವೈಶ್ವರ್ಯ ನಿನದು

|| ೫ ||

೧. ಜ್ಞಾನ—

ಎಲ್ಲವಸ್ತುವನೆಲ್ಲರೂಪದಿ
ಎಲ್ಲಕಾಲಕು ಕಾಣುವಾ |
ಜ್ಞಾನಗುಣ ಘನದೇವ ನೀನಾ-
ಗಿರಲು ನಮ್ಮನು ಮರೆವೆಯಾ

|| ೩ ||

೪. ವೀರ್ಯ—

ಹೊತ್ತವರು ಸೋಲುವರು ಸೊರಗುವ-
ರಂಥ ದುರ್ಬಲನಲ್ಲವು |
ಬಲಿಯ ಮೆಟ್ಟಿದ ಜಗವನಳಿದಾ
ವೀರ್ಯವಂತನೆ ಪುರುಷನು

|| ೬ ||

೫. ಶಕ್ತಿ— ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ನೀರದಂಗಳ
ತಾರೆ ಜಲನಿಧಿ ಭೂಮಿಯ ।
ಅಂತರಾಳದಿ ತೂಗು ಬಿಟ್ಟಹ
ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯು ಅತಿಶಯ || ೭ ||

೯. ಮಾರ್ದವ— 'ಎನ್ನ ಭಕ್ತರನಗಲಿ ತಾಳೆನು'
ಎಂಬ ವೃದ್ಧತನ ನಿನ್ನದು ।
ಅಂದು ಒಂದೇ ಓಟದಿಂದಲಿ
ಬಂದೆ ಭರತನ ಕಾಣಲು || ೧೧ ||

೬. ತೇಜ— ಅನ್ಯರೆಲ್ಲರ ಮಂಕುಗೊಳಿಸುವ
ದಿವ್ಯತೇಜವು ನಿನ್ನದು ।
ಹತ್ತು ಅಂಗುಲ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಕು
ಯೆಂದು ಪೇಳ್ವುದು ವೇದವು || ೮ ||

೧೦. ಅರ್ಜವ— ಮನಸಿನಲಿ ಮಾತಿನಲಿ ಮೈಯಲಿ
ನಿನ್ನದೆಂದೆಂದು ಒಂದೇ ।
ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯನಸ್ವಾ
ನಿನ್ನ ನಡೆಯೆರಡಪ್ಪದೇ || ೧೨ ||

೭. ಸೌಶೀಲ್ಯ— ಪರಮಪುರುಷನು ಪರಂಧಾಮನು
ಇಳಿದು ಬಂದಿಹೆ ಲೋಕಕೆ ।
ಗೊಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಯಾಡಿದೆ
ನಿನ್ನ ಶೋಭನ ಶೀಲತೆ || ೯ ||

೧೧. ಸೌಹಾರ್ದ— ಎಲ್ಲಭೂತಂಗಳಿಗು ಗೆಳೆಯನು
ಎಲ್ಲರಿಗು ಹಿತವ ತರುವೇ ।
ಪಾರ್ಥನಂತಹ ಪರಮಮಿತ್ರರ
ನೀನು ಎದೆಗಪ್ಪಿಕೊಳುವೆ || ೧೩ ||

೮. ವಾತ್ಸಲ್ಯ— ನಮ್ಮ ತಪ್ಪನು ಕಂಡು ಕಾಣದ
ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸಿ ಸಲಹುವೆ ।
ಇಂಥವಾತ್ಸಲ್ಯವನು ತಾಯಿಗೆ
ಫೇನುವಿಗೆ ನೀ ಹಂಚಿದೆ || ೧೦ ||

೧೨. ಸಾಮ್ಯ— ಜಾತಿ ಮತ ಕುಲ ಶೀಲ ವಿದ್ಯಾ-
ವಯೋ ರೂಪಂಗಳಲ್ಲಿ ।
ತಾರತಮ್ಯವದಿಲ್ಲ ಹರಿಯೇ !
ನಿನ್ನ ನಾಶ್ರಯಿಸುವಲ್ಲಿ || ೧೪ ||

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸಚಿತ್ರ ಕಾವ್ಯ.

ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳದ್ದು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಕಥೆ ಬೆಲೆ : ರೂ. 11-50

ಮಿಕ್ಕವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷನ್
ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ೨. ೨. ದೇವಸ್ಥಾನ
ತಿರುಪತಿ-517501

೧೩. ಕಾರುಣ್ಯ— ಅನ್ಯರಾ ದುಃಖದಲಿ ದುಃಖಿತ-
ನಾಗಿಯಷ್ಟುಕೆ ನಿಲ್ಲದೇ |
ಅವರ ದುಃಖಂಗಳನು ತೀರಿಸು-
ವಿಚ್ಛೆಗೈಯ್ಯಾತ ನೀನೇ || ೧೫ ||

೨೦. ಶೌರ್ಯ— ಶತ್ರುಸೇನೆಯು ಕಡಲಿನಂತಿರೆ
ಮೊಸಳೆವೋಲ ನೀನು ಹೊಗುವೆ |
ನೀನಸಹಾಯ ಶೂರನು ಹರಿಯೆ |
ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ಹೊಗಳುವೆ || ೨೨ ||

೧೪. ಮಾಧುರ್ಯ— ಕೊಲ್ಲಬಂದವ ಬಯ್ಯೆ ಬಂದವ
ನಿನ್ನ ನೋಡುತ ನೋಡುತ |
ಕೈಮರೆತು ಬಾಯ್ಮರೆತು ನಿಲ್ಲುವ
ನಯ್ಯ, ನಿನ್ನನೆ ಹೊಗಳುತ || ೧೬ ||

೨೧. ಪರಾಕ್ರಮ— ಮೈರಿಸೈನ್ಯವ ನೀನು ಹೊಕ್ಕರೆ
ಸಾಕು ಅದು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ |
ಅಬವನ ಗಜಲೀಲೆಯಂತಿರೆ
ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮ ಚನ್ನ || ೨೩ ||

೧೫. ಗಾಂಭೀರ್ಯ— ಕರುಣೆ ತುಂಬಿದ ನಿನ್ನ ಮನದಾ-
ಳವನರಿಯೆ ಯಾರಾರ್ಪರು |
ಅದಕೆ ವರುಣಾಲಯವ ಹೋಲಿಸಿ
ಆದಿಕವಿಗಳು ಪೇಳ್ವರು || ೧೭ ||

೨೨. ಸತ್ಯಕಾಮತ್ವ— ನಿನ್ನ ಮಂಗಳ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವು
ಅಂತೆ ನಿನ್ನಯ ಸೃಷ್ಟಿಯು |
ಸತ್ಯವೆನಿಸಿವೆ ಸತ್ಯಕಾಮನೆ
ರಕ್ಷೆ ನಿನ್ನಯ ದೃಷ್ಟಿಯು || ೨೪ ||

೧೬. ಔದಾರ್ಯ— ಪಾತ್ರಲಾಘವದೇಯಗೌರವ
ಇವನು ನೋಡದೆಯಿರುವ |
ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟರು ತೃಪ್ತನಾಗದ
ನಿನ್ನ ದಾರತೆಯದ್ಭುತ || ೧೮ ||

೨೩. ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪತ್ವ— ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಸತ್ಯವು
ನಿನ್ನ ನಿಯಮಿಪರಿಲ್ಲವು |
ನಿನ್ನ ಕೈಗಳ ತಡೆವರಿಲ್ಲವು |
ಮೇಲೆ ಕೇಳ್ವವರಿಲ್ಲವು || ೨೫ ||

೧೭. ಚಾತುರ್ಯ— ಕಾಪಿಡಲು ಶಕ್ತನೇ ? ಕಾಯ್ವನೆ ?
ಎಂಬ ಶಂಕೆಯ ತೊಲಗಿಸಿ |
ಭಕ್ತರನು ಕೈಬಿಡದೆ ರಕ್ಷಿಸ
ನಿನ್ನ ಚತುರತೆ ಗೆಲ್ಲಲಿ || ೧೯ ||

೨೪. ಕೃತಿತ್ವ— ಆಶ್ರಿತರ ಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಸಲ್ಲಿಸಿ
ತಾನೆ ಕೃತಕೃತ್ಯನೆಂದು |
ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಾಪುರುಷಾ
ನಿನ್ನ ಗುಣಕಾರು ಸಮರು || ೨೬ ||

೧೮. ಸ್ಥೈರ್ಯ— ಮಿತ್ರಭಾವದಿ ಬಂದ ಪುರುಷನ-
ನೆಂದಿಗೂ ಬಿಡೆನೆನ್ನವ |
ಸ್ಥೈರ್ಯ ನಿನ್ನದು ಸತಿಯು ತಡೆದರು
ಬಿಡದೆ ಕಾಪಿಡುವೆ ದೇವ || ೨೦ ||

೨೫. ಕೃತಜ್ಞತಾ— ಮಾಡಿದೊಂದುಸಕಾರವನ್ನೇ
ಭಾರವೆಂದರಿತು ನಡೆವೆ |
ನೂರು ಅಪಕಾರಗಳನೇಸದೆ
ಬಂದವರ ನೀ ಸಲಹುವೆ || ೨೭ ||

೧೯. ಧೈರ್ಯ— ಮೈರಿಬಲವೆನಿತಾದರಿರಲದು
ತಿಳಿಸದೆಯೆ ನುಗ್ಗಿ ಬರಲಿ |
ಒಂದಿನಿತು ಕುಗ್ಗಿದೆಯೆ ನಿಲ್ಲುವೆ
ದೇವ ನೀ ದೃಢ ಚಿತ್ತದಿ || ೨೧ ||

ಆದರದಿ ಸಿರಿಸುತನು ಕಟ್ಟಿದ
ತೋರಹಾರವು ಮೆರೆಯಲಿ |
ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕಂಬುಕಂಠದಿ
ಮೈಜಯಂತಿಯು ನೆರೆಯಲಿ ||

ವಿದ್ವಾನ್ ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಶರ್ಮಾ,

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಮಲೆ. ವಿವಿಧ ಆರ್ಜಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರಗಳ ವಿವರಣೆ

1. ದರ್ಶನಗಳು		5. ಅನ್ನಪ್ರಸಾದಗಳು (ಕಾಲಪೋಲ)	
1	ಸೈವಲ್ ದರ್ಶನ ರೂ. 25	1.	ಪಞ್ಚೋದನ ರೂ. 75
2. ಸೇವೆಗಳು		2.	ಪುಲಿಯೋಗರೆ (ಚಿತ್ರಾಪ್ಪ) ರೂ. 75
1.	ಆಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವ ರೂ. 200	3.	ಪೊಂಗಲ್ ರೂ. 100
2.	ಅಭಿಷೇಕ (ಪುಲಿಕಾಪುಸೇವ) ರೂ. 500	4.	ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್ ರೂ. 100
3.	ಗಂಬುರಗಿನ್ನೆ ರೂ. 300	5.	ಸಾಕರಬಾತ್ ರೂ. 125
4.	ಪುನುಗುಗಿನ್ನೆ ರೂ. 200	6.	ಕೇಸರಿಬಾತ್ ರೂ. 125
5.	ಜಾಫ್ರಾಗಿನ್ನೆ ರೂ. 100	7.	ಪಾಯಸ ರೂ. 125
6.	ಕಸ್ತೂರಿಗಿನ್ನೆ ರೂ. 100	8.	ಸೀರಂ ರೂ. 200
7.	ಸಹಸ್ರಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ರೂ. 2500	6. ಪಟಾಕ್ ಸಾದಗಳು	
8.	ತಿರುಪ್ಪಾವಡ ರೂ. 5000	1.	ಅಪ್ಪವು ರೂ. 250
9.	ಕೋವಿಲ್ ಆಳ್ವಾರು ತಿರುಮಂಜನ ರೂ. 1745	2.	ಲಾಡು ರೂ. 600
10.	ಐನಾ ಮಹಲಿನಲ್ಲಿನ ದೋಲೋತ್ಸವ ರೂ. 1000	3.	ವಡೆ ರೂ. 350
3. ಉತ್ಪನ್ನಗಳು		4.	ಹೋಳಿ ರೂ. 250
1.	ವಸಂತೋತ್ಸವ ರೂ. 2500	5.	ದೋಸೆ ರೂ. 250
2.	ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ರೂ. 1500	6.	ತೇನೆತೋಳಿ ರೂ. 250
3.	ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ರೂ. 750	7.	ಸುಖಿಯವು ರೂ. 250
4. ವಾಹನಗಳು		8.	ಜಿಲೇಬಿ ರೂ. 600
1.	ಸರ್ವಭೂಪಾಲವಾಹನ-ವಜ್ರಕವಚಸೇವೆ ಬಂಗಾರದ ಗರುಡ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ದೊಡ್ಡ ಶೇಷ ಸರ್ವಭೂಪಾಲ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭ-ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ರೂ. 125	7. ನಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	
2.	ಬೆಳ್ಳಿಯಗರುಡ, ಚಿಕ್ಕಶೇಷ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಹಂಸ, ಹನುಮಂತ ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ಸೇವೆ ರೂ. 100	1.	ನಿತ್ಯಕರ್ಪೂರ ಆರತಿ ರೂ. 150
ಮೂವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ.		2.	ನಿತ್ಯನವನೀತ ಆರತಿ ರೂ. 400
		3.	ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚನೆ ರೂ. 200
		1)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಪೂರ ಆರತಿ ರೂ. 3000
		2)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ನವನೀತ ಆರತಿ ರೂ. 8000
		3)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚನೆ ರೂ. 4000

- ಪರಾ :- (1) ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ಪ್ರತಿ ಬುಧವಾರ, ತಿರುಪ್ಪಾವಡ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಜರುಗುವುವು.
(2) ಆಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಐವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಬ್ಬರೇ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು.
(3) ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಆರ್ಜಿತ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ, ಉಂಜಲ್ ಸೇವೆ, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಪೂಜೋತ್ಸವ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆ ನಡುವೆ ಜರುಗುವುವು.
(4) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರ್ಶನದ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನವರನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತಿರವಲ್ಲದೆ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸರತಿಯಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಡಿವರೂ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ
ತಿರುಪತಿ-517 501

ವಾರ್ತಾಲಹರಿ

ಬಾಲಮಂದಿರ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ.

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಬಾಲಮಂದಿರದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ಸಾಹ, ಉಲ್ಲಾಸ, ಸಂಭ್ರಮಗಳ ನಡುವೆ ದಿನಾಂಕ 21 ರ ಸಂಜೆ ವರ್ಣರಂಜಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಮಕ್ಕಳ ಉತ್ಸಾಹ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಹಿರಿಯರೆಂದರೆ, ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಸಹಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರುಲು ದಂಪತಿಗಳು, ತಿ.ತಿ.ದೇ. ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಂಗಯ್ಯ ಮತ್ತಿತರ ಪಾಲಕ ಪೋಷಕರು.

ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರುಲು ಅವರು, 'ಸಪ್ತಗಿರಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಅವರಿಂದಾದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ತೈಲಚಿತ್ರದ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆನಂದದ ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೃಂದವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತ ಮಕ್ಕಳು ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ ಎಂದೂ ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ರಂಗಯ್ಯನವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಬರೀ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಭೆ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬೇಕೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಸಮರ್ಥರೆಂದೂ ನುಡಿದರು.

7 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯವರಿಗೂ ಚಿತ್ರ ಕಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಟಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರುಲು ಅವರು ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಾರೆಡ್ಡಿ ಅವರಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಮುನಿಕೃಷ್ಣ ಪಿಳ್ಳೆ ಅವರು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದರು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ವಿವಿಧ ವಿನೋದಾವಳಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯಿತು.

ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹೊಸ ಭವನ.

ಅಲಮೇಲುಮಂಗಾಪುರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ದಿನಾಂಕ 19 ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 80 ರಂದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಹೊಸಭವನವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿಯ ತೋಲಪ್ಪ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ವತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಶ್ರವಣಕುಮಾರ್ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಜನ ಆರೋಗ್ಯದತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳಿತು ದೇಹಕ್ಕೂ ಒಳಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಗುರುತಿಸುತ್ತ ಈ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿದರು.

ಸಂಘಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದರು ಸದರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತಿರುಚಾನೂರಿನ ಪೌರರು, ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಿರುಚಾನೂರಿನ ಯಾತ್ರಿಕರೇ ಅಲ್ಲದೇ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಗ್ರಾಮಗಳವರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ, ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಅಹರ್ನಿಶಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಅಂಶವೂ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಆಡಳಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ನುಡಿದರು.

ಡಾ|| ವೈ. ಆರ್. ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಚಾನೂರುಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿ ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸ್ತೆ, ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಎಂಬತ್ತ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು.

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪೌರಸಂಬಂಧಶಾಖಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ರಾವುಲ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ಸಭೆಯನ್ನು ಡಾ|| ಹರನಾಥ್ ಅವರು ವಂದಿಸಿದರು.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆ.

ದಿನೇ ದಿನೇ ಏರುತ್ತಿರುವ ತಿರುಮಲೆಯ ಯಾತ್ರಿಕ ಭಕ್ತ ಸಂದೋಹದ ಅಗತ್ಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಮೊದಲು ಯಾತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಯಾತ್ರಿಕರಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಿರಿಸಿ, ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಸದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 10 ಏಪ್ರಿಲ್ 80 ರಂದು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರುಲು ಅವರು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ದೃಢಕಾಯರಾಗಿ ಯಾತ್ರಿಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ದುಡಿಯುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಆಡಳಿತದ ಉದ್ದೇಶವೆಂದೂ, ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಯಾತ್ರಿಕರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಕೀರ್ತಿ ಭಾಜನರಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಉಪಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಮುನಿಸ್ವಾಮಿನಾಯುಡು ಅವರು ತಿರುಮಲೆಯ ಶ್ರೀದೇವಾಲಯದ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಂದೂ, ಮೊದಲಿನ ಯಾತ್ರಿಕ-ಉದ್ಯೋಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಮುಂದೆ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮೀಸಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಫಲದಾಯಕವಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಡಾ|| ವೈ. ಆರ್. ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರು ವಂದಿಸಿದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಮುಂದಾಳುಗಳೆಂಬ ರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 6-00

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರು
ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡವರ ಚಂದಾಗಳು 30-6-80
ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಗಿಯಲಿವೆ. ಚಂದಾದಾರರು
ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾ
ಡ್ಡರು ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು
ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಚಂದಾದಾರರು ದಯವಿಟ್ಟು
ಮನಿಯಾಡ್ಡರು ಕೂಪನಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ
ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

9, 16, 17, 26, 43, 51, 52, 62, 64,
65, 74, 99, 138, 140, 141, 286, 289,
295, 314, 332, 603 to 606, 608,
610 to 616, 618, 619, 676

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಎಮ್. ಓ. ಮೂಲಕ
ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಚೆಕ್ಕ್ಯು
ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ವಿಳಾಸ
ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆಗುವ ಅಲಸ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧ
ದಲ್ಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಬಾಧ್ಯತೆ ವಹಿಸ
ಲಾರದು. ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲಿರೂ ಸಹ್ಯದಯತೆ
ಯಿಂದ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.
ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಸಪ್ತಗಿರಿ
ಮಾರಾಟವಿಭಾಗ
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ
ತಿರುಪತಿ-517501

(24ನೇ ಪ್ರಟದಿಂದ)

ಹರುಷದಲ್ಲಿ ನರಹರಿಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡದವನೆ
ಕೈ ಮುರುಕನೋ
ಸುರವರ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲದ ಊಟ ಸೂಕರ
ಭೋಜನವೋ
ಅಮರೇಶ ಕೃಷ್ಣ ನಿರ್ಗರ್ವಿತವಲ್ಲದ ಕರ್ಮ
ಅಸತಿಯ ವ್ರತನೇಮವೋ
ಕಮಲನಾಭನ ವಾಡಿ ಪೊಗಳದ ಸಂಗೀತ
ಗಾರ್ದಭರೋದನವೋ
ಬಿಗಿಯದಿರು ಬಿಗಿಯದಿರು ಎಲೆ ಮಾನವ
ಧಿಗಿ ಧಿಗಿ ಎನುತ ನಿನಗೇಕೆ ಗರ್ವ

ಹನುಮಂತ, ವಸಿಷ್ಠ, ಶಂತನು, ತುಂಬುರ,
ನಾರದ, ಪರಾಶರ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ,
ವಾಲಿ, ಹಲಿ, ಸನಕ, ಅಗಸ್ತ್ಯ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ
ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲ ನಿನಗಿಂತ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ
ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರು. ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಆಯಾ
ಗರ್ವವನ್ನು ಬಿಡು.

ತಾಳುವಿಕೆಗಿಂತ ತಪವು ಇಲ್ಲ
ಅಶನ ವಸನಗಳಿಂದ ವಸುದೇವ ಸುತನಿರಲು
ಹುಸಿಯಾಗಿ ಬದುಕುವ ನರರಿಗೆ !
ಹಸಿವೆ ಅಡಗುವುದೆ ಎಲೆ ಜೀವ ?

‘ಒಲ್ಲನೋ ಹರಿ, ಕೊಳ್ಳನೋ ! ಎಲ್ಲ ಸಾಧಕ
ವಿದ್ದು ತುಳಸಿಯಿಲ್ಲದ ಪೂಜೆ’ - ಪಲ್ಲವಿಯ ಈ
ಭಾವವನ್ನು ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಳಿಸಿ ಭಾವ
ವನ್ನು, ನಿಯಮವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನರಹರಿಯ ನಿಷ್ಕಾಮದಲ್ಲಿ ಭಜಿಸೋ
ದೊಡ್ಡವನು ನಾನು ಎನಗೆಲ್ಲ ಜನರು ಬಂದು
ಅಡ್ಡ ಬೀಳುವರೆಂಬ ಮಾತು ! ಹೆಡ್ಡತನ
ತಾಳದಿರು ಕೊನೆಗೆ

ಅನುಭವವಕ್ಕು-ಕಡ್ಡಿಯಂದದಿ ಮಾಳ್ವರೋ
ಪ್ರಾಣಿ
-ಈ ಚಿತ್ರವು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಲ್ಲವೇ ?

ಕೋಟಿಗಾದರು ಕೇಳು ಅಪರೋಕ್ಷಗಾದರು
ಕೋಟಿಲೆಯೊಳರದೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ.
ಕ್ಷುದ್ರ ದೇವತೆ ಪೂಜೆ ಚಿರಕಾಲ ಮಾಡಲು
ಕಡ್ಡು ತಿಂದಂತೆ ಆಗುವುದು ಸಿದ್ಧಿ,
ಛಿದ್ರಗೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸರಕನು ತುಂಬೆ
ಬಿಡ್ಡು ಹೊಗದಲೆ ಸೇರುವುದೆ ತನ್ನ

ಕಾಮ ಕ್ರೋಧಗಳ ಬಿಡುವುದೆ ಹಬ್ಬ
ಕಾಮನ ಉಪಹತಿಗೆ ಅಂಜುವುದೆ ಹಬ್ಬ
ಭೂರಿ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವುದೆ ಹಬ್ಬ
ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳ ಪೂಜಿಸುವುದೇ ಹಬ್ಬ
ಹಾಳು ಹರಟೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊತ್ತ ಕಳೆವುದೆ ಹಬ್ಬ
ಫಾಲಲಿಪಿಗೆ ಮನನೋಯದಿಪ್ಪದೆ ಹಬ್ಬ

ಕಂಭದಂತೆ ವಿಜಯ ವಿಠಲ ಹೊಳೆವುದೆ ಹಬ್ಬ !
ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ವ್ಯಷ್ಟಾನ್ನ
ವುಂಬುವುದೆ ಸಾಕ್ಷಿ
ಹೊನ್ನದಾನ ಮಾಡದವನಿಗೆ ನರರಿಗೆ ದೈನ್ಯ
ಪಡುವುದೆ ಸಾಕ್ಷಿ
ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡದವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೋರಾ
ಟವೇ ಸಾಕ್ಷಿ
ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಅಧಮಂಗಿಂದೂ ಕತ್ತಲೆಮನೆಯೆ
ಸಾಕ್ಷಿ
ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಭಕ್ತನಾಗಿರುವುದೆ ಸಾಕ್ಷಿ

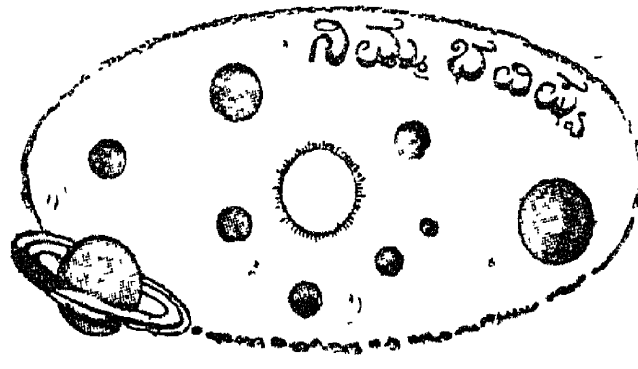
ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಇಲ್ಲಿಹುದು ಸುಮ್ಮನೆ.
ಬುತ್ತಿಯ ಕಟ್ಟು ಮನುಜ ಬುತ್ತಿಯಕಟ್ಟು
ಕರ್ತೃ ಪುರಂದರವಿಠಲತತ್ತ್ವವೆಂಬ ಬುತ್ತಿ
ಯನ್ನು
ಹತ್ತಿರ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿಕ್ಕ ಉಂಡು ತೃಪ್ತಿ
ಪಡಿಸೋ
ಆಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ನಾಲಿಗೆ ನಿನ್ನ ನೀಚಬುದ್ಧಿಯ
ಬಿಡು ನಾಲಿಗೆ
ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪರರ ದೂಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಚಾಚಿ
ಕೊಂಡಿರುವಂಥ ನಾಲಿಗೆ

ಹ್ಯಾಂಗೆ ಇರಬೇಕು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ
ಹ್ಯಾಂಗೆ ಬರೆದಿತ್ತೋ ಪ್ರಾಚೀನದಲ್ಲಿ
ಪಕ್ಷ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತಂತೆ
ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಹೋದಂತೆ

ಹರಿದಾಸರ ಅಮರವಾಣಿ ಲೌಕಿಕ ಸಮನ್ವ
ಯಕ್ಕೆ ರಸಜ್ಞತೆಗೆ ಸೊಬಗು ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ
ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸದರ್ಶನಗಳಿವು. ನೂರಾರು ಹರಿ
ದಾಸರ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಹೆಕ್ಕಿ
ತೆಗೆದರೆ ಇಂತಹ ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ
ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವೇದ ವೇದಾಂತಗಳ ಪುರಾಣ
ಗಳ ಸಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ, ಸಂಗೀತದ
ಸಾಮ ರಸಗಳಿಂದ ಹೃದಯಂಗಮ ಈ ಹರಿದಾಸ
ವಾರೆ. ಇದೊಂದು ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮ.

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮದ ಬೀಜವ ಧರೆಯಲ್ಲಿ
ಬಿತ್ತಿದ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನಸಪುತ್ರ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ
ಹರಿದಾಸ ಪುಂಥದ ಪ್ರಮುಖರು. ಅವರನ್ನು ಅನು
ಸರಿಸಿ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಬೀಜರತ್ನಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದವರು
ಬಹುಮಂದಿ ದೇವಾಂಶ ಸಂಭೂತ ಪವಿತ್ರಾ
ತ್ಮರು-ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು.

ಈ ರತ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನರಿಯದೆ ಕಲ್ಲೆಂದು ಬೀದಿ
ಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಡದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಜೋಪಾನವಾಗಿ
ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು
ನಾವೂ ಪಡೆದು ಇತರರೂ ಪಡೆಯುವಂತೆ ನೆರವಾ
ಗುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮೇಷ :

(ಅಶ್ವಿನಿ, ಭರಣಿ; ಕೃತ್ತಿಕೆ 1 ನೆ ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ ಅಥವಾ ವಿವಾದ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನಾಗಮ, ಮದುವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಶುಭ ಅಥವಾ ವಾಹನಲಾಭ ಅಥವಾ ಸೇವಕರು ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ದಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಶತ್ರುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 14 ರ ವರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಂಚನೆ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ತಿಂಗಳುಪೂರ್ತ ಒಳಿತು, ಧನಲಾಭ, ಔನ್ನತ್ಯ, ಗೌರವ, ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಅಥವಾ ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ. ಬುಧನಿಂದ 13 ರ ವರೆಗೆ ದುಷ್ಟಸಹವಾಸದಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಿವಾದನಂತರ 28 ರ ವರೆಗೆ ಧನಲಾಭದ ಮೂಲಕ ವಿವಾದ. ನಂತರ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಆದರೆ ಸ್ವೀಯ ದುರ್ನಡತೆಯಿಂದ ಚಿಂತೆ.

ವೃಷಭ :

(ಕೃತ್ತಿಕೆ, ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶಿರ 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಆಪ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಉದರಬಾಧೆ, ಅಥವಾ ಜ್ವರ ಅಥವಾ ದುಷ್ಟ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಚಿಂತೆ, ಗುರುವಿನಿಂದ ಬಂಧುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ, ಮನಶ್ಚಾಂತಿ ಭಂಗ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 14 ರ ವರೆಗೆ ಧನನಷ್ಟ ಆದರೆ ನಂತರ ಧನಾಗಮ, ಯಶಸ್ಸು. ಶುಕ್ರನಿಂದ ತಿಂಗಳುಪೂರ್ತ ಧಾನ್ಯಲಾಭ ಅಥವಾ ಗೌರವ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಬುಧನಿಂದ 13 ರ ವರೆಗೆ ಶತ್ರುಗಳು, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ ನಂತರ 28 ರ ವರೆಗೆ

ದುಷ್ಟ ಸಲಹೆಗಳಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ನಂತರ ಅಗೌರವ.

ಮಿಥುನ :

(ಮೃಗಶಿರ, ಆರ್ಧ್ರ, ಪುನರ್ವಸು 1,2,3, ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನಾಗಮ. ಶನಿಯಿಂದ ಹೇರಳ ಧನಲಾಭ, ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಆರೋಗ್ಯ, ವಸ್ತುಸಮೃದ್ಧಿ, ಸೇವಕರು ಅಥವಾ ವಾಹನ. ಮಂಗಳನಿಂದ, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಹಾದಿ ಯಲ್ಲಿ ಧನಲಾಭ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಶೋಷಣೆ. 14 ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಪ್ರಣಯ, ಸುಖ. ಬುಧನಿಂದ 13 ರವರೆಗೆ ಹೇರಳ ಧನ, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಪ್ರಣಯ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ ಅಥವಾ ವಾಹನ, ನಂತರ 28 ರ ವರೆಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಶತ್ರುಗಳು, ನಂತರ ದುಷ್ಟ ಸಲಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ಧನನಷ್ಟ.

ಕರ್ಕಾಟಕ :

(ಪುನರ್ವಸು 4 ಪಾದ ಪುಷ್ಯ, ಆಶ್ಲೇಷ)

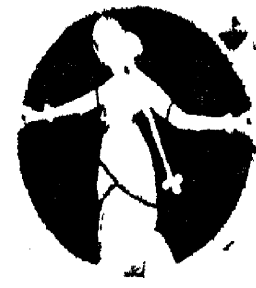
ರಾಹುವಿನಿಂದಲೂ, ಶನಿಯಿಂದಲೂ ಧನನಷ್ಟ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಅಧಿಕೃತ ಚಿಂತೆ ಅಥವಾ ತುಸು-ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಚೌರ್ಯ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು. ಗುರುವಿನಿಂದ ಮೇಲಣ ಮೂರು ಗ್ರಹಗಳ ದುಷ್ಟಭಾವ ನಿವಾರಣೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತಿಂಗಳುಪೂರ್ತ ಗೌರವ, ಯಶ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಹೊಸಉಡುಪು. ಬುಧನಿಂದ 28 ರ ವರೆಗೆ ಧನ, ಪ್ರಣಯ, ಸುಸ್ನೇಹ, ಗೌರವ, ಸೇವಕರು, ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ನಂತರ ತುಸು ಅನಾರೋಗ್ಯ.

ಸಿಂಹ :

(ಮುಖ, ಪೂರ್ವ ಫಾಲ್ಗುಣ ಉತ್ತರ 1ನೆ ಪಾದ:)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಆಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ, ಆಪ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ. ಅಥವಾ ದೇಹಶುದ್ಧಿ. ಮಂಗಳನಿಂದಲೂ ದೇಹಶುದ್ಧಿಯಿಂದಾಗಿ ಚಿಂತೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ಅನಾರೋಗ್ಯ, ವಿವಾದಗಳಿಂದ ಮನಶ್ಚಾಂತಿ ಭಂಗ, ಸೂರ್ಯನಿಂದ 14 ರವರೆಗೆ ಉತ್ಸಾಹನಾಶ, ನಂತರ ಇತರ ಗ್ರಹಗಳ ದುಷ್ಟಭಾವ ನಿವಾರಣೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸುಸ್ನೇಹ, ಧನಲಾಭ, ಹೊಸಉಡುಪು. ಬುಧನಿಂದ 13 ರವರೆಗೆ ಶೋಷಣೆ, ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು, ಸುಖ, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಪ್ರಣಯ ಅಥವಾ ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ.

ಕನ್ಯಾ :

(ಉತ್ತರ 2,3,4, ಪಾದ, ಹಸ್ತ ಚಿತ್ತ 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದಲೂ, ಶನಿಯಿಂದಲೂ ಚಿಂತೆ, ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ಹೆಂಡತಿಯ ಕೋಪ, ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಹೆಂಡತಿಯ ಅತ್ಯಪ್ತಿ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಅಗೌರವ, ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಬುಧನಿಂದ 13 ರವರೆಗೆ ಧನಲಾಭ, ಯಶಸ್ಸು ಹೊಸ ಉಡುಪು, ನಂತರ 28 ರ ವರೆಗೆ ಶೋಷಣೆ, ನಂತರ ಧನ, ಯಶ.

ತುಲಾ :

(ಚಿತ್ತ 3,4 ಪಾದ ಸ್ವಾತಿ, ವಿಶಾಖಾ 1,2,3 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಸಂತಸ, ಶನಿಯಿಂದ ಧನ ಅಥವಾ ಶೃಂಗಾರ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಹೇರಳಧನ. ಗುರು

ವಿವಿಧ ಧನ ಅಥವಾ ಪದವಿ. ರವಿಯಿಂದ 14 ರ ವರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಶುಕ್ರನಿಂದ ಧನ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ, ಬಂಧುಗಳ ಮೂಲಕ 13 ರವರೆಗೆ ವಿವಾದ, 18 ರವರೆಗೆ ಧನ, ವಿಜಯ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ ನಂತರ ಪ್ರಯತ್ನ ಭಂಗ.

ವೈಶ್ವಿಕ :

(ವಿಶಾಖ 4 ಪಾದ, ಅನೂರಾಧ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಿವಾದ. ಮಂಗಳನಿಂದ 14 ರ ವರೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಯಶ. ನಂತರ ಪ್ರಯಾಣ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಅಥವಾ ಪ್ರಣಯ, ಧನ ಅಥವಾ ಗೃಹಲಾಭ. 13 ರ ವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಯಶ, 28 ರ ವರೆಗೆ ವಿವಾದ ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಯಶ, ಹೊಸ ಉಡುಪು ಅಥವಾ ಸಂತಾನ.

ಧನಸ್ಸು :

(ಮೂಲ, ಪೂ. ಉ. 1 ನೇ ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಅಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಯಶ, ಧಾನ್ಯಲಾಭ, ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಶನಿಯಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಶತ್ರುಬಾಧೆ, ಅಥವಾ ಪಾಪಪ್ರವರ್ತನೆ. 14 ರ ವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ವಿವಾದ, ನಂತರ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯ, ಯಶ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಬುಧನಿಂದ 13 ರ ವರೆಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದ, ಮನಶ್ಶಾಂತಿ ಭಂಗ, ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಯಶ, ವಿವಾದ.

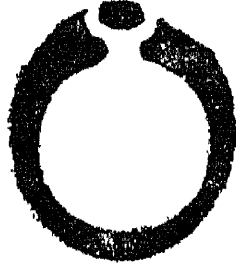

ಮುಕರ :

(ಉ. 2,3,4 ಪಾದ, ಶ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠ, 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಚಿಂತೆ, ಶನಿಯಿಂದ ಆಪ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ, ಉತ್ಸಾಹಭಂಗ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನ

ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ, ಗುರುವಿನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸ. ಸೂರ್ಯನಿಂದಲೂ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಶತ್ರುಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಗೌರವ. ಬುಧನಿಂದ 13 ರ ವರೆಗೆ ವಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿ 28 ರ ವರೆಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದ, ನಂತರ ಧನ, ಯಶ.

ಕುಂಭ :

(ಧನಿಷ್ಠ 3,4 ಪಾದ ಶತಭಿಷ ಪೂ. ಭಾ. 1, 2, 3 ಪಾ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಹೊಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಕಣಿನ ನೋವು. ಶನಿಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನ, ಸುಖ, ಪ್ರಣಯ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 14 ರ ವರೆಗೆ ಧನ, ಆರೋಗ್ಯ, ಯಶ, ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಬಂಧು ಆಗಮನ, ಹಿರಿಯರ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಧನಲಾಭ, ಸಂತಾನ, ಸ್ನೇಹಿತರು. ಬುಧನಿಂದ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಸ್ತ್ರೀಯ ದುರ್ನಡತೆಯಿಂದ 13 ರ ವರೆಗೆ ಭಯ ನಂತರ 28 ರ ವರೆಗೆ ವಸ್ತುಸಮೃದ್ಧಿ. ನಂತರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದ.

ಮೀನ :

(ಪೂ. ಭಾ. 4 ಪಾದ ಉ. ಭಾ. ರೇವತಿ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ಹೇರಳ ಧನ, ಶತ್ರುಜಯ. ಶನಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ, ಯಶ ಗುರುವಿನಿಂದ ಮನಶ್ಶಾಂತಿನಾಶ. 14 ರ ವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ಮಂಗಳನಿಂದ ಅಥವಾ ನೇತ್ರ ಬಾಧೆ ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಯಶ, ಸ್ಥಾನಲಾಭ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸುಸ್ನೇಹ. ಬುಧನಿಂದ 13 ರ ವರೆಗೆ ಅಗೌರವ ನಂತರ 28 ರ ವರೆಗೆ ಧನಲಾಭ, ಸ್ತ್ರೀಯ ದುರ್ನಡತೆಯಿಂದ ಭಯ. ನಂತರ ವಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿ.

(4ನೇ ಪುಟದ ತರುವಾಯ)

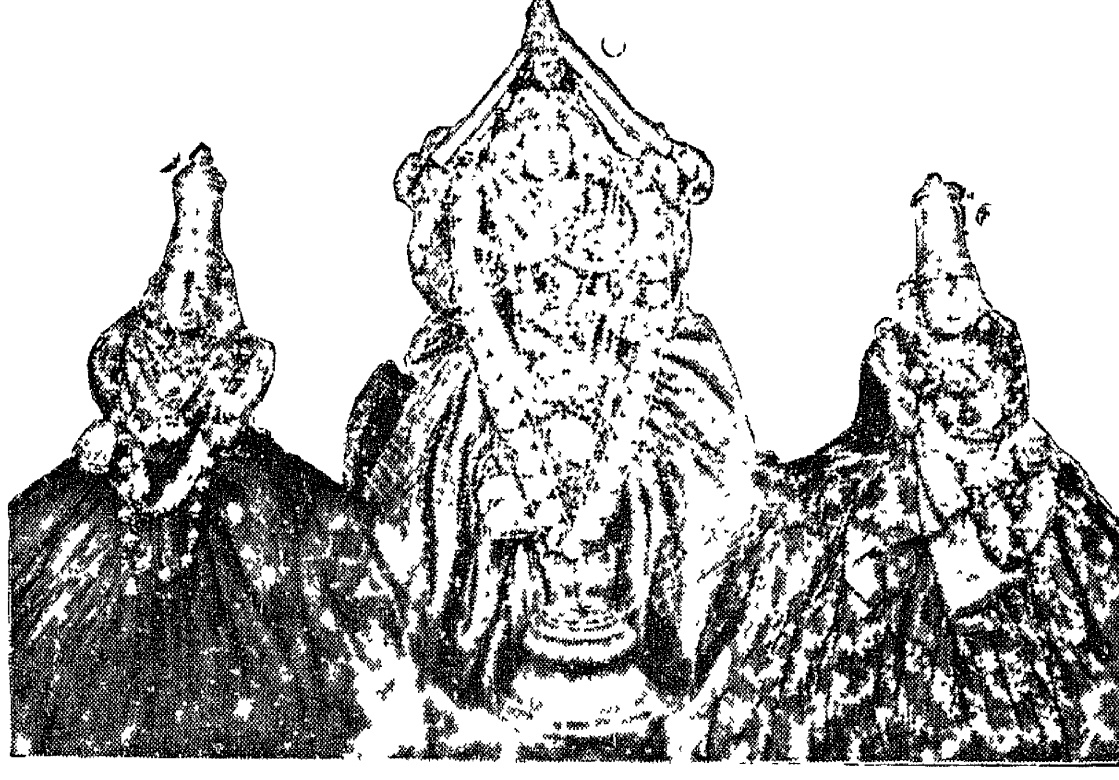
ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಐಕ್ಯ ಭಾವವನ್ನು, ಸಮಗ್ರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಉಂಟಾಗಿಸುವುದರ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದವು. ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ, ತುಲಸೀದಾಸ, ಕಬೀರ, ಆಳ್ವಾರುಗಳು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಜುಮೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.

30 ರಂದು ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಸಮಾವೇಶವಿದ್ದು ಸರ್ವತ್ರೀ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ಎನ್. ನಾಗರಾಜನ್, ಸಿ. ಸೀತಾರಾಮಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಭಾರತೀಯನಲ್ಲದ, ಸನಾತನ ಧರ್ಮಾಸಕ್ತನಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಪರಿಚಯ ನೀಡುವಂತಹ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಅವಧಾರಣೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದರ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಯುವಕ ಮನವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು.

ತಮಿಳು ವಿಭಾಗದ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರೀ ವೆಳ್ಳೈ ವಾರಣಂ, ಶೌರಿರಾಜನ್, ಅರುಣಾಚಲಂ ಮೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳು, ನಾಯನ್ಮಾರ್‌ಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಶೈವ ಪೈಷ್ಣವ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆಸೇಡಿದರು. ಪಂಥಾತೀತವಾದ ತಿರುಕ್ಕುರಲ್ ಅನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ತರಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆಸೇಡಿದರು.

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ, ಡಾ|| ಆರ್. ವಿ. ಎಸ್. ಸುಂದರಂ ಮೊದಲಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಹರಿದಾಸ, ಶಿವಶರಣ ಕೃತಿಗಳು, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತಗಳ ಸಂಗ್ರಹಗಳು, ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಸುಂದರಂ ಅವರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಮಾರು 25 ತಾಳೆಯೋಲೆಗಳ ಕೃತಿಗಳವೆಯೆಂದೂ ಅವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿ, ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳ, ಧರ್ಮಚಿಂತಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಲಭದರದ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಯುವ ಜನತೆಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವುದೆಂದರು.

ಎರಡು ದಿನಗಳ ಈ ಸಮಾವೇಶ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಡೆದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟನೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಗಲ್ಲೊಂದರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ★

ತಿರುಪತಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯವರ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ.

21-5-80 ರಿಂದ 28-5-80 ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವುದು.

ಉತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ದಿನಾಂಕ.	ವಾರ.	ಬೆಳಿಗ್ಗೆ.	ರಾತ್ರಿ.
21—5—80	ಬುಧವಾರ.	ಧ್ವಜಾರೋಹಣ.	ದೊಡ್ಡ ಶೇಷವಾಹನ.
22—5—80	ಗುರುವಾರ.	ಚಿಕ್ಕ ಶೇಷವಾಹನ.	ಹಂಸವಾಹನ.
23—5—80	ಶುಕ್ರವಾರ	ಸಿಂಹವಾಹನ.	ಮುತ್ತಿನಚಪ್ಪರವಾಹನ.
24—5—80	ಶನಿವಾರ	ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಹನ	ಸರ್ವಭೂಪಾಲವಾಹನ.
25—5—80	ಭಾನುವಾರ	ಮೋಹಿನೀ ಅವತಾರ	ಗರುಡವಾಹನ.
26—5—80	ಸೋಮವಾರ	ಹನುಮದ್ವಾಹನ ಸಂಜೆ: ವಸಂತೋತ್ಸವ	ಗಜವಾಹನ.
27—5—80	ಮಂಗಳವಾರ	ಸೂರ್ಯಪ್ರಭವಾಹನ	ಚಂದ್ರಪ್ರಭವಾಹನ.
28—5—80	ಬುಧವಾರ	ರಥೋತ್ಸವ.	ಅಶ್ವವಾಹನ
29—5—80	ಗುರುವಾರ	ಚಕ್ರಸ್ನಾನ.	ಧ್ವಜಾವರೋಹಣ.

ಆಸ್ತಿಕರು ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೈವದರ್ಶನದಿಂದ ಅನಂತ ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರೇಯಃ ಸಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು.

ತಿರುಮಲೆಯ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

- * ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಪರಿಶುದ್ಧ ಸತ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬೀಡುಗಳ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ.
- * ಶ್ರೀದೈವ ದರ್ಶನದ ಯಾತ್ರಿಕರ ಕಾಯುವ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ವರ್ಷಾಡು.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಅಲವ್ವಾಹಾರ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ಸುಲಭದರದ ಆಹಾರದ ಪ್ರೊಟೈನ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳಿಂದ ಹೊರಹೋಗಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಶೌಚ ಗೃಹಗಳು.
- * ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ್ ಹಯನೋತ್ಪಾದನಾವಿತರಣೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಶುದ್ಧ ಹಾಲಿನ ಮಾರಾಟ.
- * ಯಾತ್ರಿಕರ ವಾಚನಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ದೈವ ಚಿತ್ರಗಳ ಮಾರಾಟ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಭಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲು ಹಾಗೂ ತಿರುಮಲೆಯ ಕಾಲು ಹಾದಿಯ 7-ನೇ ಮೈಲಿಯ ಬಳಿ ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ಯಾತ್ರಿಕರ ವಸ್ತುಗಳು, ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೌಲಭ್ಯ.
- * ತಿರುಮಲೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಆಟೋ ಸೌಕರ್ಯ.
- * ತಿರುಮಲೆಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವವರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ತಿರುಮಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಅನುಕೂಲ.
- * ಪಂಚಾಂಗಗಳು, ವಂಚಕರಿಂದ ಯಾತ್ರಿಕರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪೇಷ್ವಾರ್ ಪದವಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವಿಕೆ.
- * ಸರತಿಯ ಸಾಲಿನ ಕೋಣೆಗಳ ಯಾತ್ರಿಕರ ದೂರುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಅನುಕೂಲಗಳ ವರ್ಷಾಡುಗಾಗಿ ಪೇಷ್ವಾರ್ ಪದವಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ.

ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರವೇ.

ಗಮನಿಕೆ : ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 8-30 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೇ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಯು ರಾತ್ರಿ 10-30 ರಿಂದ 1-00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಭಕ್ತಿ, ಕವಿ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಅಂಚೆಚೀಟಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.